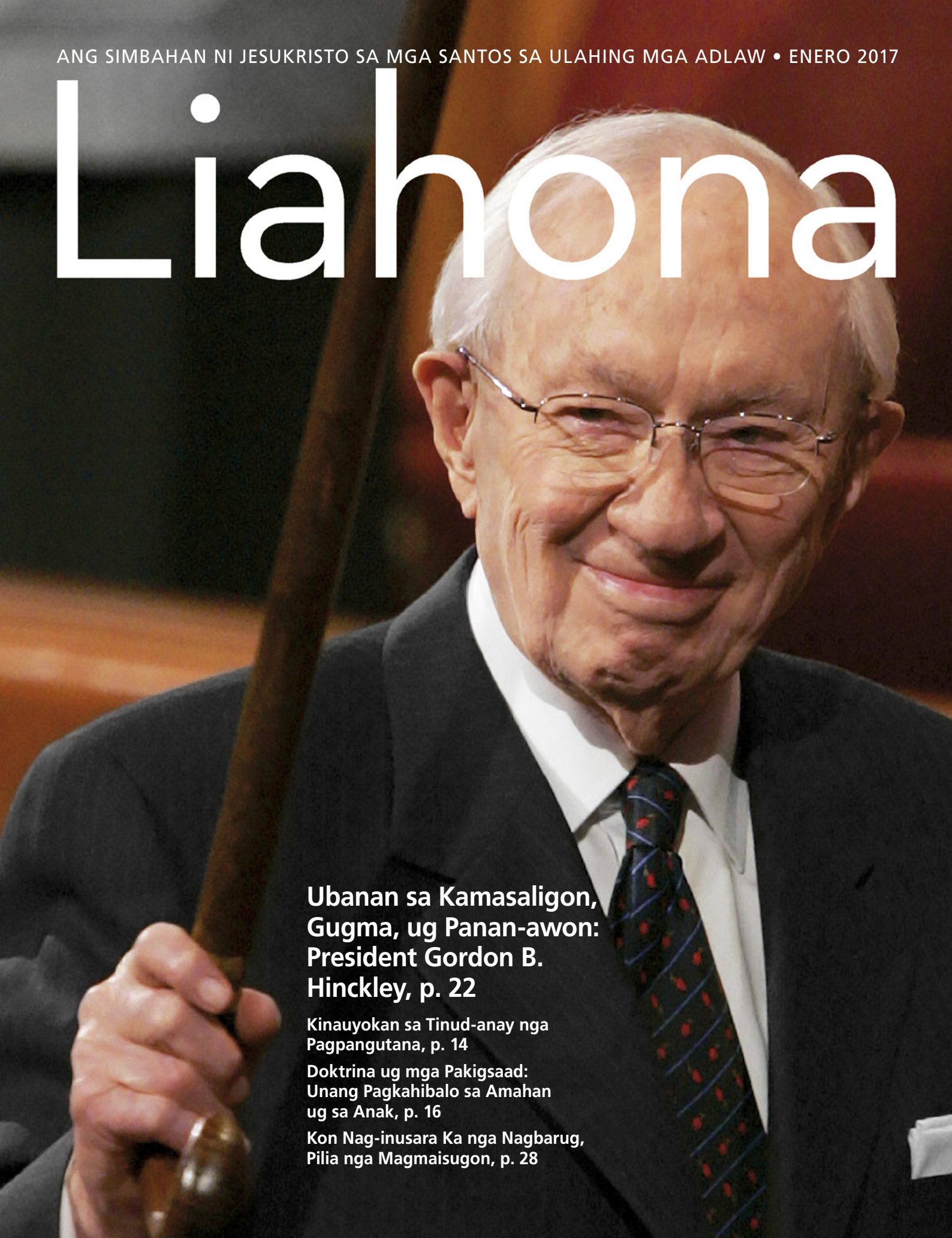

Liahona

**Ubanan sa Kamasaligon,
Gugma, ug Panan-awon:
President Gordon B.
Hinckley, p. 22**

**Kinauyokan sa Tinud-anay nga
Pagpangutana, p. 14**

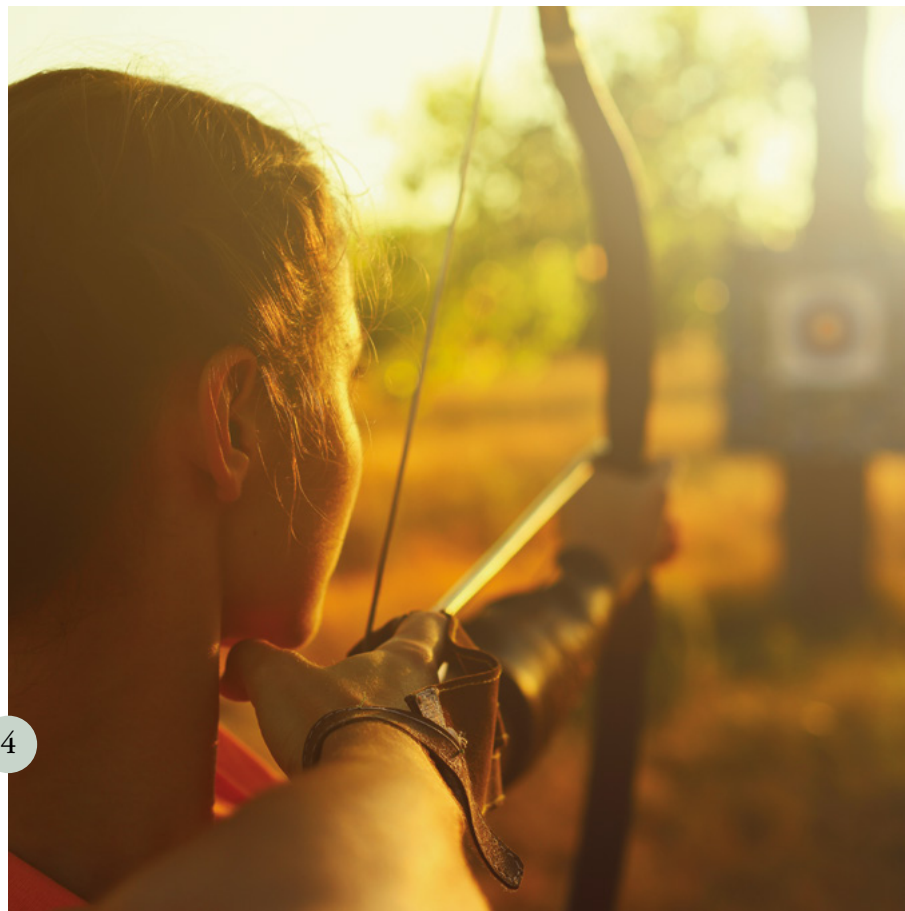
**Doktrina ug mga Pakigsaad:
Unang Pagkahibalo sa Amahan
ug sa Anak, p. 16**

**Kon Nag-inusara Ka nga Nagbarug,
Pilia nga Magmaisugon, p. 28**

Ilado nga litratista nga Santos sa Ulahing mga adlaw nga si George Edward Anderson kinsa militrato niining higayuna sa 1907. Naghulagway kini sa kamahinungdanon sa mahangturon nga panghitabo diha sa duol nga kakahuyan: Ang Unang Panan-awon. Nianang Sagrado nga Kakahoyan duol sa Palmyra, New York, ang 14 anyos nga si Joseph Smith nag-ampo aron masayud unsa nga Simbahan ang apilan ug natubag pinaagi sa pagbisita sa Dios nga Amahan ug ang Anak.

Litrato sa maayong kabubut-on sa Church History Library

4

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapangulohan: Pagpunting sa Sentro**
Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching: Ang Katuyoan sa Relief Society**

ANAA SA HAPIN

Atubangan: Gilitratohan ni George Frey. Sulod sa atubangang hapin: Gilitratohan ni George Edward Anderson; sa maayong kabubut-on sa Church History Library.

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 16 Mga panabut gikan sa Doktrina ug mga Pakigsaad bahin sa Amahan ug sa Anak**
Ni Norman W. Gardner
Tungod sa nawala nga mga kamatuoran diha sa Pagpahiuli, ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang nga mapalawman ang atong pagsabut bahin sa Amahan ug sa Anak.
- 22 Gordon B. Hinckley: Usa ka Propeta sa Kamasaligon ug Panan-awon**
Ni Andrew D. Olsen
Isip minahal nga Ika-15 nga Presidente sa Simbahan, si Gordon B. Hinckley nangulo uban sa ehemplo nga puno sa kamasaligon, gugma, ug panan-awon sa umaabut.

- 28 Magmaisugon sa Atong Pagpamatuod sa Manluluwas**
Ni Elder Christoffel Golden
Ang Malisud nga mga takna mao kadtong maghulma gayud kanato.
- 34 Sa Tanan Mo nga Pagatinguhaon, Batuni ang Pagsabut**
Ni Elder Gary E. Stevenson
Ang tinuod nga pagsabut moabut pinaagi sa pagsabut sa interdependence sa pagtuon ug pag-ampo, masaligon sa pagserbisyo, ug nagsalig sa Ginoo.

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Notebook sa Komperensya sa Oktubre 2016**
- 10 Unsa ang Atong Gituohan: Kita Nagtuo nga ang Simbahan Mopuno sa Yuta**
- 12 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Gusto Kong Mopuyo uban Nimo sa Kahangturan!**
Ni Leongina Adamés de Ubrí
- 14 Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas: Ang mga Ipangutana sa Atong Diskusyon**
Ni Ted Barnes
- 40 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 Hangtud sa Sunod Natong Panagkita: Pag-usisa alang sa usa ka Buhi nga Propeta**
Ni Presidente Hugh B. Brown

44

44 Propetikanhong mga Baruganan sa Pagkamatinud-anon

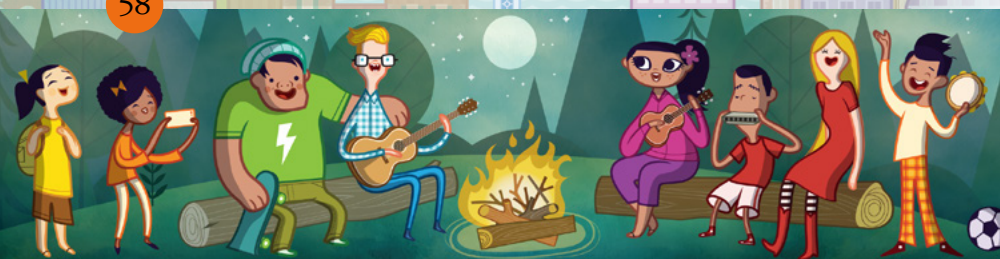
Ni Elder C. Scott Grow

Ang mga desisyon ug mga pasalog nga inyong gihimo karon makatabang kaninyo nga magpabilin nga matinud-anon sa umaabut.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timailhan: Asa ka dapit moluhod aron mag-ampo?

58

50 2017 nga Tema sa Mutual: Santiago 1:5-6

Ni Stephen W. Owen ug
Bonnie L. Oscarson

53 Poster: Mangutana

54 Lima ka mga Saad sa Pag-ampo

Ni Carlisa Cramer

Ang pag-ampo mas labaw pa nga paagi kay sa pagpakighinabi sa atong Amahan sa Langit. Ania ang pipila sa ubang mga panalangingin nga ikahatag niini.

56 Lima ka Pangutana nga Angay nga Ipangutana Kon Wala Matubag ang mga Pag-ampo

Ni Margaret Willden

58 Kanta sa Tema sa Mutual: Pangayo sa Dios

Ni Nik Day

61 Pagtulun-an human sa usa ka Pagtulun-an: Santiago 1:5-6

62 Celestial nga mga Higayon

Ni Hollie Megan Laura Hunter

Sa mga takna nga sama niini, sa kalit lang ang langit dili layo nga pamation.

63 Atong Luna

64 Mga Tubag gikan sa mga Lider sa Simbahan: Unsaon sa Pagpakigbahin sa Ebanghelyo

Ni Elder M. Russell Ballard

65 Mubo ug Direkta

Lisud ba ang pagpasaylo?

Nanglimbasug uban sa depresyon?

76

66 Tsart sa Pagbasa sa Kasaysayan sa Simbahan: Ang Pagpahiuli

69 Mga tubag gikan sa usa ka Apostol: Ang Langitnong Amahan motubag ba kanunay sa akong mga pag-ampo?

Ni Elder Dallin H. Oaks

70 Atong Pahina

71 Ang Basahon diha sa Estante

Ni Elder Walter F. González

Nangita og maayong libro nga basahon, akong nakit-an ang Basahon ni Mormon ug kini nakausab sa akong kinabuhi.

72 Si Min-Jun Adunay Bili

Ni Kelly Hunsaker

Unsaon pagsulod ni Min-Jun sa simbahan kon siya bulingit ug basa?

74 Ayaw Kalimot sa Pag-ampo alang ni Erik

Ni Julie Cornelius-Huang

Nagguol si Kari nga ang iyang igsoong lalaki dili na gustong mosimba, apan nakat-on siya og importanting leksyon bahin sa pag-ampo.

76 Mga Istorya kabahin ni Jesus: Si Jesus Nahigugma Nako

Ni Kim Webb Reid

79 Koloranan nga Pahina: Ako Anak sa Langitnong mga Ginikanan

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Joseph W. Sitati

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Jean B. Bingham, LeGrand R. Curtis Jr., Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Tigdumalang Direktor: Peter F. Evans

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan:

Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Megan Seitz

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Bethany Bartholomew, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,

C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hincley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robinson, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Glen Adair, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Vellinga

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2017 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

January 2017 Vol. 20 No. 1. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Mga Ideya sa Family Home Evening

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang duha ka mga ehemplo.

"Magmaisugon sa Atong Pagpamatuod sa Manluluwas,"

pahina 28: Nag-hisgot si Elder Golden sa unsang paagi kita moatubang og lisud apan maanindot nga higayon sa atong mga kinabuhi. Kamo mahimong mag-role play og pipila ka mga sitwasyon diin ang mga sakop sa pamilya nag-atubang og mahagitong desisyon. Pananglit, mahimo kamong magpraktis sa pagbalibad sa usa ka classmate kinsa mohangyo nga mangopya sa imong homework o paghangyo og usa ka higala sa paggamit og limpyo nga pulong. Maghisgot kon unsaon ninyo sa pagpangandam sa pagpalambo og lig-on nga

pagpamatuod sa Manluluwas sa dili pa moabut ang maong sitwasyon.

"Ang Langitnong Amahan motubag ba kanunay sa akong mga pag-ampo?"

pahina 69: Sa unsang paagi inyong nakita nga natubag ang inyong mga pag-ampo? Mahimo kamong mopakigbahin og piho nga mga kasinatian diin ang Ginoo mitubag sa inyong mga pag-ampo, natubag ba kini sa gipaabut o wala paabuta nga paagi. Ikonsiderar ang pag-awhag sa usag usa sa pagrekord diha sa journal sa mga paagi diin ang Ginoo mitubag sa inyong mga pag-ampo ug mipanalangin ninyo.

ANAA PAY DAGHAN SA INTERNET

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang pinulongan diha sa **languages.lds.org**. Ang mga Audio recording sa mga Artikulo sa *Liahona* maanaa sa English, Portuguese, ug Spanish diha sa **liahona.lds.org**. Mahimo usab nimong bisitahon ang **facebook.com/liahona.magazine** sa pagtan-aw ug pagpakigbahin og mga makapadagis nga mga mensahe (anaa sa pinulongang English, Portuguese, ug Spanish).

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Ang mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Basahon ni Mormon, 71
Depresyon, 65

Dios nga Kapangulohan, 16

Doktrina ug mga Pakigsaad, 16, 66

Espiritu Santo, 42, 54, 62, 64, 74

Family history, 41, 63

Gugma, 4, 22, 76

Hugot nga Pagtuo, 12, 22, 34, 44, 50, 53, 58, 61, 72, 80

Ikaduhang Pag-anhi, 10
Indibidwal nga bili, 72

Jesukristo, 4, 16, 28, 34, 70, 76

Joseph Smith, 10, 16, 28, 34, 66, 71, 80

Kabubut-on, 44, 74

Kalinaw, 54, 62

Kasaysayan sa Simbahan, 10, 16, 28, 34, 66

Kasugaoan, mga, 4, 28, 76
Mahangturong mga

Pamilya, 12, 41, 44, 63, 79

Mga Pangutana, 14, 56, 58

Mga Prayoridad, 43, 44

Misyonaryo nga buhat, 10, 34, 63, 64, 71

Pag-ampo, 34, 42, 50, 53, 54, 56, 58, 61, 71, 74

Pagkababaye, 40
Pagkamasulundon, 44, 61

Paggahiuli, 16, 66

Pagpamatuod, 22, 28,

44, 64

Pagpasaylo, 54, 65

Pagtuon sa kasulatan, 34, 43, 66, 71

Pakigsaad, mga, 44

Pornograpiya, 44

Propeta, mga, 22, 80

Relief Society, 7

Templo, mga, 12, 22, 44, 62, 63, 70

**Ni Presidente
Dieter F. Uchtdorf**

Ikaduhang Magtatambag
sa Unang Kapangulohan

Pagpunting SA SENTRO

Bag-ohay lang, mitan-aw ko og pundok sa katawhan nga nagpraktis sa art sa pagpanâ. Sa pagtan-aw lang, naklaro na nako nga kon gusto gayud nimong mahimong hanas sa pagpanâ, magkinahanglan kini ug panahon ug praktis.

Dili ko motuo nga makapalambo ka og usa ka reputasyon nga mahimong usa ka bantugang tigpanâ pinaagi sa pagtira sa bakante nga bongbong ug dayon magdrowing og mga target palibut sa mga panâ. Kinahanglan nga kat-unan nato ang kahanas sa pagpangita sa target ug pag-igo sa sentro.

Pagpintal og mga Target

Motira unâ ug dayon drowingon ang target mahimong mura og binuang, apan usahay kita sa atong kaugalingon mopakita niana nga kinaiya sa ubang kahimtang sa kinabuhi.

Isip mga miyembro sa Simbahan, kita usahay adunay kalagmitan nga manubra ang atong pagdapig sa mga programa sa ebanghelyo, mga isyu, ug bisan mga doktrina nga daw makapaikag, mahinungdanon, o makalingaw kanato. Matintal ta nga modrowing og mga target palibut niini, mopatuo kanato nga kita nagpunting sa pinakaimportante nga bahin sa ebanghelyo.

Sayon kini buhaton.

Sa tibuok kasaysayan sa kalibutan nakadawat kita og maayo kaayo nga tambag ug inspirasyon gikan sa mga propeta sa Dios. Nakadawat usab kita og direksyon ug katin-awan gikan sa nagkalain-laing mga publikasyon, mga handbook, ug mga manwal sa Simbahan. Makapili dayon kita sa atong paborito nga hilisgutan sa ebanghelyo, maka-drowing og bull's-eye palibut niini, ug mangatarungan nga ato nang nailhan ang pinaka importante nga bahin sa ebanghelyo.

Gipatin-aw sa Manluluwas

Dili kini talagsaong problema sa atong panahon. Sa karaang panahon, ang relihiyusong mga lider migahin

og dako kaayong panahon sa pag-catalog, pag-rank, ug pag-debate asa sa mga gatusan ka mga sugo ang labing importante.

Usa ka adlaw usa ka grupo sa relihiyusong mga eskolar misulay sa paglakip sa Manluluwas ngadto sa kontrobersiya. Ila Siyang gipangutana unsay Iyang hunahuna sa isyu aron sila magkasinabut.

“Magtutudlo,” nangutana sila Kaniya, “unsa man ang dakong sugo sa kasugoan?”

Nasayud kitang tanan giunsa pagtubag ni Jesus: “Higug-maa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan.

“Mao kana ang dako ug ang unang sugo.

“Ug ang ikaduha sulosama ra nga mao kini, Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

“Niining duha ka mga sugo nagasukad ang tibuok nga kasugoan ug ang mga propeta.”¹

Bantayi ang katapusang sentence: “Niining duha ka mga sugo nagasukad *ang tibuok* kasugoan ug ang mga propeta.”

Wala lamang gipakita kanato sa Manluluwas ang target, apan Iya usab nga gipaila ang bull's-eye.

Pag-igo sa Target

Isip mga miyembro sa Simbahan, kita mipakigsaad sa pagdala ngari sa atong kaugalingon sa pangalan ni Jesukristo. Ang nasabtan nga bahin niana nga pakigsaad mao ang panabut nga kita maningkamot sa pagkat-on kabahin sa Dios, sa paghigugma Kaniya, sa pagpalambo sa atong pagtuo Kaniya, sa pagtahud Kaniya, sa pagsubay sa Iyang dalan, ug sa pagbarug nga makanunayon isip Iyang mga saksi.

Kon magkat-on pa kita og dugang kabahin sa Dios ug mobati sa Iyang gugma alang kanato, mas makaamgo kita nga ang walay kinutuban nga sakripisyo ni Jesukristo usa ka balaanong gasa sa Dios. Ug ang gugma sa Dios nagdasig kanato sa pagsubay sa agianan sa tinuod nga paghinulsol, nga modala ngadto sa milagro sa kapasayloan. Kini

nga proseso nagtudlo kanato sa pag-angkon og mas dakong gugma ug kalooy alang niadtong anaa sa atong palibut. Kita makakat-on sa pagtan-aw lapas pa sa pagtawag og ngalan alang sa usa ka tawo. Kita makalikay sa tintasyon sa pag-akusar o paghusga sa uban sa ilang mga sala, mga kahuyang, mga sipyat, mga opinyong politika, mga relihiyusong tinuohan, mga nasyunalidad, o kolor sa panit.

Kita mokonsiderar sa matag usa nga atong makita isip anak sa atong Langitnong Amahan—atong igsoon.

Kita makatabang sa uban pinaagi sa panabut ug paghigugma—bisan niadtong kinsa lisud higugmaon. Kita magbangutan uban niadtong nagbangutan ug mohupay niadtong nanganihanglan sa kahupayan.²

Ug kita moila nga wala na kinahanglana ang mabudlay pa bahin sa eksakto nga target sa ebanghelyo.

Ang duha ka nag-unang mga sugo mao ang target. Niining duha ka

mga sugo nagasukad ang tibuok nga kasugoan ug ang mga propeta.³ Sa atong pagdawat niini, ang tanang mga maayong butang masabtan ra.

Kon ang atong primerong gi-focus, gihunahuna, ug gipaningkamutan nakasentro sa pagpalambo sa atong gugma alang sa Labing Gamhanan nga Dios ug paghatag sa atong

kasingkasing sa uban, mahibaloan nato nga atong nakit-an ang eksaktong target ug nagpunting kita sa bull's-eye—nga mamahimong tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 22:36–40.
2. Tan-awa sa Mosiah 18:9.
3. Tan-awa sa Mateo 22:40.

PAGTULUN-AN GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Sa dili pa ipakigbahin kini nga mensahe, mahimo ninyong kantahon ang “Our Savior’s Love” (*Hymns*, nu. 113). Dayon ikonsiderar ang pag-awhag niadtong inyong gibisitaan sa pagpamalandong sa “mga target” sa ilang kaugalingong kinabuhi. Mahimo nimong hisgutan ang mga paagi aron sa pagsiguro nga ang duha ka nag-unang mga sugo—ang “paghigugma sa Ginoo nga imong Dios” ug ang “paghigugma sa imong silingan sama sa imong kaugalingon” (tan-awa sa Mateo 22:37, 39)—kanunayng gagiya sa ilang mga buhat. Mahimo usab nimong ipakigbahin ang piho nga mga paagi diin ikaw nag-focus sa imong kaugalingong kinabuhi ngadto kang Kristo ug mopakigbahin sa imong pagpamatuod kon sa unsang paagi kini mipanalangin kanimo.

Usa ka Pahiyum Makahimo og Kalainan

Si Presidente Uchtdorf miila sa duha ka mga tumong nga sangay natong maangkon para lihukon: paghigugma sa Dios ug paghigugma sa atong isig ka tawo. Apan usahay dili lang gyud sayon ang paghigugma sa uban. Sa inyong tibuok kinabuhi, mahimong adunay panahon nga naglisud kamo sa pagpakigdait sa uban—tingali adunay tawo nga mipasakit kaninyo o naglisud kamo sa pakig-istorya o pagsabut sa ubang tawo. Niining mga gutloa, sulayi sa paghinumdom ang gugma nga inyong gibati gikan sa inyong mga higala, sa pamilya, sa Langitnong Amahan, ug ni Jesukristo. Hinumdumi ang kalipay nga inyong gibati sa mga sitwasyon ug sulayi sa paghunahuna kon ang kada usa aduna bay oportunidad sa pagbati sa ingon niana nga gugma. Hinumdumi nga ang tanang anak nga mga babaye ug lalaki sa Dios takus alang sa Iyang gugma *ug* sa inyong gugma.

Paghunahuna og usa ka tawo sa inyong kinabuhi kinsa

lisud ninyong ikasabut. Ilakip sila sa inyong mga pag-ampo ug hangyoo ang Langitnong Amahan sa pagbukas sa inyong mga kasingkasing ngadto kanila. Sa dili madugay kamo mag-sugod sa pagkakita kon unsaon Niya sa paghimo: isip usa sa Iyang anak kinsa takus sa paghigugma.

Human kamo nag-ampo, buhata ang maayong butang alang kanila! Siguro dapiton sila sa usa ka Mutual nga kaliho-kan o usa ka outing uban sa mga higala. Modalit og tabang sa homework o assignment. Bisan sa pag-ingon lang og “hello” ug pagpahiyum ngadto kanila. Ang gagmayng butang makahimo og dakong kalainan . . . sa inyong kinabuhi!

MGA BATA

Bull's-eye!

Si Presidente Uchtdorf miingon nga ang Sebanghelyo susama sa pagpraktis sa target. Kinahanglan kitang motumong alang sa pinakaimportante nga mga butang. Ang pinakaimportante nga mga sugo mao ang paghigugma sa Dios ug sa paghigugma sa uban. Kon tutukan nato kining duha ka butang, maka-bull's-eye kita sa tanang higayon!

Drowingi og pana diha sa mga target nga makatabang kanato sa pagpakita og gugma alang sa Dios ug sa uban. Drowingi og X diha ibabaw sa mga target sa mga butang nga dili maayong buhaton.

**MOPAKIGBAHIN SA
IMONG MGA DULAAN**

**MANGAWAT
OG KENDI**

MOSIMBA

**MOTAWAG SA USA KA TAWO
OG BATI NGA PANGALAN**

MAG-AMPO

**MOGAKOS SA
USA KA TAWO**

**MAKIG-AWAY SA
IMONG IGSOON**

Ang Katuyoan sa Relief Society

*Tun-i sa mainampuon paagi
kining materyal ug pagtinguha
sa inspirasyon aron masayud
unsay angay nga ipakigbahin.*

Ang katuyoan sa Relief Society mao ang “pag-andam sa mga babaye alang sa mga panalangin sa mahangturon nga kinabuhi,” miingon si Linda K. Burton, Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society.¹ Pinaagi sa hugot nga pagtuo, pamilya, ug kahu-payan nga kita makaatiman sa atong “importanteng bahin sa buluhaton.”²

Ang Relief Society “mao ang temporal ug espirituhanon nga buhat,” miingon si Carole M. Stephens, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society. “Mao kana ang gibuhay sa mga babaye sa panahon sa Manluluwas, ug mao kana ang ipadayon nato sa pagbuhay.”³

Sa atong pagtan-aw sa baba-yeng Samarianhon sa atabay, kinsa mibiya sa iyang banga ug midagan aron sa pagsulti sa uban nga si Jesus mao ang propeta (tan-awa sa Juan 4:6–42), o ngadto kang Febe, kinsa malipayong mialagad sa uban sa iyang tibuok kinabuhi (tan-awa sa Mga Taga-Roma 16:1–2), atong makita ang mga ehemplo sa mga babaye sa panahon sa Manluluwas kinsa nagbuhay og aktibong bahin sa pagduol

*Hugot nga
Pagtuo,
Pamilya,
Kahupayan*

kang Kristo. Siya kadtong kinsa miabli sa atong agianan ngadto sa kinabuhing dayon (tan-awa sa Juan 3:16).

Kon atong tan-awon ang atong igsoong mga babaye nga pioneer sa Nauvoo, Illinois, kinsa nagkapundok sa panimalay ni Sarah Kimball niadtong 1842 aron sa pagporma sa ilang kaugalingong organisasyon, atong makita ang plano sa Dios sa pag-establisar sa Relief Society ug pagsunod sa mga baruganan sa priesthood. Human misulat si Eliza R. Snow og konstitusyon, si Propeta Joseph Smith miribyu niini. Siya nakakita nga ang Simbahan wala gayud maorganisar sa hingpit hangtud nga ang mga kababayan-an naorganisar. Siya miingon nga ang Ginoo midawat sa ilang halad apan aduna pay mas maayo. “Akong i-organisar ang mga babaye ubos sa priesthood subay sa sumbanan sa priesthood,” siya miingon.⁴

“Ang Relief Society dili lamang usa ka laing pundok sa mga babaye nga naningkamot sa paghimo og maayo dinhi sa kalibutan. Lahi kadto. Kadto ‘butang nga mas maayo’ tungod kay kadto giorganisar ubos sa awtoridad sa priesthood. Ang pag-organisar niini usa ka gikinahanglan nga lakang sa pagpadayon sa buhat sa Dios dinhi sa yuta.”⁵

Dugang nga mga Kasulatan ug Impormasyon

Doktrina ug mga Pakigsaad 25:2–3, 10; 88:73; reliefsociety.lds.org

MUBO NGA MGA SULAT

1. Linda K. Burton, sa Sarah Jane Weaver, “Relief Society Celebrates Birthday and More March 17,” *Church News*, Mar. 13, 2015, news.lds.org.
2. Linda K. Burton, sa Weaver, “Relief Society Celebrates Birthday.”
3. Carole M. Stephens, sa Weaver, “Relief Society Celebrates Birthday.”
4. Joseph Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 14.
5. *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian* 19.

**Ikonsiderar
Kini**

Sa unsang
paagi ang
Relief Society
makatabang
sa mga
babaye sa
pagtuman sa
balaang tahas
sa Langitnong
Amahan
alang kanila
ug modala
kanila ngadto
sa mahang-
turon
kinabuhi?

NOTEBOOK SA KOMPERENSYA SA OKTUBRE 2016

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2016 inyong magamit kining mga pahina (ug mga Notebook sa Komperensya sa umaabut nga mga isyu) aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

DOKTRINA NGA GIHATAGAN OG GIBUG-ATON

Ang Paghinulsol Gasa sa Dios ngari Kanato

“**U**sa sa mga termino nga sagad natong mabati karon mao nga ang gugma sa Dios “walay kondisyon.” Samtang sa usa ka pagsabut tinuod kana, ang paghulagway nga *walay kondisyon* dili makita sa kasulatan. . . .

“Sa kanunay ang Dios nahigugma kanato, apan dili Siya makaluwas kanato sa atong mga sala. Hinumdumi ang mga pulong ni Amulek ngadto ni Zeezrom nga ang Manluluwas dili moluwas sa Iyang katawhan sa ilang mga sala apan *gikan* sa ilang mga sala, tungod kay kon naa kana nga sala hugaw kita ug ‘walay hugaw nga butang nga makapanunod sa gingharian sa langit’ [12] o makapuyo sa presensya sa Dios. . . .

“Gikan sa Basahon ni Mormon atong nakat-unan nga ang tuyo sa pag-antus ni Kristo—sa pinakatalagsaong pagpakita sa Iyang gugma—mao “ang pagpagawas sa mga kasingkasing sa kalooy, diin mobuntog sa kaangayan, ug modala og mga kahigayunan ngadto sa mga tawo nga sila mahimo nga makabaton og hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol’ [Alma 34:15]. . . .

“Ang paghinulsol, Iya nga gasa kanato, nga gipalit sa dako kaayong kantidad.”

Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Magpabilin Kamo sa Akong Gugma,” *Liahona*, Nob. 2016, 48.

PROPETIKANHON NGA SAAD

ANG PLANO SA KALUWASAN

“Ang mahinungdanong bahin sa plano [sa kaluwasan] mao ang atong Manluluwas, si Jesukristo. Kon wala ang Iyang maulaong sakripisyo, ang tanan mawala. Hinoon, dili igo, ang magtuo lamang Kaniya ug sa Iyang misyon. Kinahanglan kitang molihok ug magkat-on, mangita ug mag-ampo, maghinulsol ug molambo. Kinahanglan kitang masayud sa mga balod sa Dios ug mosunod niini. Kinahanglan kitang makadawat sa Iyang makaluwas nga mga ordinansa. Pinaagi lamang sa pagbuhat nga kita makaangkon sa tinuod, nga mahangturon nga kalipay.

“Bulahan kita nga *anaa* ang kamatuoran. Kita adunay katungdanan sa *pagpakigbahin* sa kamatuoran. Atong *sundon* ang kamatuoran aron atong maangkon ang tanan nga *anaa* sa Amahan alang nato. Wala Siyay laing gibuhad gawas sa atong kaayuhan. Siya miingon kanato, ‘Kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.’ (Moises 1:39).

“Gikan sa kahiladman sa akong kalag ug kamapainubsanon, ako mopamatuod sa dakong gasa sa plano sa atong Amahan alang kanato. Mao kini ang usa ka hingpit nga dalan sa kalinaw ug kalipay dinhi ug sa kalibutan nga moabut.”

Presidente Thomas S. Monson, “Ang Hingpit nga Dalan sa Kalipay,” *Liahona*, Nob. 2016, 80–81.

Ang Walay Kinutuban nga Pag-ula ni Kristo

“Una, ang Manluluwas, ang Gamhanan nga Tig-ayo, adunay gahum sa pag-usab sa atong mga kasingkasing ug sa paghatag kanato og permanentng kahupayan gikan sa kasubo nga resulta sa kaugalingon natong mga sala. . . .

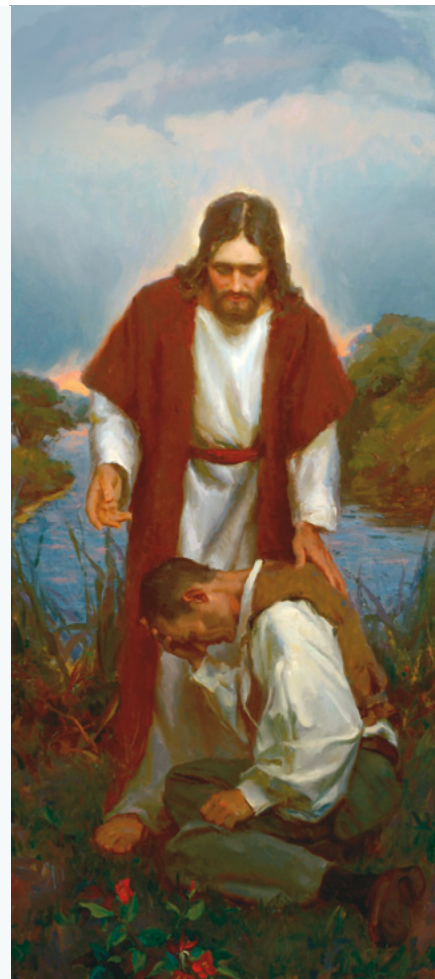
“ . . . [Siya] makahupay ug makalig-on kanato kon makasinati kita og kasakit tungod sa dili matarung nga mga binuhatan sa uban. . . .

“ . . . [Siya] makahupay ug makasuporta kanato samtang kita nakasinati og sakit nga ‘mga reyalidad sa pagkamortal,’ sama sa mga kalamidad, sakit sa pangisip, balatian, grabe nga sakit, ug kamatayon. . . .

“Ang Manluluwas [miingon]: . . .

“‘ . . . Kon kamo moduol ngari kanako kamo makaangkon og kinabuhi nga dayon. Tan-awa, ang akong bukton sa kalooy gitunol nganha kaninyo, ug kinsa kadto nga moduol . . . Ako modawat’ (3 Nephi 9:14).”

Carole M. Stephens, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society
“Ang Gamhanan nga Tig-ayo,” *Liahona*, Nob. 2016, 10, 11, 12.

GAHUM SA PAGBAG-O, NI MICHAEL T. MALM

“Bisan unsa nga mosupak ni Kristo o sa liyang doktrina mobalda sa atong kalipay.”

Presidente Russell M. Nelson,
Presidente sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles, “Hingpit
nga Kalipay ug Espirituhanon
nga Pagsugakod,” *Liahona*,
Nob. 2016, 84.

Sa pagbasa, pagtan-aw, o pagpaminaw sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang kompetensya bisitaha ang conference.lds.org.

Umanhi ka, ug Sunda Siya

Daghang mga mamumulong miawhag kanato sa pagpalambo og mga hiyas nga sama kang Kristo ug sa paghinumdom sa Manluluwas samtang kita magsimba sa adlawng Igpapahulay. Gamita ang Nobyembre 2016 nga isyu o bisitaha ang conference.lds.org sa pagbasa sa unsay ilang gisulti.

- Sa unsang paagi akong Ikapakita ang Kristohanong paghigugma ug pagserbisyo? —Tan-awa sa Robert D. Hales, “‘ Umanhi ka, ug Sumunod Kanako’ pinaagi sa Pagpakita og Kristohanong Paghigugma ug Paserbisyo,” 22.
- Unsaon man nako sa pagkahimong mas maayo nga home teacher? — Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Mga Representante sa Simbahan,” 61.
- Unsaon nako sa pagpalambo og sinsero ug kinasingkasing nga pagsimba sa adlaw nga Igpapahulay? —Tan-awa sa Dean M. Davies, “Ang mga Panalangin sa Pagsimba,” 93.
- Unsaon nako sa paghimo nga mas makahuluganon ang pag-ambit nako sa sakrament? —Tan-awa sa Peter F. Meurs, “Ang Sakrament Makatabang Kanato nga Mahimong Balaan,” 85.

KITA NAGTUO NGA ANG SIMBAHAN MOPUNO SA YUTA

Dihay unom lamang ka mga miyembro sa Simbahan sa dihang naorganisar kini niadtong 1830 sa gamay nga lungsod sa New York, USA. Sukad niadto ang Simbahan mitubo ngadto sa labaw sa 15.5 ka milyon ka mga miyembro nga dunay mga ward ug branch sa kapin sa 150 ka mga nasud. Kini nga pagtubo mao ang katumanan sa panagna sa Daang Tugon nga ang Simbahan mopuno sa tibuok yuta (tan-awa sa Daniel 2:31–45). Ang Simbahan—ang gingharian sa Dios sa yuta—gihulagway nga usa ka bato “gisapsap nga walay kamot” (Daniel 2:45), nagpadayag nga kini usa ka balaan, dili hini-mo sa tawo, nga trabaho.

Bisan ang impluwensya sa Simbahan mipuno sa yuta, ang mga miyembro niini gamay ra gihapon. Si Nephi nakakita niini ug misulat sa atong panahon, “Ug nahinabo nga ako nakakita sa simbahan sa Kordero sa Dios, ug ang iyang gidaghanon diyutay ra, tungod sa mga pagkada-utan (1 Nephi 14:12). Samtang ang panahon sa Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo nagkaduol, ang kalibutan magkadautan, ug “mag-anam og ka dili popular ang mamahimong usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw.”¹

Apan si Nephi nakakita “nga ang simbahan sa Kordero, kinsa mao ang

mga Santos sa Dios, diha usab sa ibabaw sa tibuok yuta” (1 Nephi 14:12). Ang mga ward ug mga branch makita sa tibuok kalibutan, ang kinatibuk-ang komperensya gihubad sa labaw sa 90 ka pinulongan, ug hapit 75,000 ka full-time nga misyonaryo ang nagpakigbahin sa ebanghelyo sa 418 ka mga misyon. Ang ebanghelyo gisangyaw sa tibuok kalibutan pinaagi sa social media ug mga website sama sa Mormon.org ug LDS.org.

Kini nga mga paningkamot importante ug malukpanon apan sa kasa-garan hilom nga naglihok. “Kini nga buhat sa Ginoo mahinungdanon ug kahibulongan, apan kini nagpaingon sa unahan nga sa tinud-anay wala mamatikdi hapit sa daghang politikal, kultura ug edukasyonal nga mga lider sa katawhan. Kini nagpalambo og nagkahiusang kasingkasing ug pamilya sa matag higayon, sa hilum ug sa kalig-dong, ang sagradong mensahe nagpanalangin sa mga tawo bisan asa.”²

Kini nga bato nga gipangagna dugay na kaayo sa tinuod nagligid, ug kon kita mohimo sa atong bahin, ang ebanghelyo magpadayon sa pagkatap ug mopuno sa tibuok yuta (tan-awa sa Daniel 2:31–45). ■

Aron makahibalo pa sa umaabut sa Simbahan, basaha ang Doktrina ug mga Pakigsad 65; Gordon B. Hinckley, “Ang Bato nga

Gipikas Gikan sa Bukid nga Walay Kamot nga Gigamit” (Okt. 2007 kinatibuk-ang komperensya); L. Whitney Clayton, “Ang Panahon Moabut” (Okt. 2011 kinatibuk-ang komperensya).

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Barug isip Tinuod nga mga Milenyal,” *Liahona*, Okt. 2016, 50.
2. L. Whitney Clayton, “Ang Panahon Moabut,” *Liahona*, Nob. 2011, 13.

ANG UMA-ABUT SA SIMBAHAN

“Dyutay ra kaayo nga priesthood ang inyong

makita dinhi karong gabhiona, apan kini nga Simbahan mopuno sa Amihanan ug Habagatang Amerika—pun-on niini ang kalibutan.”

Ang Propeta nga si Joseph Smith (1805–44), sa usa ka priesthood miting niadtong 1834, sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 161.

Unsay atong mahimo sa pagtabang nga ang ebanghelyo magpadayon sa tibuok kalibutan?

Ang pagtuman sa mga sugo ug pagpalig-on sa atong mga pagpamatuod makahatag nato og pundasyon sa pagtabang sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

Ang pagtuman sa atong mga calling makatabang sa paglig-on sa Simbahan sa atong lokal nga mga dapit.

Ang pagtudlo sa atong mga pamilya sa ebanghelyo makapalig-on kanila nga magpuyo nga matinud-anon sa kalibutan nga nagtudlo kanila og lain.

Makatabang kita sa pagsangyaw sa ebanghelyo pinaagi sa yano nga paghisgot niini ngadto sa mga tawo.

Sa templo makapahigayon kita og mga ordinansa alang niadtong kinsa namatay nga wala makadungog sa ebanghelyo niini nga kinabuhi.

GUSTO KONG MOPUYO UBAN NIMO SA KAHANGTURAN!

Ni Leongina Adamés de Ubrí

Ang hugot nga pagtuo sa usa ka sayis anyos nakatabang nako sa pagpangita pag-usab sa akong hugot nga pagtuo.

Sa dihang 22 nako, ang akong skinabuhi nakasinati sa wala damha nga panghitabo: ang akong mama namatay. Siya ug ang akong papa mga tawo nga may dakong pagtuo, ug sila mipadako nako diha sa ebanghelyo. Human sa iyang kamatayon, ang akong papa mibalhin gikan sa among nasud ngadto sa Estados Unidos. Sa paglabay sa panahon, misugod ko og pagbati og kamingaw tungod kay nag-inusara ra kong anak sa akong mga ginikanan. Wala na koy mama uban nako dinhi sa yuta, ug ang akong papa mipuyo sa layo; makakita lang ko niya sulod sa tulo ka semana sa usa ka tuig.

Tungod niadto nga mga pagbati misugod ko og pangita og kahupayan sa akong “mga higala” sa kolehiyo ug sa opisina diin ko nagtrabaho. Hinay-hinay, misugod ko og pangita og dili mao nga kalipay sa temporal nga mga butang. Wala na ko mosimba, ug sa ngadto-ngadto na-inactive na gayud. Human niadto, naminyo ko sa usa ka talagsaon nga batan-ong lalaki kinsa, bisan siya adunay maa-yo kaayo nga mga baruganan, wala masayud bahin sa ebanghelyo. Kami adunay tulo ka mga anak: si Leah, Isaac, ug Ismael.

Usa ka Oktubre niana, ang akong amahan mibisita ug mitan-aw sa

bag-ong masuso. Atol sa iyang pagbisita, ang sayis anyos nga si Leah nangutana sa iyang lolo nganong wa niya gikuyog ang iyang lola uban niya. Mipasabut kaniya ang akong amahan nga si Lola atoa sa nindot kaayo nga dapit duol sa Langitnong Amahan. Paglakaw dayon sa akong amahan, si Leah namugos nako og ingon, “Mama, gusto kong makigkita ni Lola. Nasayud ko nga tua siya sa langit, apan gusto sab ko moadto ta og dungan sa umaabut—si Lola ug Lolo, Papa, Isaac, Ismael, ug ikaw, ug ako. Gusto kong mopuyo uban nimo sa kahangturan. Gusto ko nga pareha

ta gihapon nga pamilya didto sa langit nga naa kita sa yuta makadula uban ni Lola!”

Wala ko masayud unsay isulti. Akong gihikap ang iyang matahum, inosente nga nawong, ug dayon misulod ko sa akong lawak. Miluhod ko ug mihilak hangtud nahutdan sa mga luha. Mihangyo ko sa Langitnong Amahan alang sa kapasayloan. Nasayud ko nga mibiya ko sa agianan nga motugot kanamo nga magkauban isip usa ka mahangturon nga pamilya. Napakyas ko sa akong responsibilidad sa pagdala kanila sa matarung nga dalan, ug napakyas ko

NABUGKOS SA LANGIT

“Ang Manluluwas sa Iyang mortal nga pangalagad namulong sa gahum sa pagbugkos sa mga pamilya sa mga pulong ngadto ni Pedro, ang Iyang labaw nga Apostol, sa dihang Siya miingon, ‘Bisan unsay imong pagabugkuson dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan unsay imong pagaluagan dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga linuagan’ (Mateo 16:19).

“Sa celestial nga gingharian lamang nga kita makapuyo isip mga pamilya sa kahangturan. Didto kita magpundok isip mga pamilya sa presensya sa atong Langitnong Amahan ug sa Manluluwas.”

Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Mga Pamilya Mahimong Manag-uban sa Hangtud,” *Liahona*, Hunyo 2015, 4.

sa pagsulti sa akong bana bahin sa ebanghelyo.

Sa dihang nakabarug na ko, akong gikontak ang usa ka lider sa Simbahan, ug iya kong ipakontak sa mga elder sa akong ward. Pagkasunod gabii, nangabut sila ug mitudlo sa akong bana. Sukad niana nga gabii, ang among kinabuhi nausab sa kahangturan. Karon nagsimba kami kada Domingo isip usa ka pamilya. Ako adunay calling nga nagtugot kana-ko sa pagtabang sa dili kaa-yo aktibo nga mga sister. Nangandam sab kami sa pagtambong sa templo.

Ang espiritu sa Dios usahay mogiya kanato pinaagi niadtong wala kaayo nato damha. Nii-ning higayuna nahitabo kini pinaagi sa akong sayis anyos nga anak nga baba-ye. Karon ako nasayud nga pinaagi sa pagka-sealed sa templo, ako makapuyo uban sa akong pamilya sa kahangturan. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Santo Domingo, Dominican Republic.

ANG MGA IPANGUTANA SA ATONG DISKUSYON

Ni Ted Barnes

Departamento sa Priesthood ug sa Pamilya sa Simbahan

Hunahunaa nga naglingkod ka uban sa mga higala sa tingpaniudto nga naghigut sa salida nga inyong natan-awan. Unya usa sa imong higala miingon, “Kinsay makasulti nako kon unsa ang labing importanting eksena sa salida?”

Nalibug og gamay sa pangutana, naghunahuna ka sa makadiyot ug miingon nga tingali ang katapusang eksena maoy importante kaayo. “Nan, maayo kana nga komentaryo,” miingon ang imong higala. “Apan dili na mao unsay naa sa akong hunahuna. Naa pa bay lain? Atong paminawon ang wala pa makapaambit.”

Dili ka mosulti niini nga paagi diha sa mga kahigalaan. Apan sa pipila ka rason ingon og kanunay kining mahitabo sa mga klase sa Domingo. Imbis maghigut og mga kamatuoran sa ebanghelyo sa natural ug komportable nga paagi, isip mga magtutudlo kita usahay mosulti og mga butang nga sa laing sitwasyon mora og katingad-an ug gani mopugong sa panag-istoryahanay. Kami naglaum nga ang mga sakop sa klase mobati nga apil sila sa pundok sa mga higala, ug mahimong komportable sa pagpaambit sa ilang mga hunahuna mahitungod sa mga baruganan nga ilang nakat-unan. Ang ingon niana nga pag-inambitay makadapit sa Espiritu makapalambo sa kasinatian alang sa tanan.

Unsaon nato pagsiguro nga ang atong mga pangutana mosangput ngadto sa mas natural ug makahuluganon nga diskusyon? Adunay pipila ka angayang buhaton ug dili angayang buhaton nga nakaplagan sa daghang magtutudlo nga makatabang: Ayaw ihatag ang mga pangutana nga klaro kaayo na ang tubag. Ipangutana kanang dunay labaw sa usa ka tubag. Ayaw ipangutana kanang personal ra kaayo.

Tingali mapuslanon usab kini, nga sa dili pa nato sugdan ang pagplano unsay atong mga ipangutana sa klase, pangutan-on nato ang atong kaugali-ngon: *Una sa tanan ngano kaha nga mangutana man ko?*

Ngano Kaha nga Mangutana?

Ang tumong nga nagpaluyo sa atong mga pangutana makahimo og dakong kalainan. Sama pananglit, mangutana ba kita usahay tungod kay kita adunay gustong isulti apan gusto nato nga ang

*Ang labing importanting pangutana tingali
maoy ipangutana sa mga magtutudlo sa
ilang kaugalingon sa dili pa sila motudlo.*

usa ka sakop sa klase ang mosulti? Husto lang nga dili nato gustong buhaton ang tanang pag-istorya, apan gusto kita nga mohimo og usa ka partikular nga punto, mao nga usahay atong ihatag ang pangutana nga makaaghat og tubag nga gusto natong madungog. Kini nga panghunahuna mosangput ngadto sa mga pangutana nga sa tinud-anay mga pamahayag diay, sama sa “Sa unsang paagi nga ang paglikay sa pornograpiya makatabang kaninyo nga magpabiling putli ang inyong hunahuna?” o “Importante ba ang pag-ampo sa kada adlaw?”

Adunay mga sitwasyon diin tukma kaayo ang paghatag og mga pangutana sa tuyo nga makakuha og partikular nga tubag. Magamit kini sa pagpasabut sa usa ka punto o pagtabang sa magtutudlo aron maka-padayon sa leksyon. Apan ang mga pangutana nga sama niini dili kaayo moawhag og makahuluganon nga mga diskusyon.

Sa laing bahin, kon kita mangutana tungod kay gusto gayud natong mahibaloan unsay naa sa mga hunahuna ug mga kasingkasing ug mga kinabuhi sa mga sakop sa atong klase, nan kini makita sa mga pangutana nga atong ipangutana.

Ang mga pangutana nga magdapit sa mga sakop sa klase ngadto sa kinasingkasing nga panag-istorya nga moawhag og espirituhanon nga pagkat-on maglakip sa mga pangutana sama sa “Samtang nagbasa kamo niining bersikulo, unsa ang labing importante niini diha ninyo?” o “Unsa

nga mga kasinatian ang nagtudlo ninyo aron mosalig sa mga saad sa Ginoo?”

Ikonsiderar kini nga mga ehemplo:

- Ang Espiritu nangutana ni Nephi, “Unsa ang imong gitinguha?” (1 Nephi 11:10).
- Ang Manluluwas nangutana sa Iyang mga disipulo, “Unsa may inyong sulti, kinsa man ako?” (Mateo 16:15).
- Ug Siya miingon ngadto kang Martha, “Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: . . . Motuo ba ikaw niini?” (Juan 11:25, 26).

Ang matag usa niini nga mga pangutana nagdapit sa usa ka tawo sa pagpakigbahin unsa ang naa sa iyang hunahuna o kasingkasing. Ug sa matag kahimtang niini, ang misunod mao ang makapatandog kaayo nga espirituhanong kasinatian.

Ang mga Pangutana Mao ang Pagpahayag sa Gugma

Motuo ka og sa dili, ang pagpangutana nga moawhag og panaghisgutan natural nga mahitabo ngadto ni bisan kinsa—bisan sa mga tawo kinsa wala mokosiderar sa ilang kaugalingon nga maayong mga magtutudlo. Mahimo nato kini nga natural kaayo sa kada higayon nga aduna kitay usa ka makahuluganon nga panag-istoryahay uban sa mga higala o pamilya—o panag-istoryahanay lamang sa paborito nga salida diha sa paniudto. Apan kon kita motindog diha sa atubangan sa

naghinam-hinam nga mga estudyante, makalimtan na dayon nato ang unsay natural nga mahitabo.

Busa tingali ang usa ka bahin sa pamaagi aron mahatag ang maayong mga pangutana sa diskusyon mao ang paghunahuna sa atong kaugalingon, “Unsaon nako pagpangutana kon wala kami sa klasehanan—kon nanglingkod lang mi sa balay nag-istorya mahitungod sa ebanghelyo nga nagkapundok nga mga higala? Unsaon nako pagdapit nila sa pagpakigbahin sa ilang mga hunahuna ug mga pabati? Ang pagtudlo *dili gayud* sama sa pakighinabi sa mga higala, apan duna kini komon nga butang: kini kinahanglan nga gidasig pinaagi sa sinsero nga tinguha ug tiunay nga gugma.

Busa ayaw kabalaka kon dili pa kamo hanas sa paghimo og maayo kaayong mga pangutana. Gani kon ang tanan ninyong mahimo mao ang paghigugma sa tawo nga inyong gitudloan, ang Espiritu mogiya kaninyo, ug kamo mag-anam og kamaayo sa pagkahibalo unsa ang isulti. “Ang gugma wala gayuy pagkatapus,” pamahayag ni Pablo sa (1 Mga Taga-Corinto 13:8), ug gani kana nga butang mahitabo sama ka yano sa pagpangutana sa usa ka magtutudlo diha sa klase. ■

Makat-unan ninyo ang unom ka matang sa mga pangutana nga anaa sa “Ask Inspired Questions,” *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas* (2016), 31–32, anaa sa pagtudlo.lds.org.

MGA PANABUT GIKAN SA DOKTRINA
UG MGA PAKIGSAAD BAHIN

sa Amahan ug sa Anak

*Kini nga basahon sa mga pagpadayag nagpakita
sa nawala nga mga kamatuoran bahin sa Dios nga
Kapangulohan ug unsaon nato pagpuyo pag-usab
uban sa Manluluwas ug sa Langitnong Amahan.*

Ni Norman W. Gardner
Mga Seminary ug Institute

Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo nakahatag sa kalibutan og mas dakong kahibalo kabahin sa kinaiya sa Dios nga Kapangulohan ug sa Ilang mga katuyoan. Uban niini nga kahibalo, ang atong hugot nga pagtuo Kanila motubo ug ang atong tinguha sa paghupot sa Ilang mga kasugoan molambo.

Sa piho nga paagi, ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato sa pagkat-on kabahin kang Jesukristo tungod kay kini nagtudlo og gamhanang mga kamatuoran kalabut sa “Iyang pagkaba-laan, Iyang kahalangdon, Iyang pagkahingpit, Iyang gugma, ug ang Iyang gahum sa pagtubos” (pasiuna sa Doktrina ug mga Pakigsaad). Kini nga basahon sa bag-ong pagpadayag naglakip sa imbitasyon sa Ginoo sa “pagkat-on kanako, ug paminaw sa akong mga pulong” (D&P 19:23). Kini makapalawom sa atong pagsabut diha Kaniya, unsa ang atong ralasyon diha Kaniya, unsa ang Iyang nahimo alang sa atong katubsanan, ug unsa ang Iyang gipaabut diri kanato.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad, makadungog kita sa tingog ni Jesukristo

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad dili karaan nga kasulatan apan naglangkob og mga pagpadayag nga gihatag ngadto kang Joseph Smith ug sa iyang mga sumusunod sa atong bag-ong kalibutan. Ang balaang tingog ni Jesukristo madungog nga nagsulti isip mao ang representante sa Amahan.¹ Ang tingog mismo ni Ginoong Jesukristo girekord sa kasagaran diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad kay sa diha sa Bag-ong Tugon, Basahon ni Mormon, ug Perlas nga Labing Bililhon nga giusa.²

D&P 18:33–35 “Ako, si Jesukristo, imong Ginoog ug imong Dios, nakapamulong niini. Kini nga mga pulong dili sa mga tawo . . . , apan gikan kanako; . . . kini mao ang akong tingog nga namulong kanila nganha kaninyo.”

Si Joseph Smith nakadawat og daghang mga pagpadayag gikan sa Manluluwas.

Joseph Smith ug Oliver Cowdery nakakita ni Jesukristo sa Kirtland Temple.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad naglangkob sa mga istorya niadtong nakakita sa Dios

Isip resulta sa Unang Panan-awon niadtong 1820, ang batan-ong si Joseph Smith nakakuha og labing unang kahibalo sa pagkaanaa sa Amahan ug sa Anak. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagrekord og dugang nga mga hitabo sa dihang ang Propeta ug ang uban nakakita sa Amahan ug sa Anak sa mga panan-awon o personal nga mga pagpakita. Kini nga mga istorya nagsilbi nga modernong mga saksi alang kanato nga Sila buhi ug nga Sila midumala sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.

D&P 76:19–23 Ang Amahan ug ang Anak nakit-an sa panan-awon niadtong Pebrero 1832.

D&P 137:1–3 Ang Amahan ug ang Anak nakit-an sa panan-awon niadtong Enero 1836.

D&P 110:2–4 Ang halangdon nga Jehovah, si Jesukristo, mipakita niadtong Abril 1836.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato nga makat-on kabahin sa Dios nga Amahan

Si Propeta Joseph Smith mitudlo: “Kon kita makasabut sa kinaiya sa Dios, ug nasayud unsaon sa pagduol ngadto Kaniya, Iyang buksan ang mga kalangitan ngari kanato. . . . Kon kita andam na nga moduol ngadto Kaniya, Siya andam nga moduol ngari kanato.”³ Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato nga maduol sa Langitnong Amahan pinaagi sa pagtudlo kabahin sa Iyang kinaiya, mga hiyas, ug mga katuyoan.

D&P 20:12, 17–18 ang Dios Amahan walay kinutuban ug dili mausab.

D&P 76:20, 23 Ang Amahan ug ang Anak managbulag ug managlahi nga mga binuhat.

D&P 93:3–5 Ang Amahan ug ang Anak usa ra.

D&P 130:22 Ang Amahan ug ang Anak adunay mga lawas nga unod ug mga bukog.

D&P 138:3–4 Ang Langitnong Amahan nahigugma sa Iyang mga anak, mao nga Iyang gipadala ang Iyang Anak aron sa pagluwas sa katawhan.

Samtang gibato hangtud mamatay, si Stephen nakakita sa Amahan ug sa Anak.

DETALYE GIKAN SA SI MOISES NAKAKITA NI JEHOVAH, NI JOSEPH BRICKEY

Si Jehovah (si Jesukristo) misulti ngadto kang Moises nag-atubangay.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato nga makat-on kabahin kang Jesukristo

Si Jesukristo mao ang Unang natawo sa tanang espiritu nga mga anak sa Langitnong Amahan. Sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa kalibutan, si Jesus nakabaton sa tanang kahibalo ug gahum ug mirepresentar sa Amahan isip ang Tiglalang sa mga kalibutan. Pinaagi sa Iyang balaan nga gahum, si Ginoong Jesukristo mao ang tinubdan sa kahayag ug kinabuhi alang sa tanan Niyang mga nilalang. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagpatin-aw sa kadaghanan sa Iyang mga tahas sa plano sa Amahan.

D&P 93:21 Si Jesukristo mao ang Unang natawo sa tanang espiritu nga mga anak sa Dios.

D&P 38:1–3 Si Jesukristo nakabaton sa tanang kahibalo ug gahum sa wala pa mabuhat ang kalibutan.

D&P 76:24 Si Jesukristo mirepresentar sa Amahan isip ang Tiglalang sa mga kalibutan.

D&P 88:6–13 Si Jesukristo mao ang tinubdan sa kahayag ug kinabuhi alang sa tanan Niyang mga nilalang.

D&P 45:11; 136:21, 22 Si Jesukristo mao ang halangdon nga Jehovah sa Daan nga Tugon.

D&P 43:34 Si Jesukristo mao ang Manluluwas sa kalibutan.

D&P 18:11–13; 20:21–25 Si Jesukristo nag-antus, nalansang, namatay, ug nabanhaw pag-usab.

D&P 29:10–12 Si Jesukristo misaad nga mobalik sa yuta uban sa gahum ug himaya.

Pinaagi sa bag-ong pagpadayag, atong makat-unan unsaon nga mamahimong mas mahisama sa Amahan ug sa Anak.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato nga makat-on unsa ang gipaabut kanato sa Amahan ug sa Anak

Labaw pa sa bisan unsa nga libro sa kasulatan, ang Doktrina ug mga Pakigsaad nakapahimo niini nga yano kon unsa ang mahangturon nga kinabuhi: ang pagbalik og puyo uban sa Amahan ug sa Anak, makadawat sa tanan nga iya sa Amahan, ug mamahimo nga sama Kanila. Nagsulti usab kini kanato giunsa ni Jesukristo, pinaagi sa Iyang Pag-ula, paghimo nga posible ug unsa ang atong gikinahanglan nga buhaton aron mapatuman ang mga rekisito nga Iyang gihatag. Agig dugang, atong makat-unan sa Doktrina ug mga Pakigsaad unsa ang gipasabut sa pagsunod sa ehemplo ni Jesukristo, sanglit, sama kanato, si Jesukristo wala makadawat sa kahingpitan sa sinugdanan apan nakaangkon og grasya ug dugang pa nga grasya hangtud nga Siya nakadawat sa tanang gahum ug himaya.

D&P 1:32; 19:16–19; 58:42–43; 95:1–2 Ang Manluluwas mohatag og kapasayloan niadtong kinsa maghinulsol.

D&P 20:37, 41, 72–74; tan-awa usab sa 33:11 Ang Dios nga Kapangulohan nagdapit niadtong kinsa motuo sa pagdawat sa bunyag ug sa Espiritu Santo.

D&P 84:19–21 Pinaagi sa mga ordinansa sa Melchizedek Priesthood, ang gahum sa pagkadiosnon gipakita.

D&P 93:12–14, 16–17 Si Jesukristo nakadawat og grasya ug dugang pa nga grasya hangtud nga Siya nakadawat og kahingpitan.

D&P 20:30–31 Ang Manluluwas naghatag og grasya niadtong kinsa naghigugma ug nag-alagad Kaniya.

D&P 35:2; 50:40–43 Mahimo kitang usa uban sa Amahan ug Anak.

D&P 93–20 Makadawat kita sa kahimayaan ug kahingpitan sa Amahan.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad naghatag og sundanan sa pag-angkon og espirituhanon nga kahibalo

Agig dugang sa pagtudlo ug pagpamatuod sa Amahan ug Anak, ang Doktrina ug mga Pakigsaad naghatag og sundanan alang sa pag-angkon og espirituhanon nga kahibalo kabahin sa tanan nga mga sakop sa Dios nga Kapangulohan pinaagi sa tabang sa Espiritu Santo: pagtuon sa pulong sa Ginoo, paghangyo og panabut sa Langitnong Amahan, ug pagpakita og hugot nga pagtuo kang Jesukristo pinaagi sa pagsunod sa Iyang mga sugo.

Ang kahayag ug kamatuoran gisaad alang niadtong kinsa nagpuyo sumala sa tanan nga mga pulong sa Ginoo. Mahinungdanon ang pagkat-on sa mga detalye kabahin sa kinaiya sa Dios nga Kapangulohan ug sa Ilang mga katuyoan. Kini nga kahibalo makapahimo sa makugihon nga pagpangita og espirituanong pag-sabut ug kombiksyon sa kamatuoran. Kini nga kahibalo mopanghimatuod kanato nga ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo nakaila kanato sa personal, nga Sila nahigugma kanato, ug nga Sila nagtinguha sa pagpanalangin kanato og mahangturon nga kinabuhi.

D&P 6:5; 76:5–10, 114–118 Ang Langitnong

Amahan gusto nga kita mangayo og kahibalo ug mosaad sa pagpakigbahin niini.

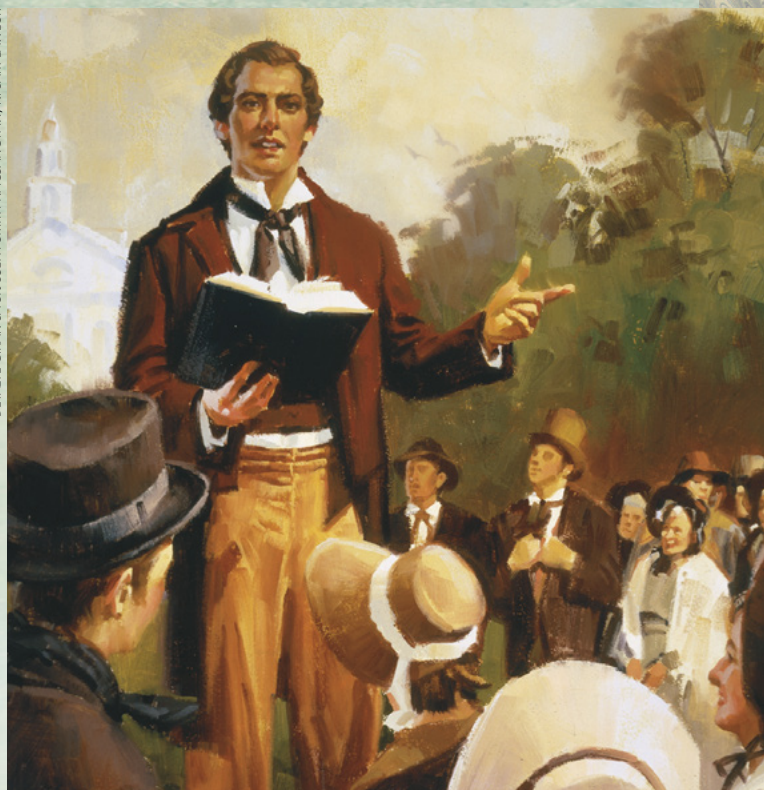
D&P 84:43–48 Ang Amahan motudlo kanato kon makugihon kitang mosunod sa Iyang mga pulong.

D&P 88:118 Pangitaa ang pagtulun-an pinaagi sa pagtuon ug pinaagi sa hugot nga pagtuo.

Ang pagtuon ug pag-ampo makabutyag sa espirituhanon nga kasayuran.

DETALYE GIKAN SA SI JOSEPH SMITH NAGSANGYAW, NI SAM LAWLOR

Si Joseph Smith mipadayag sa kinaiya ug mga katuyoan sa Amahan ug sa Anak.

Panapos

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagtabang kanato nga maduol sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Bugtong nga Anak, pinaagi sa pagpadayag sa Ilang kinaiya, ug Ilang mga katuyoan. Si Propeta Joseph Smith mihatag og summary ngano nga kita makasalig sa Dios: “Ang mga katuyoan sa atong Dios mahinungdanon, ang Iyang gugma dili matugkad, ang Iyang kaalam walay utlanan, ug ang Iyang gahum walay kinutuban; busa, ang mga Santos adunay rason sa pagmaya ug paglipay, sa kahibalo nga ‘kining Dios mao ang atong Dios sa mga katuigan nga walay katapusan’ (Salmo 48:14).”⁴ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Si Presidente Joseph Fielding Smith (1876–1972) mipasabut: “Ang tanang pagpadayag sukad pa sa pagkapukan miabut pinaagi ni Jesukristo, kinsa mao si Jehova sa Daang Tugon. Sa tanan nga mga kasulatan, diin gihisgutan ang Dios ug diin siya mipakita, mao kadtong si Jehovah. . . . Ang Amahan wala gayud sukad makigsabut sa tawo sa direkta ug personal nga paagi sukad pa sa pagkapukan, ug wala gayud siya mopakita gawas sa pagpaila ug paghatag og pamatuod sa Anak” (*Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–56], 1:27).
2. Tan-awa sa Gordon B. Holbrook, “The Voice of Jesus Christ in the Doctrine and Covenants,” *Ensign*, Sept. 2013, 40, 45 (note 2).
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 48.
4. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 46.

GORDON B. HINCKLEY:
USA KA PROPETA SA
KAMASALIGON
UG PANAN-AWON

*Sa inyong pagtuon sa
Mga Pagtulun-an sa mga
Presidente sa Simbahan:
Gordon B. Hinckley
sa priesthood ug Relief
Society niining tuiga, inyong
makat-unan gikan sa
propeta ang walay kinutuban
nga kamasaligon, gugma,
ug panglantaw.*

Si Gordon B. Hinckley natawo niadtong Hunyo 23, 1910, kang Bryant S. Hinckley ug Ada. Giminyoan niya si Marjorie Pay didto sa Salt Lake Temple niadtong Abril 29, 1937, ug sila nahimong ginikanan sa lima ka mga anak. Nagserbisyo siya isip ang ika-15 nga Presidente sa Simbahan gikan sa Marso 12, 1995, hangtud sa Enero 27, 2008.

Ni Andrew D. Olsen

Departamento sa Simbahan sa Pagmantala

Nagtanom ko og pipila ka kahoy sa matag tingpamulak,” si Presidente Gordon B. Hinckley mirecord sa iyang journal sa edad nga 82. “Sa akong hunahuna nahimo ko kana sa dili moubos sulod sa 50 ka tuig nga milabay. . . . Adunay maanindot kaayong butang bahin sa usa ka kahoy. Magsugod kini sa gamay kaayo ug magtubo sulod sa mga panahon. Maghatag kini og kalandong gikan sa kainit sa ting-init. Mamunga kini og lamian nga bunga. Nagdala kini og dalaygon kaayong proseso sa photosynthesis. . . . Ang kahoy usa sa dalaygon nga gilalang sa Labawng Makagagahum.”¹

Si Presidente Hinckley mipadayon sa pagpananum og mga kahoy hangtud sa pangidaron nga 90. Sa daghang paagi, ang iyang gugma alang sa pagtanum makita diha sa iyang pagpangalagad isip usa ka Apostol ug isip Presidente sa Simbahan. Kon magtanum siya, nagpahayag kini sa kamasaligon, usa ka kinaiya nga nahimo usab nga kabahin sa iyang mga pagtulun-an ug sa iyang interaksyon sa uban. Giamumahan niya ang matag kahoy, sama sa iyang gibuhay sa matag tawo.

Ug siya naglantaw og halayo ngadto sa kaugmaon, naglantaw unsay modangat sa mga kahoy—sama nga siya nakakita sa mahang-turong potensyal sa matag tawo ug sa katapusang umaabut sa buhat sa Dios.

“Aduna Kitay Daghang Rason aron Magmasaligon.”

“Masaligon ako.” Si President Hinckley kanunayng namahayag: “Ang akong

pangamuyo mao nga hunungon na nato ang pagpangita og mga bagyo ug tagamtamon sa hingpit ang silaw sa adlaw.”² Ang iyang kamasaligon mas nagkalawom kay sa pagbaton og masaligong panglantaw bisan tuod og iya kanang naugmad. Ang labing dako nga tinubdan sa iyang kamasaligon—ang tinubdan nga nakahimo niining usa ka gahum—mao ang iyang hugot nga pagtuo sa Dios ug ang iyang pagpamatuod sa plano sa Dios alang sa kalipay ug kaluwasan sa Iyang mga anak.

Usa sa makita nga masaligon si Presidente Hinckley mao ang iyang ligdong nga pagtuo nga “Ang mga butang magmaayo ra.”³ Kana nga mga pulong, matud ni Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “maoy labing binalik-balik nga pasalig ni Presidente Hinckley ngadto sa mga pamilya, mga higala, ug mga kaubanan. ‘Padayon lang og sulay,’ siya moingon. ‘Magmatuohon. Magmalipayon. Ayaw pagpakawala sa paglaum. Ang mga butang magmaayo ra.’”⁴

Kini nga mensahe bisan pa, dili lamang alang sa uban. “Mosulti ko niana sa akong

Gordon B. Hinckley

kaugalingon sa matag buntag,” si Presidente Hinckley misulti sa usa ka kongregasyon. “Kon imong buhaton ang imong pinakamaayo, mosalir ra kining tanan. Ibutang ang imong pagsalig diha sa Dios, ug padayon sa unahan uban sa hugot nga pagtuo ug pagsalig diha sa umaabut. Ang Ginoo dili mobiya kanato.”⁵

Ang kamasaligon ni Presidente Hinckley mipatunhay kaniya pinaagi sa mga pagsulay, mga pagbati sa kakulang, ug bug-at nga palas-anon. Ug iyang gibarugan ang iyang pagtuo nga “ang mga butang magmaayo ra” bisan kon nasinati niya ang mga kalisud ug kasagmuyo, kahiubos ug kamingaw.

Sa iyang kamasaligon, si Presidente Hinckley wala mopaminus sa mga problema. Mipasabut siya: “Daghan na ko og nakitang butang niining kalibutan. . . . Naadto na nako ang mga dapit diin adunay mga gubat ug ang kasilag lisud tangtangan sa kasingkasing sa mga tawo. Nakita nako ang grabe gayud nga kawad-on nga nahitabo sa daghang kayutaan. . . . Nagsud-ong ko uban sa kabalaka sa nagka-ubos nga moral sa atong katilingban.

“Ug gani ako usa ka masaligon. . . . Anaa kanako ang yano ug balaan nga pagtuo nga ang matarung magmadaugon ug ang kamatuoran mopatigbabaw.”⁶

Atol sa usa ka interbyu sa *New York Times* nga reporter sa Nauvoo, Illinois, USA, si Presidente Hinckley miila sa pagkuyanap sa mga trahedy, ug mga problema, ug dayon iyang gihulagway ang iyang gugma sa kasaysayan sa Simbahan aron sa pagtudlo mahitungod sa kamasaligon:

“Aduna kitay daghang rason aron magmasaligon.” . . . Tan-awa ang Nauvoo. Tan-awa unsa ang ilang gitukod dinhi sulod sa pito ka tuig ug dayon mibiya. Apan unsa ang ilang gihimo? Nanghigda ba sila ug nangamatay? Wala! Mipadayon sila sa pagtrabaho! Mibalhin sila sa pikas bahin sa kalibutan tabok sa konteninte ug mitikad sa yuta sa deserto ug mipamuswak niini sama sa rosas. Niana nga pundasyon kining simbahan milambo ngadto sa dako nga tibuok kalibutan nga organisasyon nga nag-apekto alang sa kaayuhan sa mga kinabuhi sa katawhan sa kapin na sa 140 ka nasud. Kamo, dili molambo gumikan sa pagkane-gatibo o pagkahinawayon. Tan-awa uban sa pagkamasaligon, lihok uban sa hugot nga pagtuo, ug mahitabo ang mga butang.”⁷

Ang kamasaligon ni Presidente Hinckley nakaimpluwensya usab sa iyang kamaayong mopasiaw—makalingaw, makahimuot nga pakigrelasyon sa uban. Usa ka higayon nakapuyo siya uban sa usa ka presidente sa stake kansang pamilya nanimuyo sa karaan nga eskwelahan nga ilang gihimo nga usa ka balay. Nianang gabii, ang klasehanan maoy nagsilbing kwarto ni Presidente Hinckley. Pagkasunod adlaw komperensya sa stake, mipasiaw siya, “kadaghan na kong nakatulog sa klasehanan sa una pero—dili sa higdaanan.”⁸

“Ang Atong Pagpakabana Kinahanglan Kanunayng Anaa sa Indibidwal”

Sa iyang unang pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya isip Presidente sa Simbahan, si Presidente Gordon B. Hickley daghan kaayo og gipamulong mahitungod sa paglambo sa Simbahan. “Nagkaanam kita sa pagkahimong tibuok kalibutan nga katilingban,” siya miingon. Dayon mipasabut siya niining mahinungdanong baruganan: “Apan ang atong mga interes ug hunahuna kinahanglan kanunay anaa sa indibidwal. . . .

“ . . . kita nagsulti kabahin sa mga numero, apan ang tanan natong mga paningkamot kinahanglan ipahinungod sa pagpalambo sa indibidwal.”⁹

Samtang sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, si Presidente

Hinckley mibiyahe ngadto sa pipila ka pinakahilit nga mga dapit sa kalibutan, lakip na sa mga lugar nga dunay gubat, aron sa pagpangalagad ngadto sa mga indibidwal. Walay grupo nga layo kaayo o gamay kaayo alang sa iyang pagtagad. Padayon siyang mihimo niini isip Presidente sa Simbahan, mibiyahe og sobra sa usa ka milyon nga milya ngadto sa kapin 60 ka mga nasud, usahay makighimamat sa dagkong mga grupo, usahay sa ginagmay lang.

Niadtung 1996, si Presidente ug Sister Hickley mihimo og 18 ka adlaw nga pagbiyahe ngadto sa walo ka mga nasud sa Asia ug sa Pacific. Nagsugod sa Japan ug madasigong mibiyahe, nahimamat nila ang liboan ka mga tawo nga mipuno sa kada lugar nga adtoan. “Emosyunal kini nga kasinatian alang kanako,” mirekord si Presidente Hinckley samtang didto pa sa Korea. “Akong nakita ang mga butang nga panagsa ra kaayo nakong gipangandoy sa dihang miabut ko sa unang higayon dinhi niadtung 1960.”¹⁰ Niini nga biyahe siya mipahinungod sa Hong Kong China Temple.

Ang katapusan nga na-iskedyul mao ang Pilipinas. Human sa pagpakigpulong ngadto sa 35,000 ka tawo didto sa Manila, si Presidente Hinckley mirekord, “Nagbarug ko nga mikaway-kaway ngadto nila uban sa dakong pagbati sa akong kasingkasing. Mibiya mi nga luhaan ang mga mata.” Sa sayo pa nianang adlaw mibalik siya ngadto sa lugar diin, niadtong 1961, mihalad siya og usa ka pagpahinu-ngod nga pag-ampo aron masugdan ang misyonaryo nga buhat sa Pilipinas. “Nakakaplag mi og usa lang ka lumad nga Pilipino nga miyembro,” siya miasoy. “Gikan nianang usa ka miyembro sa Simbahan mitubo hangtud sa kapin sa 300,000 ka miyembro.”¹¹

Sa dihang ang mga Hinckley misugod sa biyahe pauli, nahibaloan nila nga ang eroplano magpatubil didto sa isla sa Saipan. Nangutana si Presidente Hinckley kon aduna bay mga misyonaryo sa Saipan ug gisultihan nga adunay pipila lang. Bisan og anaa siya sa katapusan sa makalu-ya nga biyahe, gusto niyang mahimamat kadto nga mga misyonaryo: “mihangyo ko nga pahibaloan sila nga molan-ding mi sa Saipan sa mga alas 7:00 sa gabii ug mogawas sa airport aron makigkita kanila.”

Mga usa ka oras didto sa Saipan, 10 ka mga misyonaryo ug mga 60 ka mga miyembro sa Simbahan miadto aron sa pagsugat sa mga Hinckley. “Migakos sila kanamo,” mirekord si Presidente Hinckley. “Mapasalamaton sila nga naka-kita kanamo, ug mapasalamaton kami nga nakakita kanila. Gamay lang kaayo ang panahon nga among nagahin uban kanila kay mubo ra man ang panahon nga gikinahanglan sa pagpatubil sa eroplano. Nagbilin kami sa among panala-ngin kanila ug mibalik na sa eroplano.”¹²

Laing tipikal nga ehemplo ni Presidente Hinckley sa pagkamaamumohon alang sa usa ka indibidwal nga nakita panahon sa 2002 Winter Olympics, nga gipahigayon didto sa Salt Lake City, Utah. Hapit kada adlaw nakighimamat siya sa mga presidente, ambassador, ug sa uban nga mga importanting mga tawo. Usa ka adlaw, sa wala pa magsugod ang miting uban sa presidente sa Germany, nahimamat niya ang 13-anyos nga batan-ong babaye sa iyang adlawng natawhan. “Nag-antus [siya] gikan sa aplastic anemia, usa ka seryoso nga sakit,” siya mirekord. Nindot kaayo ang among panag-istorya. . . . Misulti ko niya nga kami mohi-numdom kaniya sa among mga pag-ampo.”¹³

Si Presidente Hinckley adunay espesyal nga gugma alang sa mga bata ug kabatan-unan sa Simbahan, ug mao usab ang ilang gibati ngadto kaniya. Human madungog ang iyang pagpamulong sa Brazil, usa ka batan-ong baba-ye ang mipahayag: “Nabati nako ang Espiritu sa Dios nga kusog kaayo. Sa dihang si Presidente Hinckley hapit na motapus sa iyang pakigpulong, miingon siya ngari kanamo, “Mahimo kamong mobiya dinhi, mopauli, ug makalimot

sa tanan nga akong gisulti dinhi karong adlaw, apan ayaw kalimti nga gihigugma ko kamo.’ Ako dili gayud makalimot niadtong mga pulonga.”¹⁴

Ang asawa ni Presidente Hinckley, si Marjorie, mao ang kauban ug tig-impluwensya sa iyang pagpakabana alang sa mga indibidwal. Siya mirekord: “Tanan niyang nailhan ingon og mahigugma kaniya tungod kay siya adunay tinu-od nga kaikag sa katawhan Nagpakabana siya sa ilang mga

Clockwise gikan sa ibabaw: Si Presidente Hinckley nakighimamat sa mga miyembro; uban sa iyang asawa, si Marjorie, sa Hong Kong, China; namalandong sa kinatibuk-ang komperensya.

problema ug sa ilang mga panginahanglan. Pagkabulahan nako nga nakaangkon sa ingon nga kompanyon.”¹⁵

Pagdako na sa ilang lima ka mga anak, ang mga Hinckley sa kasagaran magkuyog sa pagbiyahe, ug si Sister Hinckley motabang inubanan sa gugma sa tibuok kalibu-tan. Kon mahimamat niya ang mga misyonaryo, sa kanunay suprisahon niya og tawag sa telepono ang mga ginikanan inig uli niya sa panimalay. Aduna usab siyay gasa sa pag-sabut sa daghang tawo. “Si [Marge] kahibalo unsaon sa pagsulti ang mga butang nga ikahimuot ug makatabang sa katawhan,” mirekord si Presidente Hinckley human sa usa ka regional nga komperensya. “Tanan kami nagsangyaw samtang siya yano rang makig-istorya kanila.”¹⁶

Atol sa haya ni Presidente Hinckley, ang usa sa iyang magtatambag, si Presidente Henry B. Eyring milista og pipila sa mga kontribusyon ni Presidente Hinckley. Unya iyang naobserbaran nga ang tanan niini nga kontribusyon adunay usa ka butang nga komon:

“Sa kanunay kini naghatag sa mga indibidwal og kahigayunan. Ug kanunay siyang maghunahuna niadtong gamay ra og kahigayunan, ang ordinaryong tawo nga nakigbisog sa kalisud sa matag adlaw nga pagpuyo ug sa mga hagit sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kadaghanan iyang itapion ang iyang tudlo sa akong dughan kon ako mosugyot ug moingon, ‘Hal, nahinumdum ka ba sa usa ka tawo nga naningkamot?’”¹⁷

Clockwise gikan sa ibabaw: Si Presidente Hinckley sa Boston Massachusetts Temple; nakig-istorya sa mga news media; uban sa mga miyembro sa Ghana.

Panan-awon alang sa Umaabut

Konektado sa kamasaligon ni Presidente Hinckley ug sa iyang pagtutok sa mga indibidwal mao ang iyang propetikanhon nga panan-awon sa umaabut. Kon sabton og maayo, kana nga panan-awon may kalabutan sa mga templo. Ang mga ordinansa sa templo, nga gipasabut gayud ni Presidente Hinckley, mao “ang labing taas nga mga panalangin nga ikatanyag sa Simbahan.”¹⁸

Sa dihang nahimo siya nga Presidente sa Simbahan niadtong 1995, adunay 47 ka magamit nga templo sa tibuok kalibutan. Ubos sa iyang pagpangulo, ang Simbahan milabaw sa doble kini nga gidaghanon lapas lang og gamay sa lima ka tuig. Ang iyang panan-awon kalabut sa mga templo klaro ug dayag kaayo, apan ang tibuok katuyoan mao ang pagpanalangin sa tinagsa nga indibidwal.

Ang inspirasyon alang niining bag-ong kapanahunan sa pagtukod og templo miabut niadtong 1997 sa dihang si Presidente Hinckley miadto sa Colonia Juarez, Mexico, aron

sa pagsaulog sa ika-100 nga anibersaryo sa usa ka eskwelahan nga gipang-iya sa Simbahan. Pagkahuman, atol sa taas, abug kaayo nga pag-drive, naghinuktok siya. “Adunay kahilum,” nakahinumdom ang iyang secretary, si Don H. Staheli. “Ug unya, sa akong pagsabut niini, ang pagpadayag misugod sa pag-abut. Naghunahuna siya mahitungod sa mas gagmay nga mga templo sa miagi, apan lahi na nga paagi ang iyang nahunahunaan karon.”¹⁹

Sa kaulahian si Presidente Hinckley mihulagway sa proseso: “misugod ko sa pagpangutana sa akong kaugalingon unsa kahay buhaton aron makabaton og usa ka templo kining mga tawhana. . . . Sa akong pagpamalandong niini, may misantop sa akong hunahuna nga . . . makatukod kita sa tanang mahinungdanong mga elemento sa usa ka templo sa gamay nga building . . . akong gi-sketch ang plano. . . . Ang tibuok hulagway miabut sa akong hunahuna nga tin-aw kaayo. Mituo ko sa tibuok kong kasingkasing nga usa kadto ka inspirasyon, nga kini usa ka pagpadayag gikan sa Ginoo. Mipauli ko sa balay ug nakig-istorya sa akong mga magtatambag mahitungod niini, ug sila miaprubar niini. Dayon gipresentar nako kini ngadto sa Napulog Duha, ug sila miaprubar niini.”²⁰

Upat ka bulan human niana sa kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Hinckley mihimo sa makasaysayanon nga pagpahibalo nga ang Simbahan magsugod sa pagtukod og mga gagmay nga templo sa mga dapit diin walay igong gidaghanon sa mga miyembro aron makapasar sa dagko nga templo. “Determinado kami . . . nga modala sa mga templo ngadto sa katawhan ug hatagan sila sa matag oportunidad alang sa bilihong mga panalangin nga moabut pag-adto sa templo,” miingon siya.²¹

Sa sunod nga kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Hinckley mihimo og laing makasaysayan nga pahibalo, nag-ingon nga ang plano magpadayon sa 100 ka mga templo nga magamit sa pagtapos sa tuig 2000. “Naglihok kita sa kapaspason nga ingon og wala pa nato makita sa una,” mipahayag siya.²² Sa dihang siya mireport sa kauswagan sa pagtukod sa mga building sa templo niadtong Abril 1999, migamit siya sa pamilyar nga mga pulong: “Kini usa ka dako nga buluhaton uban sa daghang mga problema, apan bisan unsa pa kalisud, ang tanan mahimo ra ug ako nakasiguro nga kita makakab-ot sa atong tumong.”²³

Niadtong Oktubre 2000, si Presidente Hinckley mibiyahe ngadto sa Boston, Massachusetts, USA, aron sa pagpahinungod sa ika 100-nga templo—usa sa 21 nga iyang napahinungod niana nga tuig sa upat ka kontinente. Dapit sa katapusan sa iyang kinabuhi, 124 ka mga templo ang nahuman ug laing 13 ang gipahibalo nga gitukod pa.

Ang panan-awon ni Presidente Hinckley alang sa umaabut miaghat kaniya sa pagtinguha og inspirasyon

mahitungod sa laing paagi sa pagpanalangin sa mga anak sa Dios. Nagsubo siya sa mga pag-antus ug kawad-on nga iyang nakita, busa siya midumala og usa ka halapad nga ekspansyon sa buhat sa humanitarian sa Simbahan, labi na niadtong dili mga miyembro sa Simbahan. Gipasiugdahan usab niya ang Perpetual Education Fund aron matabangan ang mga miyembro sa Simbahan sa mga nasud nga hilabihan ang kawad-on. Gikan niini nga pundo, makahulam sila aron ikabayad sa ilang edukasyon nga ilang gikinahanglan aron makaangkon og mas maayo nga panarbaho, nga makatabang nila sa pagbugto sa mga kadena sa kawad-on ug mamahimong self-reliant. Sa 2016, kapin sa 80,000 ka mga indibidwal ang nakadawat og oportunidad sa edukasyon o pagbansay nga nahimong posible pinaagi sa mga pagpahulam pinaagi niining pundo.

Daghan ang mga ehemplo sa propetikanhong panan-awon ni Presidente Hinckley, sama sa “Ang Pamilya usa ka Pamahayag Ngadto sa Kalibutan” ug lakip na ang pagtukod sa Conference Center, *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley*.

“Ang Akong Pagpamatuod”

Pipila ka mga adlaw sa wala pa ang iyang ika-91 nga adlawng natawhan misulat si Presidente Hinckley: “Wala na ko magkinahanglan nga magtanum pa og dugang, apan akong buhaton. Mao kini ang akong kinaiyahan.”²⁴ Bisan sa iyang pangidaron, batan-on man nga misyonaryo o

97 anyos nga propeta, ingon niana ang iyang kinaiyahan magpalig-on sa linghod nga mga pagpamatuod diha kasing-kasing sa mga tawo sa kalibutan. Nagserbisyo siya sulod sa 20 ka tuig nga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Nakaserbisyo siya sulod sa 14 ka tuig nga usa ka magtatambag sa Unang Kapangulohan. Sa dihang nahimo siyang Presidente sa Simbahan sa edad nga 84, nangulo siya niini sa hapit 13 ka tuig nga padayon ang paglambo.

Sa mahinungdanong panahon sa kinabuhi ni Presidente Hinckley ang tibuk kinabuhi nga pagserbisyo mao ang iyang pagpamatuod ni Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo pinaagi ni Propeta Joseph Smith. Sa usa ka pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga giulohan og “Ang Akong Pagpamatuod,” siya mipahayag sa mosunod nga pagsaksi, gipamulong ang ubang bahin niini inubanan sa mga luha:

“Sa tanang mga butang nga ako mibati og kamapasalamaton niining buntaga, usa ang mipatigbabaw. Kana mao ang buhi nga pagpamatuod ni Jesukristo. . . .

“*Siya ang akong Manluluwas ug Manunubos.* Pinaagi sa paghatag sa Iyang kinabuhi diha sa kasakit ug dili matukib nga pag-antus, mipaubos Siya aron ibayaw ako ug ang matag usa kanato ug ang tanang anak sa Dios nga mga lalaki ug mga babaye gikan sa kinalawman nga mahangturon nga kangitngit nga nagsunod sa kamatayon. . . .

“*Siya ang akong Dios ug ang akong Hari.*

Gikan sa kahangturan hangtud sa kahangturan, Siya maghari ug mamuno isip Hari sa kaharian ug Ginoo sa kaginooan. Ang Iyang kagamhanan walay katapusan. Ang Iyang himaya walay kangitngit. . . .

“Mapasalamaton, ug inubanan sa walay iban nga gugma, ako mosaksi niining mga butanga sa Iyang Balaan nga ngalan.”²⁵ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley journal, Mar. 22, 1993.
2. Gordon B. Hinckley, *Standing for Something: Ten Neglected Virtues That Will Heal Our Hearts and Homes* (2000), 101.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 81.
4. Jeffrey R. Holland, “President Gordon B. Hinckley: Stalwart and Brave He Stands,” *Ensign*, Hunyo 1995, 4.
5. *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 339.
6. Sa Conference Report, Okt. 1969, 113.
7. *Teachings of Gordon B. Hinckley* (1997), 412.
8. Journal, Nob. 4, 1973.
9. *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 298–99.

10. Journal, Mayo 22, 1996.
11. Journal, Mayo 30, 1996.
12. Journal, Hunyo 30, 1996.
13. Journal, Peb. 22, 2002.
14. Sa “Ang Propeta Namulong ngadto sa Kabatan-unan,” *In Memoriam: President Gordon B. Hinckley, 1910–2008* (suplemento ngadto sa *Ensign*, Mar. 2008), 15.
15. Journal, Nob. 23, 1974.
16. Journal, Mayo 14, 1995.
17. Henry B. Eyring, sa *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 202.
18. Sa *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 313.
19. Don H. Staheli oral history transcript (2012), 85, Church History Library.

20. Journal, Mar. 6, 1999. Kini nga salmot mao ang summary sa iyang pakigpulong sa unang pagpahinungod nga sesyon sa Colonia Juárez Mexico Temple. Si Presidente Hinckley nagkonsiderar sa konsepto sa gagmay nga templo sulod sa kapin 20 ka tuig (tan-awa sa *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 33, 309–10).
21. Gordon B. Hinckley, “Some Thoughts on Temples, Retention of Converts, and Missionary Service,” *Ensign*, Nob. 1997, 50.
22. *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 310.
23. Gordon B. Hinckley, “Ang Buhat Magpadayon,” *Ensign*, Mayo 1999, 4.
24. Journal, Hunyo 18, 2001.
25. *Teachings: Gordon B. Hinckley*, 321–23.

Ni Elder
Christoffel
Golden
Sa Seventy

Magmaisugon

SA ATONG PAGPAMATUOD SA MANLULUWAS

*Ang matag usa kanato pagatawgon sa paglihok sa mga
higayon nga malisud ug apan importante. Kini nga
mga higayon motino kinsa kita ug unsa na kita.*

Isip usa ka batan-ong lalaki daghang mga tuig na ang nakalabay, kinahanglang kong moapil sa South African military. Na-assign ko ngadto sa usa ka squad sa mga sundalo kinsa mga maayong tawo apan bulgar og sinultihan ug kinaiya nga usahay makita sa mga lalaki nga nagserbiyo sa kasundalohan.

Gilibutan sa maong mga impluwensya, akong nadiskobrehan nga dili kanunay sayon ang pagsunod sa mga sumbanan sa ebanghelyo. Apan gikan sa sinugdanan sa akong pagserbisyo sa kasundalohan, nalipay ko nga mibarug sa akong mga gituohan. Akong giklaro nga dili ko moapil sa kinaiya nga nasayud ko nga sayop. Nalipay ko nga moingon nga ang mga lalaki sa akong squad—ang uban sa sinugdanan nagduha-duha—nakadawat sa pagtahud sa akong mga sumbanan.

Usa ka okasyon, sa military training camp, dihay grupo namo nagbarug libut sa campfire sa maanindot, mangitngit, walay panganod, daghang bitoon nga kagabhi-on. Ang uban nakong kauban sa squad nag-inom og beer samtang ako miinom og soft drink. Nindot ang panag-istorya, nga walay dili maayong mga sinultihan.

Panahon sa among panag-istorya, pipila ka mga lalaki gikan sa laing unit miduol sa among malipayon nga grupo. Usa niining mga lalaki miduol nako ug, nakamatikod sa soft drink nga akong gigunitan, mibugal-bugal nako nga wala moapil sa mga lalaki nga nag-inom og beer. Sa wala pa ako makatubag, usa sa akong mga higala misurprisa nako pinaagi sa pagbadlong sa lalaki.

“Mosugyot mi nga mobiya ka karon dayon, sir,” miingon siya. “Dili mi gusto nga dunay bisan kinsa nga mosulti ni Chris sama niana! Gani, siya lang ang tawo nga kauban namo kinsa nagpakabuhi sama sa tinuod nga Kristiyano.”

Tungod niana, ang gibadlong nga tawo hilom nga mipalayo ngadto sa mangitngit nga kagabhion. Nianang higayona, bisan og medyo naulaw sa wala damha nga komplimento, hilom akong mapasalamaton nga mipili ko sa pagsunod sa tambag ni Pablo nga “alang sa magtotoo pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan” (1 Timoteo 4:12).

Kamo usab mag-atubang og mga pagpili, ilabi na niining higayona sa inyong kinabuhi, nga ang inyong espiritu talagsaong nakatutok ug bukas sa daghang mga oportunidad nga naghulat kaninyo. Ang pangutana mao, unsay gusto ninyong isulat sa inyong kaugalingon inig 5, 10, o 20 ka tuig—o bisan sa katapusan sa inyong kinabuhi?

Unsa ang Kahulugan Niining Magmaisugon?

Sa usa sa labing makahuluganon nga mga panan-awon nga narekord sa balaang kasulatan, si Propeta Joseph Smith mihulagway sa kondisyon niadtong kinsa makapanunod sa celestial nga gingharian human sila mabanhaw ug mahukmi. Kining sama nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad (seksyon 76) nagpadayag usab sa mga kondisyon ug mga sirkumstansya niadtong kinsa dili haum alang sa celestial nga gingharian apan mga kandi-dato alang sa terrestrial ug telestial nga mga gingharian.

Nagsulti niadtong kinsa makapanunod sa terrestrial nga gingharian, ang pagpadayag nagtudlo nato nga sila “mao [ang] dungganan nga mga tawo sa yuta kinsa nabutaan pinaagi sa pagkamalimbungon sa mga tawo . . . [ug] kinsa nakadawat sa himaya sa [Dios], apan dili sa iyang kahingpitan” (D&P 76:75–76). Dayon atong nakat-unan kining talagsaong baruganan: “Kini mao sila kinsa *dili mga maisug diha sa pagpamatuod ni Jesus*; busa, sila dili makabaton og korona diha sa gingharian sa atong Dios” (D&P 76:79; empasis gidugang).

Hunahunaa kana sa makadiyot. Dili na ba nato madawat ang himaya sa celestial nga gingharian, uban sa iyang tanang dagko ug walay katapusang mga panalangenin, tungod lang kay kita dili maisugon sa pagpamatuod ni Jesus dinhi sa yuta sa atong mubo, mortal, kahintang sa pagsulay?

Unsa ang kahulugan niining mahimong maisugon sa pagpamatuod ni Jesus? Usa ka moderno nga Apostol sa Ginoo mipahayag:

“Ang pagkaisug; sa paggamit sa tanan natong kusog, kalagsik, ug abilidad sa pagpakigubat sa kalibutan; sa pagpakig-away og maayong away sa hugot nga pagtuo. . . . Ang pundasyon sa kaisug sa kawsa sa pagkamatarung mao ang pagsunod sa tanang balaod sa tibuok ebanghelyo.

“Ang pagkamaisugon diha sa pagpamatuod ni Jesus mao ang ‘pagduol ngadto kang Kristo, ug paghingpit diha kaniya’, ang paglimud sa inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon, ug paghigugma sa Dios uban sa tibuok ninyo nga gahum, hunahuna ug kusog.” (Moroni 10:32.)

“Ang pagpamaisugon diha sa pagpamatuod ni Jesus mao ang pagtuo ni Kristo ug sa iyang ebanghelyo uban sa dili matarug nga kombiksyon. Ang hugot nga pagtuo mao ang sukaranan sa pagpamatuod ug ang kalig-on sa buhat sa Ginoo sa yuta. . . .

“Aron magmaisugon sa pagpamatuod ni Jesus kinahanglan nga ‘mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo.’ Ang ‘paglahutay hangtud sa katapusan.’ (2 Nephi 31:20.) Mao ang pagpuyo sa atong relihiyon, sa pagbuhat unsay atong gisangyaw, sa pagtuman sa mga sugo. Mao kini ang makita sa ‘relihiyon nga putli’ diha sa mga kinabuhi sa mga tawo; mao kini ang pagduaw sa ‘mga ilo ug mga babayeng balo sa ilang mga pagka-guol’ ug pag-amping sa kaugalingon nga ‘dili mahugawan sa kalibutan.’ (Santiago 1:27)

“Ang pagkamaisugon diha sa pagpamatuod ni Jesus mao ang pagpugong sa atong pasyon, pagkontrol sa atong mga gana, ug pagbuntog sa kalibutanon ug dautang mga butang. Ang pagbuntog sa kalibutan sama sa iyang gibuhay kinsa mao ang atong hingpit nga ehemplo ug kinsa siya mismo mao ang labing maisugon sa tanang mga anak sa Amahan. Limpyo ang atong moral, kon mobayad ta sa atong mga ikapulo ug mga halad, sa pagtahud sa Igpapahulay nga adlaw, sa pag-ampo uban sa hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, sa pagsakripisyo sa tanan diha sa altar kon tawagon kita sa pagbuhat sa ingon.

“Aron magmaisugon sa pagpamatuod ni Jesus mosunod kita sa Ginoo sa tanang butang. Sa pagpili sama sa iyang pagpili. Sa paghunahuna sama sa iyang gihunahunha, sa pagtuo unsay iyang gituhoan, sa pagsulti unsay iyang isulti ug sa pagbuhat unsay iyang buhaton sa sama nga sitwasyon. Sa pagbaton sa hunahuna ni Kristo ug mahiusa kaniya sama nga siya usa sa iyang Amahan.”¹

Dinhi akong dugangan unsay gitudlo sa atong Manluluwas, ang Ginoong Jesukristo panahon sa Iyang yutan-on, mortal nga pangalagad:

“Ayaw kamo pagdahum nga mianhi ako sa pagdalag pagdinaitay dinhi sa yuta: wala ako mianhi sa pagdalag dinaitay kondili espada hinoon.

*Ang pagmaisugon
mao ang pagpuyo
sa atong relihiyon,
sa pagbuhat unsay
atong gisangyaw,
ug sa pagtuman
sa mga sugo.*

“Kay mianhi ako sa pagpahimutang sa tawo aron makig-
bingkil siya batok sa iyang amahan, ug sa anak nga babaye
batok sa iyang inahan, ug sa binalaye batok sa iyang uga-
ngang babaye.

“Ug ang mga kaaway sa tawo anaa ra sa sulod sa iyang
kaugalingong panimalay.

“Ang mahigugma sa iyang amahan o inahan labaw pa
kanako, dili takus kanako: ug ang mahigugma sa iyang
anak nga lalaki o anak nga babaye labaw pa kanako, dili
takus kanako.

“Ang wala magpas-an sa iyang krus ug wala magsunod
nako, dili takus kanako.”

“Ang makakaplag sa iyang kinabuhi kawagtangan hino-
on niini: apan ang magawagtang sa iyang kinabuhi tungod
kanako makakaplag ra niini” (Mateo 10:39).

Ang atong katuyoan dinhi sa pagkamortal dili mokapin
o mokulang kay sa pagpangandam sa pagpuyo pag-usab
sa presensya sa atong minahal nga Langitnong Amahan
isip isig ka manununod ni Jesukristo. Kining mahimayaong

pagpakabuhi sa mahangtulong mga pamilya uban sa atong
asawa o bana ug sa atong mga anak ug kaparyentihan
alang sa tanan bisan og ang uban makasinati niining mga
panalangin lapas sa tabil sa pagkamortal.

Ang mao nga mga panalangin nagkinahanglan nga
atong pas-anon ang atong krus ug magpabilin nga maisu-
gon hangtud sa katapusan sa pagpamatuod ug pagsebriyso
sa atong Ginoo ug Manluluwas.

Pangandam sa Paglihok

Ang dalan nga kinahanglang subayon sa matag usa
nato puno sa dili maihap nga mga oportunidad ug dag-
hang mga hagit. Kinahanglan kitang mohimo og daghang
mga desisyon kada adlaw—ang uban gagmay ug ingon
og dili importante, ang uban dagko ug mahangturon ang
mga epekto niini.

Tinuod ug lisud dawaton ang kamatuoran nga ang
matag usa kanato tawagon sa paglihok diha-diha sa mali-
sud apan makaayo. Kini nga mga higayon motino kinsa

kita ug unsa na kita. Moabut kini sa panahon nga kini dili sayon ug dili popular sa paglihok nga matarung ug sa maisugong paagi. Makaplagan ninyo samtang magsulat kamo sa istorya sa inyong kinabuhi nga ang labing makaayo nga higayon nga sukad inyong atubangon mahitabo kon nag-inusara kamo sa pagbarug.

Mosaysay ko og usa ka istorya sa nag-inusara sa pagbarug taliwala sa grabing oposisyon. Niadtong Nobyembre 1838, si Propeta Joseph Smith ug ang uban, lakip ni Elder Parley P. Pratt (1807–57), gikadinahan ug gibilanggo didto sa Richmond, Missouri, USA.

Si Elder Pratt mirekord sa mosunod nga panghitabo panahon sa ilang pagkabilanggo:

“Usa niadtong labing kapoy nga mga gabii, ang mga lalaki naghigda sa salug hangtud lapas sa tungang gabii, ug ang among mga dunggan ug mga kasingkasing gisakit, samtang kami naminaw sulod sa daghang mga oras sa grabe nga pagtamay, sa makalisang nga pasipala, sa makahadlok nga panamastamas ug law-ay nga sinultihan sa among mga gwardiya, si Koronel Price ang ilang lider,

samtang nag-istorya sa ilang mga binuhatan sa pagpanglugos, pagpatay, pagpangawat, uban pa, nga ilang gihimo sa mga ‘Mormons’ samtang didto sa Far West [Missouri] ug sa kasilinganan. Gani nanghambog sila sa pagpanglugos sa mga asawa, mga anak nga babaye ug sa mga birhen, ug pagpusil sa mga ulo sa mga lalaki, babaye ug mga bata.

“Naminaw ko hangtud naglagot ko pag-ayo, nayugot, nangurog, ug napuno pag-ayo sa espiritu sa masilagon nga hustisya nga hapit dili na ako makapugong sa pagbarug ug mamadlong sa mga gwardiya; apan wala sultihi si Joseph, o bisan kinsa, bisan naghigda ako tupad kaniya ug nasayud nga nagmata siya. Sa kalit lang mibangon siya, ug misulti sa tingog nga daw dugdog, o ingon sa ngulob nga liyon, nagsulti, ingon ka duol sa akong mahinumduman, ang mosunod nga mga pulong:

“HILUM, kamo mga banyaga sa impierno. Sa ngalan ni Jesukristo ako mobadlong kaninyo, ug momando kaninyo sa paghilom; dili ko mabuhi og laing minuto nga makadungog sa ingon nga pinulongan. Hunong sa ingon nga sinultihan, o ikaw o ako mamatay KARON DAYON!”

“Mihunong siya sa pagsulti. Tul-id kaayo siyang nagbarug sa makagagahum nga kahalangdon. Gikadinahan, ug walay hinagiban; kalma, hapsay ug talahuron sama sa anghel, mitan-aw sa nahadlok nga mga gwardiya, kang kinsang mga hinagiban gipaubos o gibutang sa yuta; kansang mga tuhod miku-ro, ug miukok sa daplin, o mitikubo, nangayo og pasaylo, ug mihilum hangtud nag-ilis og mga gwardiya.”²

Ang kaisug nga gipakita ni Propeta Joseph Smith walay gireserba alang sa mga propeta o mas tigulang nga mga miyembro sa Simbahan. Usa ka hitabo sa kinabuhi ni Presidente Joseph F. Smith (1838–1918) nagpakita niini. Niadtong tinglarag sa 1857, sa 19 pa lang ang panuigon ni Joseph F. Mibiya sa iyang misyon aron mopauli sa Hawaii, USA, miapil siya sa kutay sa karomata sa California, USA. Mao kadto ang labing lisud nga panahon alang sa mga Santos. Ang kasundalohan ni Johnston nagmartsa paingon sa Utah, ug kadaghanan adunay kasuko ngadto sa Simbahan.

Usa ka gabii, mga bugoy miadto sa kampo nga nagsakay og mga kabayo, nanunglo ug namalikas ug nanghulga unsay ilang buhaton ngadto sa mga Mormon nga ilang makit-an. Kadaghanan sa karomata nanago sa kalibunan, apan si Joseph F. naghunahuna: “Modagan ba kaha ko palayo niining mga tawhana? Nganong mahadlok man ko?”

Uban niana, siya milakaw paingon sa usa sa mga maldito, naggunit pa gihapon og pistola sa iyang kamot, misinggit “Ikaw ‘Mormon ka ba?’”

Mitubag si Joseph F., “O, ako; lawom nga nakagamut; dili matarug sa pagkamaunungon, sa hingpit.”

Niana ang maldito migunit kaniya sa iyang kamot ug miingon, “Mao ba, ikaw ang ————— pinakamaayong tawo nga akong nakaila! Lamano ta, batan-ong kauban, nalipay ko nga nakakita og usa ka tawo nga mobarug sa iyang gituohan.”³

Anaa na kamo karon sa pipila sa labing mahinungdanong mga gutlo sa inyong kinabuhi! Nagsulat na kamo karon ug mosulat pa, matag karon ug unya ug matag adlaw, sa inyong personal nga kasaysayan. Dunay mga panahon nga kamo kinahanglan nga

molihok, samtang sa ubang mga okasyon kamo magmaalamon sa pagpabiling malinawon. Adunay daghang mga oportunidad, mga desisyon kinahanglang himoon, ug mga hagit kinahanglang atubangon!

Sa plano sa atong Langitnong Amahan sa kalipay, hinumdumi gayud nga kamo wala mag-inusara. Daghang mga tawo niining kinabuhia ug didto sa kalibutan sa mga espiritu, bisan niining adlaw, nangamuyo sa inyong kahimoan uban sa Ginoo. Dakong gahum ang gihatag nganha kaninyo pinaagi sa mga ordinansa nga inyong nadawat ug sa mga pakigsaad nga inyong gihimo. Labaw sa tanan, ang inyong minahal nga Langitnong Amahan ug ang Iyang Anak—ang atong Manluluwas nga si Jesukristo, ang atong Manlalan—anaa aron sa pagtabang kaninyo niining kinabuhia. Sa emosyonal nga pagtulun-an panahon sa mortal nga pangalagad sa Manluluwas, Siya midapit sa matag buhi nga kalag ug ingon man sa matag usa kanato:

“Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.

“Isa ngon ninyo ang akong yugo diha kaninyo, ug pagtuon kamo gikan kanako; kay ako maaghub ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug makakaplag kamog pahulay alang sa inyong mga kalag.

“Kay masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong luwan” (Mateo 11:28–30).

Akong idugang ang akong ligdong nga pagsaksi sa atong Mahangturong Amahan ug sa Iyang Anak, si Ginoong Jesukristo. Mopamatuod usab ako nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa posible kaayo nga paagi mao ang gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo ug gingharian sa Dios dinhi sa yuta.

Hinaut nga ako—ug niadtong mopakigbahin niini nga pagpamatuod—magpabilin gayud nga magmaaisugon niining mahinungdanong kawsa. ■

Gikan sa pakigpulong, “Being Valiant,” nga gihatag didto sa LDS Business College niadtong Hunyo 17, 2014. Alang sa kompleto nga pakigpulong sa Iningles, adto sa ldsbc.edu.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Bruce R. McConkie, “Be Valiant in the Fight of Faith,” *Ensign*, Nob. 1974, 35.
2. *Autobiography of Parley Parker Pratt*, ed. Parley P. Pratt Jr. (1938), 210–11.
3. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* (1998), 126–27.

PAGBARUG ALANG SA UNSAY INYONG GITUOHAN

“Hinaut nga magmaaisugon kita ug andam sa pagbarug sa unsay atong gituohan, ug kon kinahanglan kitang magbarug nga mag-inusara diha sa proseso, hinaut nga maisugon nato kanang buhaton, gilig-on sa kahibalo nga sa pagkatinuod wala kita mag-inusara kon magbarug uban sa atong Amahan sa Langit.”

Thomas S. Monson,
“Magmaaisugon sa Pagbarug nga Mag-inusara,”
Liahona, Nob. 2011, 67.

Ni Elder Gary E. Stevenson

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

SA TANAN MO NGA PAGATINGUHAON, BATUNI ANG Pagsabut

*Ang tinuod nga
pagsabut moabut
kaninyo samtang
magsinaligay
kamo sa pagtuon
ug pag-ampo,
samtang mag-
mintinar kamo
og pasalig sa pag-
alagad samtang
nagkat-on ug
nanginabuhi, ug
samtang nagsa-
lig ug modangup
sa Ginoo nga si
Jesuskristo.*

Kadaghanan sa akong kinabuhi isip estudyante sa unibersidad kanunay ko sa librarya. Sa matag sulod nako, makakita ko og sign nga nag-ingon, “Uban sa tanan mo nga pagatinguhaon batuni ang pagsabut” (Mga Proverbio 4:7).

Kitang tanan nasayud nga kon gihimo ang pagbalik-balik mosunod ang paghinumdom. Mao nga aduna ko niini nga kasulatan gikan sa basahon sa Proverbio nakulit nga dili na mapapas sa akong hunahuna, kay mabasa-han ko kini matag higayon nga mosulod ko sa librarya sa akong upat ka tuig sa undergra-duate nga kurso.

Motanyag ko sa samang tambag sa matag usa kaninyo: “Ug uban sa tanan mo nga pagatinguhaon batuni ang pagsabut.” Modapit usab ko ninyo sa paghunahuna sa kahulugan niini nga kasulatan ug sa unsang paagi kini makahatag og kaayuhan kaninyo. Nabuhat ko kini. Ako na kining nabalik-balik makadaghan sa nagkalain-lain pang-lantaw sulod sa akong hunahuna, ug ang akong pagsabut sa kahulugan niini milambo gayud. Tingali makabenipisyo kamo gikan sa akong mga obserbasyon.

Usa ka Kasingkasing nga Masinabtanon

Isip usa ka batan-ong misyonaryo sa Japan nga naningkamot sa pagkat-on og lisud nga pinulongan, nakadungog dayon

ko sa matag karon ug unya og pipila ka mga pulong sa bokabularyo. Ang pagtim-baya sama sa *ohayo gozaimasu* (maayong buntag) o *konnichiwa* (maayong hapon) maoy duha niini. Lain usab mao ang *wakarimasen*, nga nagpasabut, “Wala ko kasabut.” Kini nga pulong, litukon sam-tang nakiglamano nga abli ang kamot sa isigka kilid, daw nahimong paborito nga tubag gikan sa Hapon nga mga kontak nga gihatag sa batan-ong mga misyonaryo kon mosulay ang mga misyonaryo og pakig-istorya kanila.

Sa sinugdanan, samtang naghunahuna ko sa kahulugan sa “ug sa tanan mo nga paga-tinguhaon, batuni ang pagsabut,” naghuna-huna ko og *pagsabut* kabahin sa panabut: unsa ang akong madunggan sa akong mga dunggan ug masabtan sa akong hunahuna. Naghunahuna ko sa Hapon nga miingon og *wakarimasen*. Nakasabut ba ko o wala ko kasabut?

Dihang akong natun-an ug naobserbahan ang paggamit sa pulong nga *pagsabut* sa mga kasulatan ug gikan sa mga pulong sa buhi nga mga propeta, bisan pa niini, naka-hunahuna ko og mas lawom nga kahulugan. Ikonsiderar kini nga mga pulong gikan kang Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong siya ang Presiding Bishop sa Simbahan:

Planet Nine?

silver 47 Ag 107.868	
gold 79 Au 196.967 iridium	

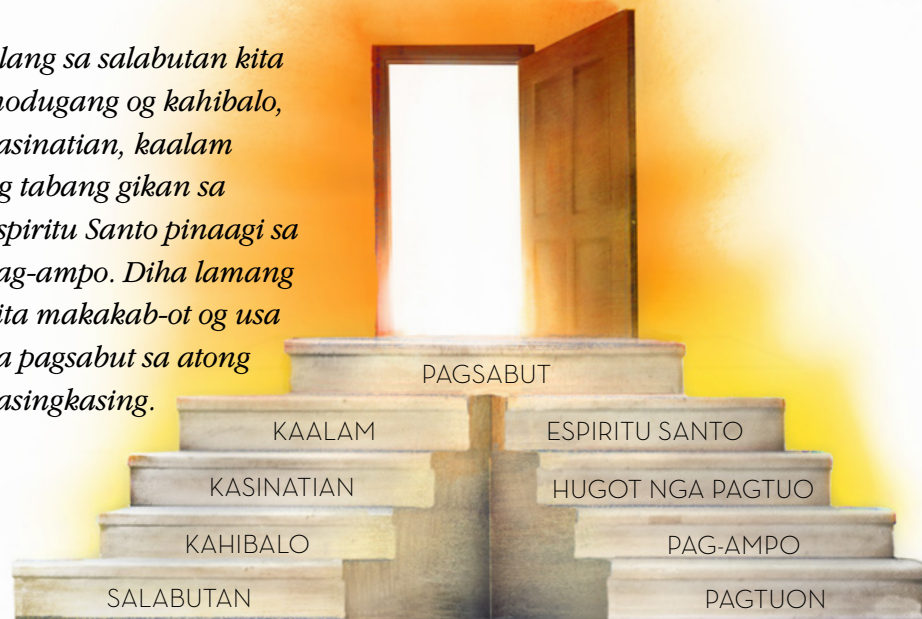

SALIG SA GINOO UG SA IYANG PULONG

“Ang mahimong ehemplo sa hugot nga pagtuo nagpasabut nga kita mosalig sa Ginoo ug sa Iyang pulong. Nagpasabut kini nga atong gihuptan ug nga atong giamumahan ang pagtuo nga mogiya sa atong hunahuna ug sa atong mga aksyon. Ang atong hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo ug sa atong Langitnong Amahan moimpluwensya sa tanan natong gibuhāt. Taliwala sa kalibug sa atong panahon, ang pagsumpaki sa tanlag, ug ang kagubot sa inadlaw nga pagpakabuhī, ang malahutayon nga pagtuo mahimong kakuhaan og kalig-on sa atong kinabuhi.”

Presidente Thomas S. Monson, “Pagpakita og Ehemplo ug Kahayag,” *Liahona*, Nob. 2015, 87.

*Alang sa salabutan kita
modugang og kahibalo,
kasinatian, kaalam
ug tabang gikan sa
Espiritu Santo pinaagi sa
pag-ampo. Diha lamang
kita makakab-ot og usa
ka pagsabut sa atong
kasingkasing.*

“Una, magsugod kita sa salabutan diin tungod niini kita natawo. Sa atong salabutan modugang kita og kahibalo samtang mangita kita og mga tubag, magtuon, ug moedukar sa atong kaugalingon. Sa atong kahibalo modugang kita og kasinatian, nga modala kanato ngadto sa lebel sa kaalam. Agig dugang sa atong kaalam, modugang kita sa tabang sa Espiritu Santo pinaagi sa atong mga pag-ampo sa hugot nga pagtuo, mangamuyo alang sa espiirituhanong paggiya ug kalig-on. Nianang higayona, ug niana lamang higayona, nga atong makab-ot ang *pagsabut* sa atong mga kasingkasing—nga maoy nag-awhag kanato sa ‘pagbuhāt unsay matarung.’ (*Hymns*, 1985, nu. 237.) Ang mga pagbati sa *masinabtanon* nga kasingkasing naghatag kanato og nindot nga pagbati sa kasiguroan dili kay aron lamang mahibalo apan sa pagbuhāt kon unsay matarung bisan unsa pa ang kahimtang. Ang *pagkasabut* sa sulod sa atong kasingkasing naggikan sa pagsinaligay sa pagtuon ug pag-ampo.”¹

Karon ikonsiderar pag-usab: “Sa tanan mo nga pagatinguhaon batuni ang pagsabut.” Sa pagsabut niini nga konteksto mosunod ang salabutan, kahibalo, kasinatian, kaalam, ug mga pag-aghat gikan sa Espiritu Santo—kining tanan modala kanato sa pagkahibalo ug pagbuhāt sa matarung.

Kadaghanan kaninyo nagpadulong o nakasulod og usa ka kritikal nga panahon sa pagdesisyon sa inyong kinabuhi. Nahimo na kamong mas gawasnon sa paglabay sa tuig, ug kamo nagpadulong pa ngadto “sa tanan mo nga pagatinguhaon” nga bahin sa inyong kinabuhi. Unsa man ang imong pagatinguhaon? Mahimo nga mangita ka og bana o asawa, imong kaugalingong pamilya, trabaho, kini mga panaglitan lang.

Aron makahimo niining mahinungdanon kaayo nga mga butang nga atong “gitinguha,” kinahanglan usab natong maangkon ang “panabut,” sama sa gitudlo sa kasulatan. Kini nga panabut moabut pinaagi sa paglambigit sa pagtuon ug pag-ampo. Sa laing pagkasulti, kinahanglan kitang mosalig ni Ginoong Jesukristo. Si Alma mihulagway niini sa dihang kini nga pulong iyang gipahisama sa usa ka binhi. Sa iyang pag-ingon, “Kini misugod sa pagdan-ag sa akong, *salabutan*, oo, kini misugod sa pagkaanindot ngari kanako” (Alma 32:28; empasis gidugang).

Si Presidente Thomas S. Monson kasa-garan mokutlo og kasulatan gikan sa Mga Proverbio aron pagtabang kanato nga makasabut og maayo: “Sumalig ka kang Jesukristo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan” (Mga Proverbio 3:5).²

Sa atong pagsalig sa Ginoo, usa ka dakong panabut moabut gikan Kaniya ngari sa atong kasingkasing.

“Ang Kamot sa Ginoo Anaa Kanato”

Tuguti nga makahatag ko og ehemplo sa usa ka impluwensyal nga babaye kinsa midala og mahinungdanon nga bahin sa Pagpahiuli, kinsa misalig sa Ginoo, ug kinsa wala mosalig sa iyang kaugalingong panabut.

Sa wala pa maorganisar ang Simbahan sa Palmyra, New York, ang inahan ni Joseph Smith, nga si Lucy Mark Smith, nagpabilin sa Waterloo, New York, uban sa dakong grupo sa mga Santos samtang ang iyang bana, si Joseph Sr., ug uban nilang anak nga mga lalaki, lakip na si Joseph Jr., nag-una og larga kaniya padulong sa Kirtland, Ohio. Ang iyang responsibilidad mao ang pagdala niini nga grupo paingon sa Ohio inig kadawat niya og pulong gikan sa iyang anak, ang Propeta.

Ang pulong miabut sayo nianang tingpamulak sa 1831. Si Lucy, uban sa tabang sa pipila ka mga kaigsoonan, misugod sa pagbalhin sa grupo paingon sa Buffalo, New York, sa tuyo nga mobiyahe ngadto sa Ohio sakay sa barko sa Lake Erie. Miingon siya: “Sa dihang gikonsiderar sa mga kaigsoonan ang tingpamulak nga luwas na aron mobiyahe sa tubig, kaming tanan misugod pag-andam sa among pagbalhin paingon sa Kirtland. Miabang mi og barko . . . ; ug . . . otsenta mi kabuok.”

Dayon, samtang ila kaming giduso ngadto sa Erie Canal ug paingon sa Buffalo, miingon siya, “Ako gyud dayon gitawag ang mga kaigsoonan, ug mipahinumdom kanila nga nagbiyahe kami sumala sa sugo sa Ginoo, ingon man usab sa Amahan nga si Lehi, sa dihang mibiya siya sa Jerusalem; ug, kon matinud-anon, kami adunay sama nga mga rason nga makapaabut og mga panalangin sa Dios. Sila dayon akong gihangyo nga magmaligdong, *ug ibayaw nila ang ilang mga kasingkasing ngadto sa Dios diha sa pag-ampo*, aron kami mouswag.”

Mga tunga-tunga sa Buffalo gikan sa Waterloo, ang agianan daw malisud na. Dili na komportable ang kondisyon sa 80 ka mga Santos, ug misugod na dayon pagbagulbol. Si Lucy, nga misalig sa Ginoo, naninguha sa paghiosa sa ilang hugot nga pagtuo. Miingon siya kanila: “Dili, dili, . . . dili kamo gutumon, mga kaigsoonan, ni hain niana; magmapailubon lamang ug hunong sa pagbagulbol. Wala akoy pagduda apan ang kamot sa Ginoo anaa kanato.”

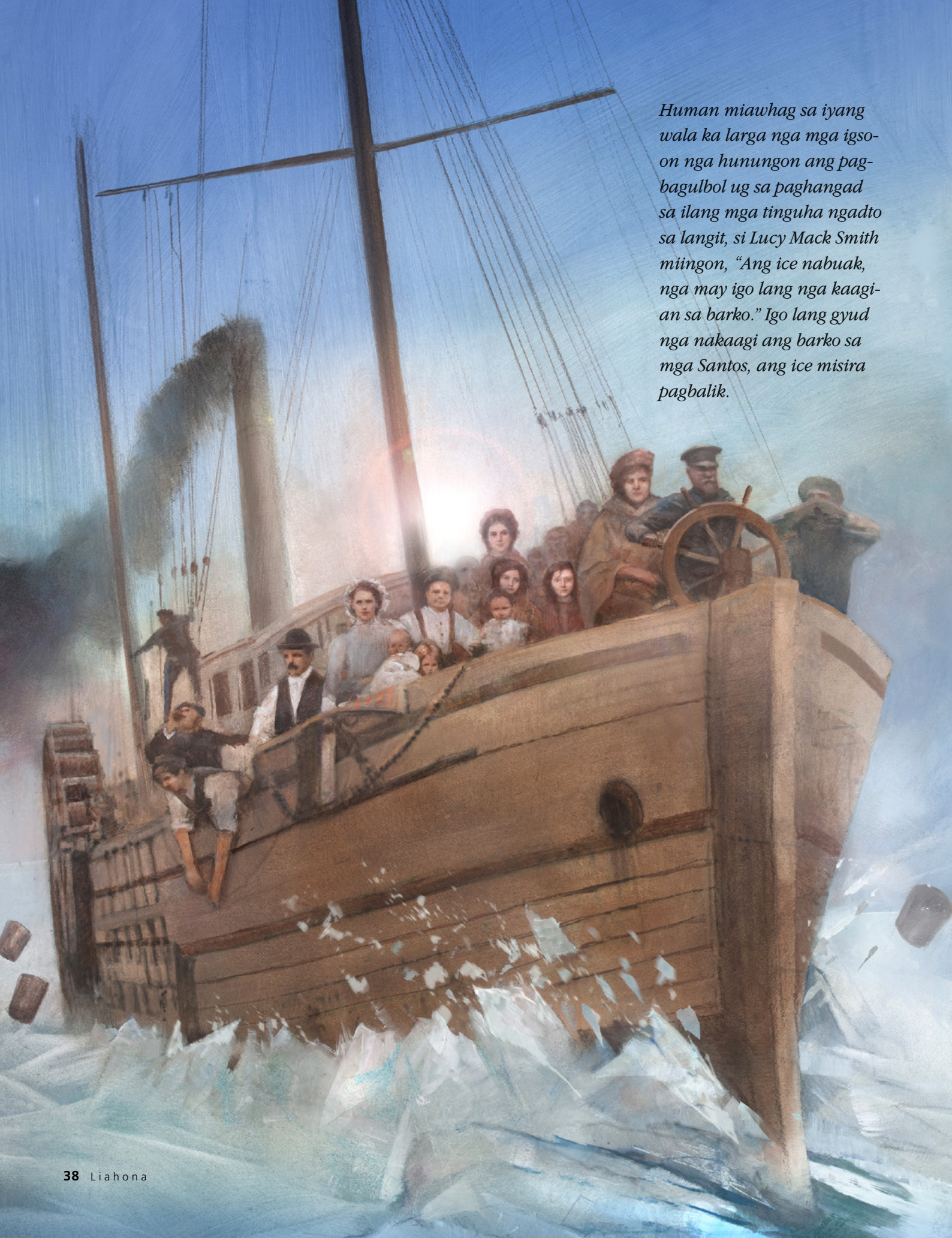
Sa ilang pag-abut sa Buffalo sa ikalima ka adlaw human mibiya sa Waterloo, ang dungguanan sa Lake Erie mibagtok sa kabugnaw. Mibayad sila sa barko uban ni Kapitan Blake, ang tawo nga kaila ni Lucy Smith ug sa iyang pamilya.

Human sa pipila ka adlaw, bisan ang kondisyon sa barko dili komportable kanilang tanan samtang maghulat sa paglarga, si Lucy misulti, “Si Kapitan Blake mihangyo sa mga pasahero nga magpabilin sa barko, nga maoy iyang gusto, nianang higayona, aron maandam sa biyahe sa higayon nga mapahimangnuan na; sa samang higayon misugo siya og tawo aron sukdon ang giladmon sa ice, kinsa, sa iyang pagbalik, miingon nga taas pa kini anaa sa mga baynte ka pye [6 m], ug nga iya kining opinyon nga magpabilin kami sa dunggoanan mga duha pa ka semana.”

Makapahugno kini nga balita sa grupo. Gamay na lang ang para konsumo ug ang kondisyon malisud. Si Lucy Mack Smith padayon nga mirekord sa iyang pahimangno sa mga Santos: “Miingon mo nga misalig mo sa Dios, nan nganong nagbagulbol ug nagreklamo man kamo karon! Gani kamo walay katarungan kay sa mga anak sa Israel; tungod kay nia ang akong mga sister naghandum sa ilang tuya-tuya nga lingkuranan, ug mga kaigsoonan diin maoy akong gilauman nga makahatag nako og kalig-on ug kusog, mipahayag nga mamatay na gayud sila sa gutom sa dili pa matapos ang ilang pagbiyahe. Ug nganong ingon man kini niini? Nakulang ba kamo sa pagkaon? . . . Hain man ang inyong hugot nga pagtuo? Hain man ang inyong pagsalig sa Dios? Wala ba kamo makaamgo nga ang tanang mga butang iyang mga binuhat, ug nga siya ang nagdumala sa mga buhat sa iyang kaugalingon nga mga kamot? Ug hunahunaa nga ang tanan nga mga Santos dinhi kinahanglan nga mobayaw sa ilang mga kasingkasing sa pag-ampo ngadto sa Dios, nga ang agianan maabli unta ngari kanato, kay sayon ra kaayo alang kaniya ang pagbuak sa ice, aron makabiyahe na dayon kita!”

Karon, palihug panid-i dinhi ang dakong pagtuo ni Inahang Smith—sa unsang paagi niya gipili ang pagsalig sa Ginoo ug sa unsang paagi niya gihangyo ang mga Santos nga iyang kauban nga dili magsalig sa ilang kaugalingon nga pagsabut:

“Karon, mga kaigsoonan, kon kamong tanan mopaabut sa inyong mga tinguha ngadto sa langit, nga ang ice mabubak na unta, ug nga kita magawasnon na, ingon ka tinuod nga ang Ginoo buhi, mahimo kini.’ Nianang higayona sa kalit usa ka dahunog ang nadungog sama sa kusog kaayo nga dalugdog. Ang kapitan misinggit, ‘Tanang tripulante sa iyang posisyon.’ Ang ice nabu-ak, nga may igo lang nga kaagi-an sa barko, ug pig-ot kaayo nga dihang miagi ang barko[,] ang mga tabon sa palabad nangaguba sa pagkasaghid, aron makaabante, dungan sa mando sa kapitan, nangapagaw na nga tubag sa mga marinero, ang kasaba sa nangatipak nga ice, ug ang mga singgit ug kagubot sa mga tumatan-aw, mao ang senaryo nga hilabihan gayud

An oil painting depicting a steamship, likely the SS Oregon, stuck in a thick field of ice. The ship's large smokestack is visible, emitting a plume of dark smoke. A group of passengers, including men, women, and children, are gathered on the deck. A man in a dark uniform and cap is at the ship's wheel. The scene is set against a pale, overcast sky, and the ice is rendered with dynamic, splashing brushstrokes in shades of white and blue. The overall mood is one of isolation and hardship.

*Human miawhag sa iyang
wala ka larga nga mga igso-
on nga hunungon ang pag-
bagulbol ug sa paghangad
sa ilang mga tinguha ngadto
sa langit, si Lucy Mack Smith
miingon, “Ang ice nabuak,
nga may igo lang nga kaagi-
an sa barko.” Igo lang gyud
nga nakaagi ang barko sa
mga Santos, ang ice misira
pagbalik.*

ka makalilisang. Hapit kami wala makaagi sa pig-ot nga agianan sa dihang ang ice misira pagbalik, ug ang Taga-Colesville nga mga kaigsoonan nahibilin sa Buffalo, wala makasunod kanamo.

“Sa among pagbiya sa dunggoanan, usa sa mga tumatan-aw misinggit, ‘Tua na ang pundok sa mga “Mormon”! Kadto nga barko nag-unlod sa tubig mga siyam ka pye nga mas lawom kay sa una, ug, timan-i, kini malunod—mas sigurado kana.’ Gani, sigurado kaayo sila niini nga nangadto dayon sila sa opisina [para sa balita] ug dayon kini ipamantala nga kami nalunod, nga sa among pag-abut sa Fairport among nabasa ang mantalaan sa among kaugalingon nga kamatayon.”³

“Ayaw Pagsalig sa Imong Kaugalingong Salabutan”

“Ug uban sa tanan mo nga pagatinguhaon batuni ang pagsabut,” o, gisulti sa laing paagi, “Sumalig ka kang Jesu-kristo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan” (Mga Proverbio 3:5).

Nakaobserbar ako sa labihang kasubo ug personal nga kadaut niadtong mga tawo nga nagtutok lamang sa kalibutanon nga “pagtinguha” ug dili sa “salabutan” sa Ginoo.” Mura og kadtong nagsalig sa ilang kaugalingong salabutan o nagsalig sa gahum sa tawo kasagaran naka-ugmad og dako nga dili makatarunganon nga pagtutok o kahingawa alang sa pag-angkon og materyal nga butang, dungog, gahum, ug posisyon. Apan ang “pagtinguha” sumala niini nga giya sa kasulatan sa “salabutan” mokontrol sa imong temporal nga kahinam. Maghatag kini sa tukma nga kinatibuk-ang kahulugan sa inyong mga kalihokan isip usa ka malamboon nga miyembro sa katilingban ug sa gingharian sa Ginoo.

Isip usa ka batan-ong estudyante nga puno sa ambisyon, nahinumdom ko nga naminaw sa usa ka respetado ug malampuson nga magtutudlo misugyot nga kita angay nga modumala sa mga ambisyon pinaagi sa pagsunod sa pamaagi sa “pagkat-on, panginabuhi, pangalagad.” Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mitudlo og usa ka sundanan nga mosangput ngadto sa pagsalig sa Ginoo kay sa atong kaugalingon. Miingon siya, “Matag usa kana-to adunay upat ka mga responsibilidad. Una, kita adunay responsibilidad sa atong mga pamilya. Ikaduha, kita adunay responsibilidad sa atong mga agalon. Ikatulo, kita adunay responsibilidad sa buhat sa Ginoo. Ikaupat, kita adunay responsibilidad sa atong kaugalingon.”

Kinahanglan nga kita adunay pagkatimbang. Si Presidente Hinckley misugyot nga atong tumanon kining upat ka responsibilidad pinaagi sa pag-ampo sa pamilya,

family home evening, pagtuon sa kasulatan sa pamilya, pagkamatarung ug pagkamaunungon sa atong agalon, pagtuman sa atong mga responsibilidad sa Simbahan, personal nga pagtuon sa kasulatan, pagpahulay, paglulinghaw, ug pag-ehersisyo.⁴

Usa ka Amerikano nga philosopher ug poet nga si Ralph Waldo Emerson miingon, “Kini nga panahon, sama sa tanang panahon, maayo kaayo nga panahon, kon masayud lang kita kon unsay atong buhaton niini.”⁵

Mapalad lang, ang mga Santos sa Ulahing mga adlaw dili na kinahanglan motan-aw pa sa layo aron masayud kon unsay buhaton. Uban sa imong kahibalo bahin sa usa ka mahigugmaon nga Langitnong Amahan ug sa dako nga plano sa kalipay, ikaw adunay lig-on nga direksyon sa imong kinabuhi. Karon, andama imong bugsay ug ibugsay og maayo.

Sa usa ka pakigpulong sa kinatibuk-an nga komperensya, si Presidente Monson mikutlo gikan sa Mga Proverbio, sama sa iyang gibuhay sa una: “Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan. Sa tanan nimong mga dalan ilha siya, ug siya magamando sa imong mga alagianan.” Dayon siya miingon, “Mao kana ang nahimong istorya sa akong kinabuhi.”⁶ Pagkaanindot nga kinabuhi nga angay sundon.

Ako adunay hilabihan nga gilauman alang sa matag usa kaninyo, ingon man usab ang Amahan ug ang Anak. Akong tiwason diin ako misugod—uban sa tambag nga makita sa Mga Proverbio: “Ug uban sa tanan mo nga pagatinguhaon batuni ang pagsabut.”

Batuni ang tinuod nga pagsabut. Kini moabut kanimo samtang magsinaligay kamo sa pagtuon ug pag-ampo, samtang magmintinar kamo og pasalis sa pag-alagad samtang nagkat-on ug nanginabuhi, ug samtang nagsalig ug modangup sa Ginoo. ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong, “Ayaw Pagsalig sa Imong Kaugalingong Salabutan,” gipamulong didto sa Brigham Young University niadtong Enero 14, 2015. Alang sa kompleto nga pakigpulong sa Iningles, adto sa speeches.byu.edu.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Robert D. Hales, “Making Righteous Choices at the Crossroads of Life,” *Ensign*, Nob. 1988, 10; emphasis added.
2. Presidente Thomas S. Monson, “Usa ka Pulong sa Pagtapos,” *Liahona*, Mayo 2010, 112.
3. Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith by His Mother, Lucy Mack Smith* (1979), tan-awa sa 195–99, 202–205; emphasis gidugang.
4. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, “Rejoicing in the Privilege to Serve,” *Worldwide Leadership Training Meeting*, Hunyo 21, 2003, 22, 23.
5. Ralph Waldo Emerson, sa “The American Scholar,” usa ka pakigpulong nga gihatag niadtong Ago. 31, 1837, sa University of Cambridge.
6. Thomas S. Monson, “Usa ka Pulong sa Pagtapos,” 112; nagkutlo sa Mga Proverbio 3:5–6.

PAGTAHUD SA KABABAYEN-AN— SA BISAN UNSA NGA PANGIDARON

Natawag ko sa pagtudlo sa Aaronic Priesthood sa akong branch, ug usa ka Dominggo ang hilisgutan mao ang pagtahud sa pagkababaye. Panahon sa leksyon naghisgut kami nga ang pagtahud kinahanglang ipakita ngadto sa kada babaye, gikan sa masuso hangtud sa pagkahingkod, sumala sa gipamahayag sa manwal sa Aaronic Priesthood.

Si Gabriel (pangalan giusab), usa sa batan-ong lalaki sa klase, miingon nga alang niya ang usa ka babaye mao kadtong hingkod na nga babaye nga ang pangidaron sama sa iyang inahan ug si bisan kinsang babayhana nga mas bata pa kay niana kinahanglang motahud niya tungod kay siya usa man ka lalaki. Walay usa sa klase nga miu-yon niya, diin hapit dili siya makatuo.

Nagpadayon kami sa paghisgut og mga paagi nga magpakita og pagtahud ngadto sa kababayen-an ug misulti kanila nga usa ka butang nga akong mahimo mao ang paghatag sa akong gilingkuoran sa pampubliko nga sakyanan kon ang usa ka babaye mosakay, bisan og buot pasabut niini nga magbarug sulod sa 30–40 ka minutos sa dili moabut sa akong padulngan. Ako silang gisultihan nga

ang mga lalaki angayng mobarug ug itugot nga ang mga babaye makalingkod. Si Gabriel dili gihapon komportable sa leksyon.

Duha ka adlaw ang milabay, misakay ko og usa ka van ug milingkod sa atubangan. Tanang mga lingkuranan napuno na sa dihang ang usa ka lalaki ug ang iyang batan-ong anak nga babaye misakay ug milakaw ngadto sa luyo. Wala madugay human niana, usa ka gulangon na nga babaye misulod sa van, ug mibarug ko og gihatag kaniya ang akong gilingkuran.

Ang lalaki sa luyo mikablit sa akong abaga, ug mitudlo ngadto sa luyo sa van, ug miingon nako nga ang usa ka batan-ong lalaki mihangyo nga imo siyang tagdon. Miatras ko aron makita kon kinsa kining batan-ong lalaki. Ang tanan sa duol nanagpahiyom kay ang batan-ong lalaki bag-o lang mihatag og lingkuranan ngadto sa lalaki ug sa iyang kwatro anyos nga anak nga babaye kinsa mas naunang misakay. Si Gabriel kadto, ang batan-ong lalaki sa akong klase sa priesthood, kinsa dili komportable sa hilisgutan nga pagtahud sa pagkababaye.

Miingon siya nako, “Nagtan-aw ko nimo kon mobarug ka ba alang

sa babaye nga misulod sa van. Natandog ko dihang akong nakita nga imong gibuhad, ug nakahinumdom ko sa atong leksyon niadtong Dominggo ug kinahanglang kong mobarug para sa batang babaye ug sa iyang amahan.”

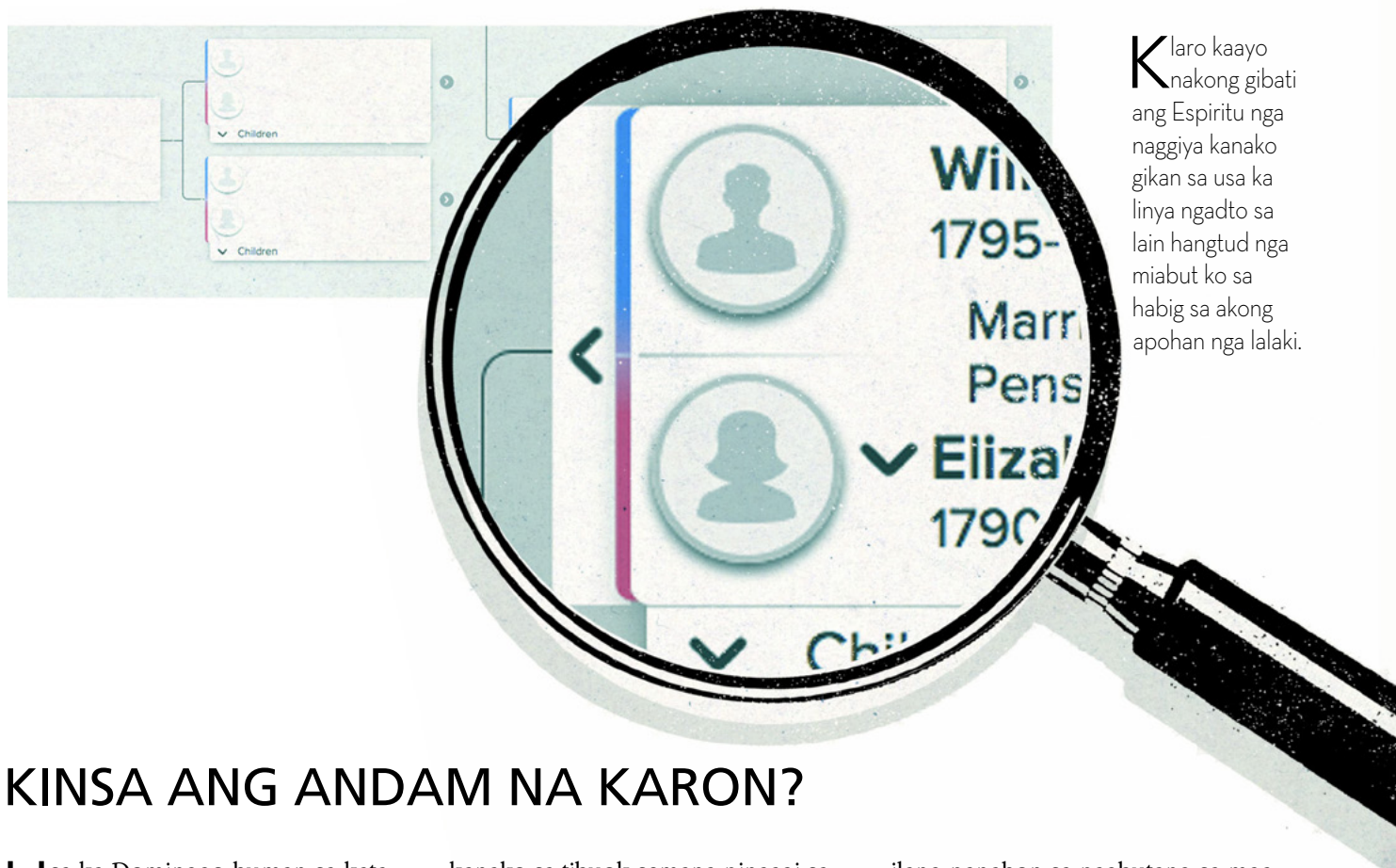
Nalipay kaayo ko nga nakakita nga ang atong mga batan-ong lalaki misunod unsa ang gitudlo nila diha sa Simbahan. Kanunay siya nga maghunahuna nga ang pagtahud itagana lang sa mas edaran na nga kababayen-an apan human sa leksyon sa Domingo, mipili siya sa pagpakita og pagtahud alang sa usa ka kwatro anyos nga batang babaye.

Nalipay kaayo ko nga mipili ko nga mosunod sa unsay gitudlo kanako, sa pagtabang kaniya nga makat-on sa pagpakita og pagtahud alang sa kababayen-an sa tanang pangidaron. Naghunahuna ko kon unsa kaha unta ang iyang gibati kon wala pa ko mibarug alang sa usa ka babaye diha sa van. Usa ka kasulatan nga misan-top sa akong hunahuna: “Kon kamo mahibalo niining mga butanga, dalaygon kamo kon kini inyong buhaton.” (Juan 13:17). ■

Owie Osaretin Friday, Edo, Nigeria

Usa ka tigulangon na nga babaye misulod sa van, ug mibarug ko og gihatag kaniya ang akong gilingkuran.

Klaro kaayo nakong gibati ang Espiritu nga naggiya kanako gikan sa usa ka linya ngadto sa lain hangtud nga miabut ko sa habig sa akong apohan nga lalaki.

KINSA ANG ANDAM NA KARON?

Usa ka Dominggo human sa katapusang sesyon sa kinatibuk-ang komperensya, nabati nako ang piho kaayo nga pag-aghat nga mo-sign in sa akong FamilySearch account ug maghimo og pipila ka family history. Nagduhaduha ko sa pagtrabaho sa akong family history tungod kay wala pa gayud ko makaangkon og kalam-pusan sa uban nakong mga pagsulay. Ang akong pamilya dako na og agi sa family history, ug naghunahuna ko nga wala na koy buhatunon pa.

Mihunong ko ug nanghupaw sa kasagmuyo nga wala nay makuhang impormasyon naningkamot ko sa paghimo sulod sa mga katuigan, naglaum nga karong adlaw makakita na ko og pipila ka impormasyon. Nagsugod ko sa akong regular nga pagpangita pinaagi sa census, kaminyoon, ug mga rekord sa pagkatawo, ug human sa usa ka oras wala koy nakit-an. Dayon ang Espiritu nga naghunghong

kanako sa tibuok semana pinaagi sa mga sesyon sa komperensya miaghat nako sa pag-ampo ug sutaon kinsa ang andam na alang sa ilang buhat nga mahuman karon.

Paghuman sa akong pag-ampo, mibalik ko sa kaugalingon nakong pangalan ug mipadayon. Klaro kaayo nakong gibati ang Espiritu nga naggiya kanako gikan sa usa ka linya ngadto sa lain hangtud nga miabut ko sa habig sa akong apohan nga lalaki. Sa sunod nga oras ang Espiritu milambo diha sa kwarto, ug nakuha ko og unom ka mga pangalan nga dad-on sa templo. Pagkahuman nako og kuha og request sa mga pangalan alang sa templo, mipasip-lat ko sa uban nga mga rekord diin gikuha ang impormasyon. Milugmaw ang luha sa akong mga mata ug ang akong kasingkasing napuno sa kalipay—ang impormasyon miabut gikan sa mga indexer kinsa miboluntaryo sa

ilang panahon sa pagbutang sa mga record sa akong mga katigulangan. Agi og pasalamat, nag-indeks ko og mga pangalan alang sa uban sa misu-nod nga oras.

Niana nga adlaw ang akong pagpamatuod milambo uban sa kama-pasalamatong tungod sa duha ka mga rason. Ang usa, atol sa kinatibuk-ang komperensya, ang Espiritu migiya kanako sa paghimo sa buhat sa family history ug aron makahibalo sa mga pangalan nga pangitaon. Ikaduha, alang sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan kinsa nag-indeks og mga pangalan aron ang mga tawo nga sama nako makakaplag sa among mga katigulangan nga klaro ug dali ra ug mapadali ang ilang buhat. Usa kadto ka klaro ug gamhanan nga pagpamatuod ngari kanako nga ang buhat sa Dios masabwag sa tibuok kalibutan. ■

Leisa Wimpee, Nevada, USA

ANG PAG-AMPO SA SCOUTMASTER

Usa ako ka kanhi Scoutmaster nga nangulo sa 20 ka batan-ong lalaki ug duha ka lider sa usa ka biyahe nga kalihokan didto sa southern Utah, USA.

Sa dihang miabut na mi sa dalan nga moliko na paingon sa campsite, mihunong ko ug gisusi ang disyerto nga akong giatubang. Nakabiyahe nako niini sa makadaghan, apan sa pipila ka rason, wala koy makita nga pamilyar nako. Giganid nako og tan-aw sa wala ug tuo, nangita og butang nga pamilyar.

Bisan pila na ka agianan nga among gilikoan, ang tanan niini walay kalutsan.

Padulong na kadtong mongit-ngit. Sa katapusan, mihunong ko ug

gisultian ang tanan nga magpabilin sa sakyanan. Akong gikuha ang flashlight ug misulti nila nga akong pangitaon ang dalan ug mosinyas nila sa higayon nga akong makita ang agianan.

Sa pagkatinuod ang akong gihimo mao ang pagluhod ug nagpakilooy sa Langitnong Amahan sa pagtabang namo nga makalingkawas niining salikwaot nga sitwasyon. Akong gibubo tibuok kong kasingkasing ngadto Kaniya, nagdetalye sa akong pagpangandam, ang akong gugma alang sa mga batang lalaki, ang akong pagpasalamat alang sa mga amahan kinsa miuban kanamo, ug sa akong hingpit nga pagtuo nga Siya daling modungog sa akong pag-ampo. Gihuman nako ang akong

pag-ampo, ug mibarug. Nagdahum ko nga inig barug nako, iiwag ang flashlight sa kangitngit, ug diha-diha dayon nabanwagan ang hustong karsada.

Apan walay nahitabo.

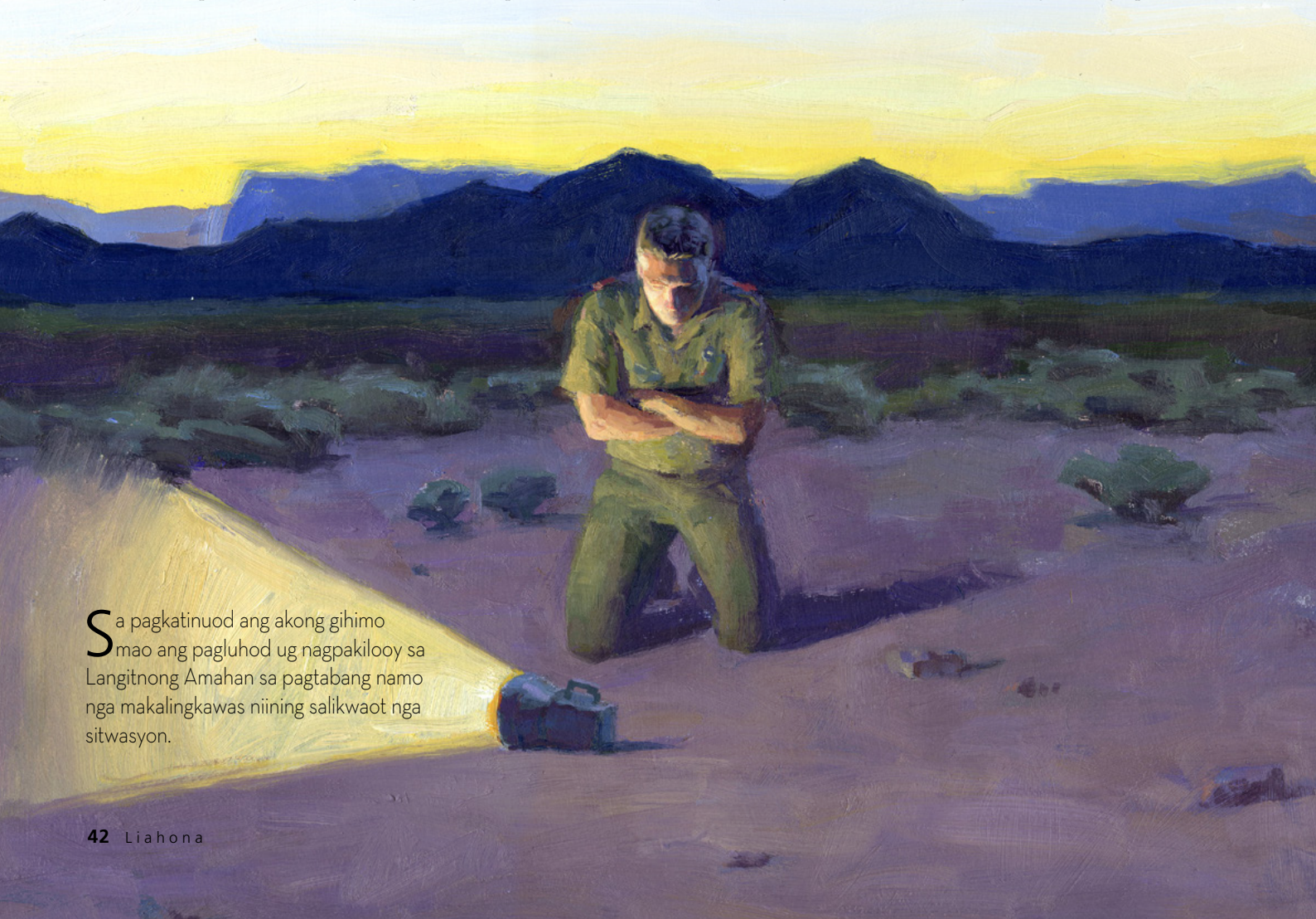
Hilum nakong giganid ang kapuna-wpunawan kutob sa maabut sa hayag sa flashlight.

Wala gihapon.

Dili ko katuo niini. Nasayud ko nga sa higayon nga mobarug ko, makit-an nako ang karsada. Nasayud ko nga dili ko pakyason sa Ginoo, ilabi na nga daghan kaayong tawo ang nag-agad kanako.

Karon kinahanglan nakong istor-yahon ang duha ka nasagmuyo nga amahan ug sa ilang van nga puno

Sa pagkatinuod ang akong gihimo mao ang pagluhod ug nagpakilooy sa Langitnong Amahan sa pagtabang namo nga makalingkawas niining salikwaot nga sitwasyon.

sa naglangas nga mga batan-ong lalaki, silang tanan nangutana, “Naabut na ta?”

Nangayo ko og pasaylo ug mipasalig kanila nga nakahimo nako ani nga biyahe sa 20 ka mga higayon ug nasayud ko nga naa ra jud ang karsada dinhi. Wala lang jud ko makakita niini.

Sa katapusan, mihukom mi nga mo-drive didto sa lungsod ug mag-abang ug duha ka kwarto sa motel. Presko kami nga makasugod sa Sabado sa buntag.

Gumikan nga dili kami makahaling og kalayo aron makaluto og paniha-pon sa campfire nga among gidala, miadto mi sa tindahan sa pizza nga among nakit-an sa tumoy sa lungsod.

Lamian ang pizza ug ang mga bata nalipay kaayo, apan gibati ko og kau-law mahitungod sa paniha-pon ug mga balayranan.

Samtang nangaon kami, naghunahuna ko nganong wala motubag ang Langitnong Amahan sa akong pag-ampo, sa dihang sa kalit nakadungog ko og sipa kaayong buto.

Mitindog ko, miabli sa pultahan sa tindahan sa pizza, ug nakita ang pagbunok sa ulan nga wala pa nako makita sukad. Adunay kilat sa amiha-nang kasadpan—didto sa dapit kon diin ako nag-ampo alang sa tubag wala pay usa ka oras ang milabay.

Nianang higayuna, nabati nako ang Espiritu, ug nakaamgo nga ang Ginoo *mitubag* sa akong pag-ampo!

Pagkasunod buntag ang langit asul, ug samtang mipadulong kami sa pagbalik ngadto sa mga dalan, diretso lang ang akong pag-drive didto sa akong gihinungan sa mia-ging gabii. Karon nasayud na ko kon sa unsang paagi nga ang mga pag-ampo usahay ang tubag dili, apan sa *kanunay* natubag. ■

Tony Rogerson, Utah, USA

Sleep
Restart
Shut Down

Log Out

Nabawi nako ang dakong panahon—panahon nga karon akong gigahin sa pag-amuma ug pagpakigdula sa akong mga anak, pagbasa, ug pagtuon.

PAG-ADJUST SA AKONG MGA PRAYORIDAD

Go lang kong nakasugod sa among family blog, nakamatngon ko nga nagamit diay nako hapit tanan nakong libring panahon sa pag-update niini ug naghunahuna kon unsaon paghimo niini nga mas mamugnaon o epektibo. Migahin sab ko og dakong panahon sa pagbasa sa ubang mga blog.

Sulod sa pipila ka semana, ang pag-blog nahimo nang prayoridad nga mipuli sa akong inadlaw nga pagtuon sa kasulatan ug ubang mga pagbasa. Dili na ko maka-concentrate samtang nagtuon, dili na ko gustong mobasa sa ingon kadaghan, ug akong gibati ang kakulang sa Esipitu sa akong kinabuhi. Gamay ra ang akong pailub sa akong mga anak, ug ang panahon nga unta akong igahin uban kanila, akong gigahin diha sa computer.

Dili sa ingon nga dili husto ang pag-blog, total, usa man kini sa dakong paagi nga makakonektar sa pamilya ug mga higala. Apan sukad nga akong nabati nga ang akong gitutukan nalayo na gikan sa mga butang nga makahatag nako og usa ka lig-ong pundasyon, nasayud ko nga kinahanglan aduna koy usbon.

Misugod ko sa pag-angkon sa akong kaugalingon nga wala na nako kinahanglana nga mag-blog sa matag adlaw ug usab wala na nako kinahanglana ang pagsusi sa mga blog sa

ubang tawo. Mihukom ko nga makagahin pa gihapon ko og oras sa computer apan inig kahuman lang nako sa akong pagtuon sa kasulatan ug uban nga pagbasa. Sa dihang nahimo na nako ang importanting mga butang, wala nay dakong panahon para mag-blog, apan Ok ra. Nabawi nako ang dakong panahon—panahon nga karon akong gigahin sa pag-amuma ug pagpakigdula sa akong mga anak, pagbasa, ug pagtuon.

Human lang sa pipila ka adlaw nga pag-adjust sa mga prayoridad, nabantayan nako nga gibati nako ang Espiritu nga mas abunda na sa akong kinabuhi pag-usab.

Nakahibalo ko nga samtang ako naghimo sa akong prayoridad sa matag adlaw sa paghimo sa unsay makabenipisyo kanako sa espirituhanon nga paagi, mobati ko sa Espiritu nga magkadugang sa matag adlaw. Nasayud ko nga ang paggahin og panahon sa pagtuon sa mga kasulatan, pagbasa sa mga magasin sa Simbahan ug ubang maayo nga mga basahon, ug sa pahunahuna mahitungod sa mga butang nga importante sa espirituhanong paagi nakatabang nako nga mahimong mas maayong asawa, mas maayong inahan, ug mas maayong miyembro sa Simbahan sa Ginoo. ■

Jinny Davis, Texas, USA

Ni Elder
C. Scott Grow
Sa Seventy

PROPETIKANHONG MGA BARUGANAN SA *PAGKAMATINUD-ANON*

Kapin na sa 20 ka tuig ang milabay, nakompleto nako ang akong serbisyo isip usa ka presidente sa misyon didto sa South America. Ang akong asawa, si Rhonda, ug ako nakakita og dakong kadaugan ingon man sa makahugno sa kasingkasing nga trahedya sa kinabuhi sa among mga misyonaryo 20 ka tuig sukad niadto.

Ang kadaghanan sa among mga misyonaryo malipayong na-sealed sa templo, mipadako og mga matarung nga mga anak ug mipadala kanila sa mga misyon, ug matinud-anong nagserbisyo sa auxiliary sa Simbahan ug sa mga calling sa priesthood. Ang pipila, hinoon, dili kaayo aktibo, ang uban nangaminyo ug nagdiborsyo, ug pipila ang na-excommunicate gikan sa Simbahan.

Unsa man ang nakahimo og kalainan sa kinabuhi sa among mga kanhi misyonaryo? Unsa man kaha ang lahi nga nabuhat sa pipila aron malikayan ang personal nga trahedya? Unsa kaha kamo? Unsa na kaha kamo paglabay sa 20 ka tuig? Unsa nga mga desisyon ug mga pasalig ang inyong kinahanglan himoon karon ug sa umaabut aron matabangan kamo nga magpabilin nga matinud-anon?

Mosugyot ko og 10 ka mga baruganan nga makatabang kaninyo.

1 PADAYUNA ANG PAG-AMUMA SA INYONG PAGPAMATUOD

Ang mga kasinatian sa usa ka misyon nga puno sa Espiritu nakatukod og pundasyon sa hugot nga pagtuo nga makapanalangin kaninyo sa inyong tibuok kinabuhi. Kana nga pundasyon sa hugot nga pagtuo mokunhod lamang pinaagi sa pagbaliwala o sa sala.

Bag-uhay lang nag-interbyu ako og usa ka returned missionary kinsa dili kaayo aktibo ug miangkong nga nawad-an sa iyang hugot nga

**Unsa nga mga
desisyon ug mga
pasalig ang inyong
kinahanglang himoon
karon ug sa umaabut
aron matabangan kamo
nga magpabilin nga
matinud-anon?**

pagtuo. Ako siyang gipangutana kon nag-ampo ug nagtuon ba siya sa Basahon ni Mormon, sama sa iyang gibuhay sa dihang usa pa siya ka misyonaryo. Miingon siya nga wala tungod kay nawala ang iyang pagtuo ni Joseph Smith.

Naaghat ko sa pagpangutana niya niini: “Nalambigit kaba sa pornograpiya?” Mitubag siya og oo. Ako siyang gisultihan nga dili ikahibulong nga siya nawad-an sa iyang pagpamatuod.

Akong gipasabut nga ang usa ka pagpamatuod mao gayud ang gihimo nga pagsaksi sa Espiritu Santo diha sa atong kalag sa katinuod sa ebanghelyo ug sa gipahiuli nga Simbahan. Kon mapakyas kita sa pag-ampo ug pagtuon sa mga kasulatan, ang impluwensya sa Espiritu sa atong kinabuhi maluya, mopaubos sa atong pagsagang sa tintasyon. Kon kita makasala ug dili na limpyo, mawad-an kita sa pakig-uban sa Espiritu Santo. Kon wala ang padayon nga pagsaksi sa Espiritu, dali ra kitang makahunahuna nga wala kitay pagpamatuod ug tingali wala gayud.

Ang atong mga pagpamatuod nagkinahanglan ug padayon nga pag-amuma. Kana nga pag-amuma moabut gikan sa personal nga pag-ampo, inadlaw nga pagtuon sa kasulatan—ilabi na sa Basahon ni Mormon—ug pagserbisyo sa Simbahan sa tibuok natong kinabuhi.

2 SUNDA ANG TAMBAG SA BUHI NG MGA PROPETA & MGA APOSTOLES

Akong sublion ang propetikanhon nga tambag nga makatabang kaninyo aron makabaton og usa ka malipayon nga kaminyoon, usa ka matitudanon nga pamilya, ug usa ka malampuson nga kinabuhi. Nagpasabut ko sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Mopakigbahin ko og pipila ka importanting bahin niana nga pamahayag, nga gimantala sa Unang Kapangulahan ug sa Korum sa Napulog Duha ka Apostoles niadtong 1995. Atong gipaluyohan kining mga Kaigsoonan isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Sila ang mga tigpama-ba sa Dios ngadto sa Iyang mga anak dinhi sa yuta.

Sa adlaw nga naorganisar ang Simbahan, ang Dios namulong kabahin sa Iyang propeta, nag-ingon, “Kay ang iyang pulong ikaw makadawat, ingon og gikan sa akong kaugalingon nga ba-ba, sa tanan nga pagpailub ug hugot nga pagtuo” Dayon ang Ginoo misaad og temporal ug mahang-turon nga mga panalangin kon kita mosunod sa tambag sa mga propeta: “Kay pinaagi sa pagbuhat niini nga mga butang ang mga ganghaan sa impyerno dili makabuntog batok kanimo; oo, ug ang Ginoong Dios mopatibulaag sa mga gahum sa kangitngit gikan sa imong atubangan, ug mohimo sa mga langit sa pagkurog alang sa imong kaayohan, ug himaya sa iyang ngalan” (D&P 21:5–6).

Pagkadako nga panalangin niining lisud nga mga panahon.

3 MA-SEALED SA TEMPLO UG MAGHUPOT SA INYONG MGA PAKIGSAAD

Ang mga propeta, manalagna, ug tigpadayag “mopahayag nga ang kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye gi-orden sa Dios ug ang pamilya mahinungdanon ngadto sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak.” Sila midugang: “Ang balaan nga plano sa kalipay makahimo sa mga relasyon sa pamilya nga magpadayon human sa kamatayon. Sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga anaa sa balaan nga mga templo makapahimo alang sa tagsa-tagsa sa pag-balik ngadto sa atubangan sa Dios ug alang sa mga pamilya nga magkahiusa sa kahangturan.”¹

Ang labing importanteng desisyon nga inyong himoon sa kinabuhi “mao ang pagminyo sa eksakto nga tawo, sa eksakto nga lugar, pinaagi sa eksakto nga awtoridad”² ug dayon maghupot sa inyong mga pakigsaad sa templo. Walay kahimayaan kon wala ang pag-seal sa templo.

Aron mokwalipay sa kahimayaan, ang managtiayon kinahanglan gayud mosulod ngadto “sa bag-o ug walay katapusang pakigsaad, ug [gikinahanglan gayud] gibugkos ngadto kanila pinaagi sa Balaan nga Espiritu sa saad. pinaagi kaniya kinsa nadihogan”—ang propeta. Kon kita maghupot sa atong mga pakigsaad sa templo, kita “makapanunod og mga trono, mga gingharian, mga kayutaan, ug mga kagamhanan, kamadoan, tanan nga mga kahitasan ug mga kahiladman . . . ug himaya sa tanan nga mga butang, . . . diin nga himaya mao ang kahingpitan ug pagpadayon sa mga binhi hangtud sa hangtud.” (D&P 132:19; tan-awa usab sa bersikulo 7).

Ang pagpa-seal sa templo naglakip sa mga saad sa mahangturon nga mga panalangin sa sunod nga kinabuhi ug midugang sa kalagmitan sa usa ka malipayon nga pamilya. Isip usa ka gipahinungod nga anak sa Dios nga lalaki o babaye, kamo mipakigsaad nga moanhi sa yuta niining panahona sa pagtukod sa gingharian sa Dios. Kana nga pagtukod sa gingharian maglakip sa imong kaugalingong kaminyoon sa templo.

4 KATAMBAYAYONG SA DIOS SA PAGDALA SA IYANG MGA ESPIRITU NG MGA ANAK DINHI SA YUTA

Gipamahayag sa pamahayag sa pamilya: “Ang unang sugo nga gihatag sa Dios ngadto ni Adan ug Eva mao ang mahitungod sa posibilidad alang kanila isip bana ug asawa nga mahimong mga ginikanan. Kami mopahayag nga ang sugo sa Dios alang sa Iyang mga anak sa pagdaghan ug pagpu-no sa yuta nagpabilin nga ipatuman.”

Ang mga pamilya karon mas gagmay ra kay sa henerasyon nga milabay—gani sa LDS nga mga pamilya. Kanunay kitang makapangrason sa paglangay o pagpugong sa gidaghanon sa atong mga anak. Sama pananglit, “Kinahanglan mogradwar una mi” o “Nagkinahanglan mi og mas maayong trabaho aron makakwarta og dako-dako” o “Nga-no gud nga putlon man ang tanang kalingawan pinaagi pagpanganak?”

Napanalanginan kamo og usa ka pagpamatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo. Aduna kamoy mga panalangin sa kahangturan nga ikatanyag ngadto sa inyong mga anak. Ayaw pagsige og hunahuna nga kinahanglan ikahatag ninyo ang tanang butang nga temporal. Ang labing nindot nga gasa nga inyong ikatanyag ngadto sa inyong mga anak mao ang access ngadto sa tanang espiri-tuhanon nga mga butang sa gingharian sa Dios.

Kon kamong magtiayon mainampuon nga magtinambagay mahitungod sa pagbaton ug mga anak, hinumdumi nga kamo ang mga batan-on nga may dungganon nga katungod sa pagkatawo. Palihug ayaw biyai ang Dios sa inyong pagdesisyon. Ipaambit ang katungod nga matawo ang daghang panimalay. Total, sila ang Iyang mga anak dugay na sa dili pa sila mainyo.

Inubanan sa hugot pagtuo sa Dios ug sa Iyang propetikanhon nga pulong, padayon sa walay pagpangatarungan o pagduhaduha ug tukura ang inyong kaugalingong mahangtulong pamilya.

5 AYAW PAKIGLAMBIGIT SA PORNOGRAPIYA O SA UBANG IMORAL NG KINAIYA

Ang pamahayag nagpadayon, “Ang mga anak adunay katungod nga matawo ngadto sa mga ginikanan kinsa naminyo, ug maamumahan sa usa ka amahan ug sa usa ka inahan nga nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagkamaunungun.”

Ang hingpit nga kamaunongon nagpasabut sa pagkamatitud-anon sa pisikal nga paagi ingon man matitud-anon sa emosyonal nga paagi ngadto sa inyong kapikas. Ang pornograpiya ug pakigrelasyon diha sa internet mao ang pagkadili-matitud-anon sa pagbati. Kon ang kapikas nalambigit sa pornograpiya, siya nakalapas sa sagradong pagsalig sa labing suod nga kinaiyahan. Ang ino-senteng kapikas mobati nga giluban. Ang kompyansa ug pagsalig sa kaminyoon mokunhod. Ang pagpanapaw maoy resulta sa pornograpiya.

Akong ipakigbahin ang mga pagbati sa usa ka lalaki kinsa na-seal sa templo apan nawad-an sa pamilya tungod sa pornograpiya ug sa pakigrelasyon sa usa ka babaye diha sa internet. Masulob-on siyang misulat: “Wala ko mopatalinghug sa mga pulong nga gihatag kanako sa akong patriyarkal nga panalangin, nga namahayag nga si Satanas walay gahum sa akong kinabuhi gawas kon ako motugyan kaniya. Mihatag ko niya og daghan, ug sa hinay hinay ug sigurado nga paagi gidawat niya kini ug migamit niana nga gahum sa pagguba sa akong kinabuhi uban sa akong asawa ug sa akong mga anak. Gihigugma nako sila sa tibuok nakong kasingkasing ug gihigugma pa gihapon, ug sa kanunay maghigugma, apan kana nga paghigugma dili paigo sa paglupig sa gahum nga gituyo nako sa paghatag kang Satanas sa akong kinabuhi aron sa pagguba niini. Ang mga pagtulun-an sa Simbahan naghatag [kanato] og usa ka paagi aron makabalik isip usa ka pamilya nga na-seal alang sa panahon ug sa tanang kahangturan ngadto sa atong Langitnong Amahan, kon naminaw lang gayud unta ko ug mipatalinghug kanila, apan sa katapusan wala nako buhata.”

Pagkasubo nga trahedyas.

6 ITUDLO UG SUNDON ANG EBANGHELYO SA INYONG PANIMALAY

Ang pagpamahayag nagtudlo kanato sa mga butang nga kinahanglan gayud natong buhaton aron magmalipayon sa atong mga panimalay. “Ang kalipay diha sa kinabuhi sa pamilya labaw nga makab-ot kon gipasikad diha sa mga pagtulun-an ni Ginoong Jesukristo. Malampuson nga mga kaminyoon ug mga pamilya natukod ug napadayon diha sa mga baruganan sa hugot nga pagtuo, pag-ampo, paghinulsol, pagpasaylo, pagtahud, gugma, kalooy, buhat ug maayong makalingaw nga mga kalihokan.”

Dihang ang akong asawa ug ako bag-o pa nga managtiayon, balik balik kami nga naningkamot sa pag-establisar og usa ka lig-on nga kinaiya sa pagbasa sa mga kasulatan kada adlaw isip pamilya. Sa dihang ang among kamagulangan hapit na mag-desisyete anyos, nahimo na gyud namo nga inadlaw nga kinaiya. Nagbasa una sa buntag, matinud-anon namong gipadayon sukad nianang higayuna. Dihang ang kinaiya naestablisar na uban sa among mga anak, ang mga manghud ganahan na nga mangapil samtang sila nagdako. Kanunay kaming magbasa sa wala pay alas 6:00 sa buntag tungod kay dunay sayo sa buntag nga seminary.

Ang batan-ong managtiayon anaa sa kahimtang sa pagsugod sa ilang kaugalingong matarung nga mga tradisyon sa pamilya—magpahigayon og inadlaw nga pagtuon sa kasulatan sa pamilya, pag-ampo sa pamilya, ug pag-andam sa ilang mga anak alang sa mga misyon ug pagminyo sa templo.

7 PAGTAHUD SA MGA TAHAS SA AMAHAN UG INAHAN SA PAGPADAKO SA MGA ANAK

Ang pamahayag mipakigbahin usab og pipila ka importanting tambag mahitungod sa pagpadako sa mga anak: “Ang unang mga kapangakohan sa mga inahan mao ang pag-atiman sa ilang mga anak. Niining sagrado nga mga kapangakohan, ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa *ingon nga magkauban*.”

Usahay ang usa sa ginikanan mahimong mobati nga siya mas kwalipikado sa pagpadako ug pagdisiplina sa mga bata. Ang propeta niining dispensasyon balik-balik nga nagtudlo nga ang mga bana ug asawa magkatimbang diha sa kaminyoon, nga ang tanang desisyon kalabut sa pamilya kinahanglan nga himoon sa panagtambayayong ug panagsinabtanay.

Ang katimbang nga kauban mao ang pagkahimong patas nga kauban. Magtinambagay ug mag-uban sa pag-ampo. Magpagiya pinaagi sa Espiritu aron masayud sa labing epektibo nga paagi sa pagpadako sa mga anak. Ang ilang mahangturon nga padulngan maapektuhan sa inyong mga desisyon.

8 GAMITA ANG INYONG MORAL NGA KABUBUT-ON ARON MOPILI SA PAGESUNOD SA MANLULUWAS

Ang desisyon kon unsa na unya kamo paglabay sa 20 ka tuig o 20 ka siglo anaa ra ninyo. Gawasnon kamo sa pagpili, hinoon, ang mahangturon nga sangputanan maggikan sa inyong mga pagpili. Tungod sa Pag-ula sa Manluluwas, ang mga tawo “natubos gikan sa pagkapukan [ug] sila nahimo nga gawasnon sa kahangturan, nasayud sa maayo gikan sa dautan; sa *pagbuhat alang sa ilang mga kaugalingon* ug nga dili pagaaghaton, gawas kon kini mao ang silot sa balaod sa mahinungdanon ug katapusan nga adlaw, sumala sa mga sugo nga gihatag sa Dios.

“Busa, ang mga tawo . . . gawasnon sa pagpili sa kaling-kawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon, sumala sa pagkabihag ug

sa gahum sa yawa; kay siya nagtinguha nga ang tanan nga mga tawo unta mahimo nga mauyamot sama ngadto kaniya.” (2 Nephi 2:26–27; emphasis gidugang).

Si Satanas nasilag kaninyo tungod sa inyong pagkakamo ug unsa ang inyong girepresentar. Gusto siya nga himoon kamong miserable, sama kaniya. Si Jesukristo nahigugma kaninyo! Iyang gibayran ang bili sa inyong mga sala. Iyang gihatag ang Iyang kinabuhi alang kaninyo. Nagdapat siya kaninyo sa pagsunod Kaniya ug paghinulsol, kon gikinahanglan. Kon kamo mosunod sa Manluluwas, makaangkon kamo og “hingpit nga kalipay niining kinabuhia ug sa kinabuhing dayon sa umaabut nga kalibutan.”³

9 PALAMBOA ANG PAGTUO ARON MOLAHUTAY HANGTUD SA KATAPUSAN

Ang hugot nga pagtuo moabut kon kamo nakabig ngadto sa Ginoo. Ang propeta nga si Nephi mitudlo: “Busa, kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 31:20).

Si Presidente Thomas S. Monson bag-uhay lang miingon diha sa kinatibuk-ang komperensya, “Ang kaugmaon sama kahayag sa inyong hugot nga pagtuo.”⁴ Kana nagkalip sa pagtuo aron sa paglahutay ug pagbuntog sa tanang babag, lakip sa mga pagkasilo, pagluib, ug mga kasagmuyo. Ang inyong pagtuo aron sa paglahutay motumbok sa inyong padulngan, gani sa inyong mahangturon nga padulngan.

10 ITUGYAN ANG INYONG KABUBUT-ON NGADTO SA KABUBUT-ON SA DIOS

Nag-ampo ko nga ang Dios motandog sa inyong kalag uban sa tinguha sa pagbuhat sa mas maayo ug mahimong

mas maayo ug aron mosunod sa tambag sa atong buhi nga mga propeta. Nanghinaut ko nga inyong nabati ang tinguha sa pagpalig-on sa inyong mga pasalig nga mahimo gayud nga tawo nga maoy gusto sa Dios diin kamo giorden nang daan nga mamahimo.

“Mga kaigsoonan [ug sa mga sister], kita dili ba mopadayon sa hilabihan nga mahinungdanon nga katuyoan? Padayon ug ayaw pagsibug. Pagmaisugon, . . . ug sa kanunay, ngadto sa kadaugan! . . . Kita kinahanglan, busa, ingon nga usa ka simbahan ug usa ka katawhan, ug ingon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, mohalad ngadto sa Ginoo og usa ka halad sa pagkamatarung” (D&P 128:22, 24).

Unsa kaha kana nga halad nga ikahatag niinyong matag indibidwal ngadto sa Dios? Mao kana ang usa ka gasa nga wala niya i-require gikan kaninyo. Mao kini ang halad sa inyong kabubut-on nga kamo motugyan sa Iyang kabubut-on. Mao kini ang pagbutang sa inyong mga kabubut-on sa altar sa personal nga pagsakripisyo.

Usa sa *Lectures on Faith*, naandam pinaagi sa mga nag-unang Kaigsoonan niining dispensasyon, namahayag: “Ang relihiyon nga wala magkinahanglan og sakripisyo sa tanang butang wala gayuy igong gahum sa pag-ugmad og pagtuo nga kinahanglan sa kinabuhi ug kaluwasan.”⁵

Ang inyong kabubut-on mao ang usa ka butang nga tinuod inyoha nga inyong mahatag isip usa ka halad ngadto sa Dios. Pinaagi sa pagboluntaryo sa inyong kabubut-on ngadto sa Iyang kabubut-on, kamo mahimong sama Kaniya.

Motapos ko uban sa akong pagsaksi sa Manluluwas. Hangtud sa punto nga kamo mopakita og hugot nga pagtuo kang Jesukristo, motugyan sa inyong kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Dios, mosunod sa tambag sa Iyang mga propeta, ug motuman sa mga pag-aghat sa Espiritu, kamo mahimong matinud-anon, malipayon, ug malampuson. ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong, “Where Will You Be in 20 Years? [Unsa na Kaha Kamo Paglabay sa 20 ka Tuig?],” nga gipamulong didto sa Brigham Young University–Idaho niadtong Mayo 15, 2012. Alang sa kompleto nga pakigpulong (sa Iningles), adto sa web.byui.edu/devotionalsandspeeches.

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129; emphasis gidugang.
2. Bruce R. McConkie, “Agency or Inspiration?” *New Era*, Ene. 1975, 38.
3. Gordon B. Hinckley, *Caesar, Circus, or Christ?* Brigham Young University Speeches of the Year (Okt. 26, 1965), 8; tan-awa usa sa Russell M. Nelson, “Spiritual Capacity,” *Ensign*, Nob. 1997, 16.
4. Thomas S. Monson, “Pagmaya,” *Liahona*, Mayo 2009, 92.
5. *Lectures on Faith* (1985), 69.

MANGUTANA

Santiago 1:5-6

“Ug kon aduna man kanin-
yoy nakulangan og kaalam,
papangayoa siya sa Dios
nga nagapanghatag ngad-
to sa tanang mga tawo sa
madagayaon gayud ug sa
walay pagpamoyboy; ug
kini igahatag kaniya.
“Hinoon kinahanglan
nga mangayo siya uban
sa pagtuo, sa walay
pagduha-duha. Kay siya
nga nagaduha-duha sama
sa balud sa dagat nga gina-
handus ug ginakoso-koso
sa hangin.”

Ngano man nga gipili kini nga tema, ug unsa man ang kahulugan niini nganha kanimo? Si Brother Stephen W. Owen, Kinatibukang Presidente sa Young Men, ug si Sister Bonnie L. Oscarson, Kinatibukang Presidente sa Young Women, mipakigbahin sa ilang mga hunahuna.

NGANONG KINI MAN NGA KASULATAN?

Sister Oscarson: Ang Ginoo nasyud unsa nga mensahe ang inyong gikinahanglan, ug talagsaon kini kon sa unsang paagi ang ubang mga isyu nga miabut atol sa tuig gitubag sa tema ug sa unsang paagi kini mihaum sa unsay nanghitabo sa inyong kinabuhi.

Sa among paghisgut sa Santiago 1:5–6 isip maoy posibilidad alang sa tema karong tuiga, ang Espiritu milukop sa kwarto. Ug tanan kami nagkasinabut nga kini mahimong labing nindot nga kasulatan alang sa atong mga kabatan-onan tungod kay kini adunay daghang koneksyon. Kini adunay mga koneksyon sa kasaysayan sa Simbahan—mao kini ang kasulatan nga gibasa ni Joseph Smith nga nagdasig niya sa pag-adto sa sagrado nga kakahoyan ug mag-ampo. Ug ang ikaduhang dakong koneksyon mao nga kini nagpamatuod sa balaan nga misyon ni Joseph Smith, usa ka butang nga atong gikinahanglan sa panahon nga ang iyang reputasyon ug ang kasaysayan sa Simbahan padayon nga gidudahan sa kalibutan. Mensahe usab kini kon unsaon nato pagdawat og personal nga pagpadayag sa atong kinabuhi, diin ang tanan kinahanglan nga masayud

Brother Owen: Daghan pa kaayo ang padayong manghitabo sa inyong kinabuhi karon, ug daghan pa kaayo

kamo og mga pangutana. Sa tanan nga social media ug search engines nga anaa nato karon, adunay daghang kapanguhaan diin makakuha ka og mga tubag alang sa inyong mga pangutana sa hugot nga pagtuo. Kini nga importante nga kasulatan nagpakita sa proseso sa pagpadayag ni Joseph Smith, nga maoy modelo nga atong sundon.

UNSAON SA KABATAN-ONAN PAG-PERSONALIZE UG PAG-GAMIT SA SANTIAGO 1:5–6?

Sister Oscarson: Kini nga kasulatan adunay mahinungdanon nga mensahe. Nag-ingon kini, “Mangayo uban sa pagtuo, sa walay pagduhaduha” (Santiago 1:6). Kini makapaguol. Kinahanglan kamo mangayo uban sa hugot nga pagtuo, dili magduha-duha.

Brother Owen: Ug ang pagpangutana inubanan sa hugot nga pagtuo nagpasabut nga mangutana uban ang tinuod nga katuyoan. Sa dihang si Joseph Smith nakadawat sa tubag kon asa nga simbahan mopasakop, wala lang siya moingon nga, “Nan, maayo kana nga mahibaloan, hinoon . . .” Siya mipadayon inubanan sa hugot nga pagtuo.

Sister Oscarson: Hinumdumi nga ang matarung nga pag-ampo dili ang pagpangayo sa atong gikinahanglan apan pagpangita unsa ang gusto sa Dios alang kanato.

UNSA NGA TAMBAG ANG INYONG MAHATAG SA MGA KABATAN-ONAN KABAHI SA PAGGAMIT SA PAG-AMPO SA ILANG MGA KINABUHI?

Sister Oscarson: Batasana kini. Kamo dili makalimot niini. Kamo dili

makapasagad niini. Ang igsoong lalaki ni Jared mihatag kanato og ehemplo niana (tan-awa sa Ether 2:14).

Brother Owen: Ang paghikalimot sa kanunay nga pag-ampo usa ka butang, apan ang mas makapasubo mao ang pagtalikod gikan sa Ginoo ug ang pagkadili ganahan nga mag-ampo. Kon kamo mobati nga dili kamo kinahanglan nga mag-ampo, mao kana ang higayon nga kinahanglan gayud kamong mag-ampo. Ug kon kamo nag-ampo ug nagbasa sa mga kasulatan, kamo nahiangay sa espiritu. Ug kon kamo wala, gipahilayo ninyo ang inyong kaugalingon.

Sister Oscarson: Makaistorya kita direkta sa Dios. Siya walay ibutang nga kinutuban. Nindot kini nga gasa nga mahibalo nga makahimo kita niini ug nga Siya kanunay nga anaa.

GIUNSA NINYO PAGKAT-ON SA PAG-AMPO NGA MAKAHULUGANON?

Sister Oscarson: Wala koy mahunahunaan nga kasinatian; kinatumyan kini sa tibuok kinabuhi. Ang pag-ampo nahimo na nga usa sa pinakamahuluganon nga bahin sa akong adlaw tungod kay naningkamot ko nga magmakanunayon. Nahimo akong mas maayo sa pagpaminaw ug pagdawat og mga tubag. Makat-on kita ug mahimo kitang mas maayo kon buhaton nato kini. Gikinahanglan lamang ang pagmakanunayon niini sa matag adlaw, maniguro nga dili ko makapalta sa kahigayunan nga makigsulti sa akong Langitnong Amahan. Kon kanunay kitang mag-ampo, mas momaayo ang atong pagpaminaw sa mga tubag.

Brother Owen: Sa akong pagkabatan-on kon gusto gayud

akong mahibalo og usa ka butang, makahinumdom ko sa Unang Panan-awon ug maghunahuna, “Si Joseph Smith mihimo niini. Wala ako magkinahanglan og dako nga padayag, apan nagkinahanglan ako og tubag.” Ug mao sa hugot nga pagtuo gisunod nako ang sundanan. Nahinumdom ko nga miluhod ug miduko sa akong ulo ug nag-ampo og kusog. Ang padayon nga pagsunod niana nga sundanan nakapanalangin sa akong kinabuhi sa makadaghan sa pagdawat og personal nga pagpadayag.

UNSA MAN ANG USA KA PINAKA IMPORTANTING MGA BUTANG NGA MAKATUNAN SA MGA KABATAN-ONAN GIKAN NIINI NGA KASULATAN?

Brother Owen: Gusto lang nako nga hatagan og gibug-aton ang sundanan sa pag-ampo nga gibuhat ni Joseph Smith. Sa edad lang nga 14 anyos, nalibug siya, mao nga mibasa siya sa mga kasulatan. Ang Unang Panan-awon dili lang hamubo nga higayon diin si Joseph miluhod. Daghan kaayo ang gibuhat sa wala pa kadto. Balik-balik siyang namalandong sa iyang pangutana. Sa dihang iyang nahibaloan sa Santiago 1:5–6, siya miingon, “Wala pay bisan unsa nga tudling sa kasulatan nga mituhop uban sa labaw nga gahum ngadto sa kasingkasing sa tawo kay sa nahimo niini nga panahon ngari kanako.” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:12). Mituhop kini uban sa hilabihan nga gahum sa iyang kasingkasing, ug dayon iya kining gibuhat. Nag-ampo siya uban sa tinuod nga katuyoan ug mipadayon sa unahan sa hugot nga pagtuo. Ug mao kana ang among gitinguha nga inyong mabati niini nga kasulatan sa tibuok 2017. ■

MGA KAPANGUHAAN SA ONLINE

Kon magplano man kamo og kalihokan o komperensya o maghunahuna lang kabahin sa tema sa inyong kaugalingon, inyong makita ang art, musika, ug dugang nga kapanguhaan alang niini nga tuig nga tema sa Mutual diha sa lds.org/go/11752.

MANGUTANA

Santiago 1:5-6

“Ug kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papangayoa siya sa Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud ug sa walay pagpamoyboy; ug kini igahatag kaniya. “Hinoon kinahanglan nga mangayo siya uban sa pagtuo, sa walay pagduha-duha. Kay siya nga nagaduha-duha sama sa balud sa dagat nga ginahandus ug ginakoso-koso sa hangin.”

Santiago 1:5-6

LIMA KA MGA SAAD SA PAG-AMPO

Ni Carlisa Cramer

Mihatag ang Langitnong Amahan sa pag-ampo isip paagi sa pagpakigsulti direkta ngadto Kaniya aron sa pagpasalamat, pagpangayo og mga panalangin, ug pagtubo sa espirituhanong paagi. Usahay kining tanan nagkinahanglan lang sa pagduko sa ulo, gikyugpos nga mga bukton, ug pipila ka yano ug sinsero nga mga pulong. Nindot, no? Ania ang llima ka lain-laing mga saad o mga panalangin nga atong madawat kon kita mag-ampo:

1

KALIG-ON SA PAGBUNTOG

Isip mga tawo, mabati nato ang kahuyang sa daghang mga paagi—sa pisikal, emosyunal, espiritwal, ug sa hunahuna. Makigbisog kita sa pagpaningkamot nga makalahutay sa lumba o pagpasar sa test o pagbatok sa tintasyon o gani sa pagbati sa Espiritu. Apan ang pag-ampo makahatag nato sa kalig-on nga atong gikinahanglan sa pagbuntog sa bisan unsa nga ihatag sa kinabuhi kanato.

Sama sa gisulti ni Nephi, “Ang Ginoo dili mohatag og mga sugo ngadto sa mga katawhan, gawas kon siya moandam og paagi alang kanila nga sila unta makatuman sa butang diin siya misugo kanila” (1 Nephi 3:7). Ang Ginoo makahatag nato sa kalig-on aron sa pagtuman sa bisan unsa nga maayong butang nga atong gipaningkamutan nga buhaton kon kini lyang kabubut-on.

Pag-ampo alang sa kalig-on sa pagbuntog sa tintasyon. Pag-ampo alang sa kalig-on sa pagtutok ug pagmabungahon sa pagtuon alang sa usa ka test.

Pag-ampo alang sa kalig-on sa pagdagan ug dili maluya. Pag-ampo alang sa kalig-on, ug Siya mopalig-on kaninyo.

2

PAGPASAYLO

Bisan og nindot nga hunahunaon nga kita hingpit, apan dili kita hingpit. Makahimo kita og mga sayop, ug kana kabahin lamang sa kinabuhi. Apan ang Ginoo mihatag og paagi sa pagtarung niini: ang gahum sa Pag-ula ni Jesukristo. Ug ang usa ka paagi ngadto sa lyang gahum mao ang pag-ampo.

Kon kita mangayo og pasaylo pinaagi sa pag-ampo, mapasaylo kita sa atong mga sala pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas. Bisan og ang dagkong mga sala nagkinahanglan sa tabang sa usa ka bishop o branch president, ang personal ug sinsero nga pag-ampo sa *kanunay* mao ang usa sa unang mga lakang sa kapasayloan—bisan og kita naghangyo sa Langitnong Amahan sa pagpasaylo nato o sa pagtabang nato sa pagpasaylo sa uban. Gani motabang Siya nato nga makat-on unsaon sa pagpasaylo sa atong kaugalingon.

3

KAHIBALO UG GIYA

Ang personal nga pagpadayag tingali usa sa unang gisaad nga panalangin sa pag-ampo nga inyong gihunahuna, ilabi na sa bag-ong tema sa Mutual nga inyong gihunahuna. Si Joseph Smith wala makahibalo kon asa nga simbahan ang apilan, mao nga miluhod siya didto sa Sagrado nga Kakahoyan, nangutana ug nakadawat sa tubag—sa usa ka nindot kaayo nga paagi.

Apan ang pagpadayag dili lang alang sa mga propeta, ug kini dili kinahanglan nga talagsaon kaayo nga kasinatian. Kon si bisan kinsa nato ang nakulangan og kaalam sa bisan unsa, kita *makahimo ug kinahanglan nga mangutana sa Dios*. Motubag Siya, bisan usahay dili sa paagi nga atong gipaabut. Ang Ginoo motubag sa atong mga pangutana ug motabang og giya sa atong kinabuhi, apan kinahangalan nga mangayo kita pag-una!

4

TINGUHA SA PAGBUHAT SA KABUBUT-ON SA GINOO

Tingali mas lisud ang pagtan-aw niini isip usa ka panalangin—tungod kay, sa tinuod lang, usahay gusto kita sa mga butang alang sa atong kaugalingon nga dili maoy gusto sa Ginoo alang nato. Apan kon kita mag-ampo nga makabig sa tinud-anay ug sa pagbaton og tinguha sa pagbuhat sa kabubut-on sa Ginoo, makamatikod kita og butang nga talagsaon: unsay atong gusto nga sugdan nga mas maparehas sa unsay lyang gusto.

Kining kausaban sa kasingkasing dili mahitabo dayon. Si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon “Kasagaran ang pagkakabig padayon nga proseso ug dili usa lang ka hitabo nga moresulta gikan sa gamhanan o dramatikong kasinatian. Pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an ug lagda human sa usa ka lagda, hinayhinay ug hapit dili gani mabantayan, ang atong mga motibo, mga hunahuna, mga pulong, ug mga binuhatan mahiangay sa kabubut-on sa Dios” (“Nakabig ngadto sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2012, 108).

5

KALINAW

Usa sa mga panalangin nga gisaad nato kon kita mag-ampo mao ang kalinaw ug kahupayan pinaagi sa Espiritu Santo. Human sa tanan, Siya gitawag nga Maghuhupay. Salig lang nga ang kalinaw moabut bisan sa malisud nga mga panahon. Hinumdumi ang saad sa Ginoo sa Juan 14:27: “Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw; hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw.” Ang kalinaw moabut gayud kon kita mangayo.

Ang pag-ampo mao ang direkta nga paagi sa pagpakigsulti sa atong mahigugmaong Amahan. Gamita kini ug tuguti Siya nga mopanalangin kaninyo tungod niini. Apan human makadawat niini nga mga panalangin gikan sa sinsero nga pag-ampo, hinumdumi ang pagpadayag sa inyong kinasingkasing nga pasalamat pinaagi sa—nakatag-an mo—usa ka pag-ampo. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

5 KA PANGUTANA NGA ANGAY NGA IPANGUTANA

Kon Wala Matubag ang mga Pag-ampo

Ni Margaret Willden

Nakasulay ba kamo nga nag-ampo ug naghulat sa tubag nga wala gayud moabut? Wala kamo mag-inusara—apan makasiguro mo nga ang Langitnong Amahan maminaw gayud sa inyong mga pag-ampo. Importante nga mahinumdom nga ang mga tubag sa pag-ampo mahimong dili moabut *kanus-a* o *sa unsa nga paagi* nga inyong gusto ug nga ang atong Langitnong Amahan kanunay nga nasayud sa labing maayo.

Aniay pipila ka mga sugyot nga mahimong inyong ipangutana kon kamo naglisud sa pagdawat og mga tubag sa usa ka pag-ampo:

2 Nabuhat ba nako ang tanan?

Ingnon ta nga kamo wala magtuon sa inyong science test tungod kay mikuyog hinoon kamo sa inyong mga barkada. Ang Langitnong Amahan ba motabang ninyo nga makapasar sa inyong test kon kamo mangayo lang sa Iyang tabang?

Kinahanglan nga buhaton nato ang atong bahin aron makadawat sa mga panalangin. Mao nga sa pagtuon alang sa usa ka test, kamo makaampo alang sa kalig-on nga makahimo og maayo sumala sa inyong pagpangandam.

Ikonsiderar ang ehemplo sa mga anak nga lalaki ni Mosiah, kinsa nagmalampuson sa ilang misyonaryo nga buhat sa dihang ilang gidugangan ang ilang paningkamot: “Naghatag ngadto sa ilang kaugalingon ngadto sa tuman nga pag-ampo, ug pagpuasa; busa sila adunay espiritu sa pagpanagna, ug espiritu sa pagpadayag, ug kon sila nagtudlo, sila nagtudlo uban sa gahum ug pagtugot sa Dios.” (Alma 17:3).

1

Andam ba ako sa pagsunod sa tubag?

Ang pag-ampo pinaagi sa hugot nga pagtuo nagpasabut nga andam nga mosunod sa tubag nga inyong madawat—bisan mao man kini ang tubag o dili nga inyong gipaabut. Si Propeta Joseph Smith sa makausa nakadawat sa mosunod nga instruksyon: “Andama ang imong kasingkasing sa pagdawat ug pagsunod sa mga sugo nga hapit na Ako mohatag nganha kaninyo; alang niadtong tanan kinsa nakabaton niini nga balaod nga gipadayag ngadto kanila kinahanglan nga mosunod niini nga balaod” (D&P 132:3). Kon kamo nag-ampo kon motambong ba kamo o dili sa party, mosunod ba kamo bisan unsa pa (bisan kon ang tubag dili)?

3

Gibaliwala ba nako ang tubag?

Ang Langitnong Amahan kanunay nga maminaw kaninyo, mao nga posible nga Siya mitubag na sa inyong pag-ampo! Sumala sa gisulti sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:14, “Sa makadaghan nga ikaw nag-pakisayud ikaw nakadawat og panudlo sa akong Espiritu.” Makaampo kamo alang sa espirituhanon nga mga mata aron makahibalo sa tubag, tungod kay ang mga tubag usahay tubagon sa dili kaayo klaro o dili direkta nga mga paagi—sama sa tubag nga ipaagi sa mga aksyon sa uban.

Ayaw usab, kalimot sa paggahin og panahon sa pagpaminaw. Si Elder Richard G. Scott (1928–2015) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasabot: “Ang mga tubag sa [Langitnong Amahan] tagsarang moabut samtang nagluhod pa kamo sa pag-ampo. . . . Hinoon, modasig Siya kanimo sa hilum sa higayon nga ang Espiritu igo kaayo nga motandog sa inyong hunahuna ug kasingkasing” (“Ang Paggamit sa Langitnon nga Gasa sa Pag-ampo,” *Liahona*, Mayo 2007, 9).

4

Ang ako bang mga tinguha matarung?

Kon kamo mangayo og butang nga dili labing maayo alang kanimo, dako ang kahigayunan nga ang inyong gihangyo dili ihatag. Ang Manluluwas mitudlo nga kita “kinahanglan gayud nga mag-ampo kanunay ngadto sa Amahan sa ngalan ni [Jesukristo]” (3 Nephi 18:19), nga nagsugyot nga kita mangayo sa mga butang nga matarung aron kini ikahatag. Pangutan-a ang inyong kaugalingon, “Unsa kaha ang bation sa Manluluwas mahitungod sa akong mga gusto?” Kon ang inyong mga pangandoy nanukad sa kahakog o bisan unsa nga matang sa dili pagkamatarung, pag-ampo aron mabatunan ang kausaban sa kasingkasing ug aron makahibalo unsa ang gusto sa Manluluwas nga inyong tinguhaon.

5

Sakto ba kini nga panahon?

Unsay atong gipangayo kinahanglan nga matarung, apan ang tayming kinahanglan usab nga sakto. Ang Langitnong Amahan adunay dakong plano nga giandam alang nato, apan ang atong iskedyul usahay medyo lahi gikan sa Iyang iskedyul. “Ang akong mga pulong mga tinuod ug dili gayud makawang. . . . Apan ang tanan nga mga butang kinahanglan gayud mahinabo diha sa ilang panahon” (D&P 64:31–32). Tingali kini nagpasabut nga maghulat pa og kadiyot nga maayo kana nga kadaot o sa nawala nga hayop nga makit-an, ug usahay ang tayming sa Ginoo naglakip sa sunod nga kinabuhi—apan makasiguro kamo nga Siya maminaw ug motabang kaninyo.

Mahimong lisud ang pagpasensya, kon ang tubag sa inyong mga pag-ampo dili klaro. Apan samtang kamo magsiksik, magmalig-on kamo nga kamo sa kanunay makakita sa mga tubag nga inyong gikinahanglan kon kamo mangita uban sa tinuod nga katuyoan: “Ug kamo mangita kanako, ug makakaplag kanako, sa diha nga kamo mangita kanako uban ang inyong bug-os nga kasingkasing.” (Jeremias 29:13). ■

Ang tagsulat nagpuyo sa New York, USA.

PANGAYO SA DIOS

Mga pulong ug musika ni
Nik Day

Makanunayon ♩ = 156-170

1. Na - ing - nan, — na ka'g dag - han, — Na - ngi - ta
2. Mag - a - nam — ki - ni'g tu - bo, — Mas kla - ro

— bi - san a - sa. — Kon un - sa ang —
— kay sa u - na. — Ga - mayng o - ras, —

— tu - o - han. — Ang pa - a - gi — u - sa ra. —
— ug pag - la - um. — Ka - li - bug — mo — wa - la na. —

24

Pa-ngu - ta - na, mo - tu - bag S'ya. Lu-hod ug a - yu hon ka.

24

A $\flat$ E $\flat$ B $\flat$

28

— Kon mo - pi - yong ka'g mo-hung - hong, S'ya ni - mo mo-hung - hong. — Kon may sa -

28

E $\flat$ E $\flat$ /G A $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$ E $\flat$ /G

33

kit, a - yu - hon ka. Mag - pa - u - bos, an - ha - on ka.

33 A $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ C $\natural$

37 **Ngadto sa Coda**
(Ikatulong Higayon)

Ug sa ka - a - lam, pa - nga - yo, lang sa Dios.

A♭ E♭ B♭ E♭

41

Ug kon i - kaw ma - had-lok man, na - sa - ag ug gi - tug - naw, Tu - o'ng ma -

41

Ab Eb G

46

- lu - was i - kaw. _____ Kon hu - ru - son _____ ka sa ha - ngin,

46

Cm Bb/D Eb Ab

51

Lig-on ka _____ nga mag - ba - rug, nag - hu - pot _____ sa ti - nu - od. _____ Pa - nga - yo

51

Eb/G Fm7 Eb/G Ab Bb

57

CODA

lang _____ sa Dios. _____

57

Bb Ab Eb Bb

62

62

Eb Eb/G Ab Eb Bb Eb

Santiago 1:5-6

Gitudloan kita ni Santiago unsaon sa pagpangutana sa Dios aron kita makadawat og tubag.

PANGAYO UBAN SA HUGOT NGA PAGTUO

“Ang gikinahanglan sa pagpangayo pinaagi sa hugot

nga pagtuo [nagpasabut nga] nagkinahanglan sa dili lamang sa pagsulti apan sa pagbuhat, ang duha ka obli-gasyon sa pagpangamuyo ug sa pagbuhat, ang panginahanglan sa pagsulti ug sa pagbuhat.”

Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Pangayo pinaagi sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Mayo 2008, 94.

KULANG SA KAALAM

Sa pipila ka punto o sa lain, kitang tanan kulang sa kaalam nga ang Dios lamang ang makahatag nato. “Walay bisan usa nga makasabut sa mga hunahuna sa Dios, gawas sa Espiritu sa Dios.” (1 Mga Taga-Corinto 2:11). Mao nga kitang tanan kinahanglang mangayo Kaniya.

MADAGAYAON

Madagayaon—ang Griyego nga pulong nga gihubad gikan sa gipasa-but nga “pagkayano,” nga nagpasabut nga bug-os nga tinguha sa Dios nga andam ug sa paghatag nato.

WALAY PAGPAMOYBOY

Ang Dios motubag kaninyo ug dili gayud *mamoyboy* (manaway, mamadlong, o mobuyag) sa inyong mapainubsanong pagpangayo Kaniya sa tubag sa sinsero nga pangutana.

5 Kon aduna man kaninyo nakulangan sa kaalam, papangayoa siya sa Dios, nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud, ug sa walay pagpamoyboy; ug kini igahatag kaniya.

6 Hinoon kinahanglan nga mangayo siya uban sa pagtuo, sa walay pagduhaduha. Kay siya nga nagaduhaduha, sama sa balud sa dagat nga ginahandus ug ginakosokoso sa hangin.

NAGAPANGHATAG NGADTO SA TANANG MGA TAWO

“Siya wala maglimud kang bisan kinsa nga moduol ngadto kaniya, . . . ug ang tanan managsama ngadto sa Dios.”

2 Nephi 26:33

WALAY PAGDUHA-DUHA

“Sa mga panahon sa kalisdanan, himoa ang inyong mga pakigsaad nga

labing mahinungdanon ug himoa ang inyong pagkamasulundon nga eksakto. Dayon makapangayo kamo diha sa pagtuo, nga walay pagduhaduha, sumala sa inyong panginahanglan, ug ang Dios motubag.”

Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Gahum sa mga Pakigsaad,” *Liahona*, Mayo 2009, 22.

PANGAYO SA DIOS

“Ang mga pag-ampo gitumong ngadto sa Langitnon nga Amahan diha sa ngalan ni Jesukristo. . . .

Ang katuyoan sa pag-ampo dili sa pag-usab sa kabubut-on sa Dios, apan sa pagsiguro sa atong mga kaugalingon ug alang sa uban sa mga panalangin nga ang Dios andam sa paghatag, apan kita kinahanglan nga mangayo sa ingon aron makabaton.”

Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Pag-ampo,” scriptures.lds.org.

Mubo nga sulat sa editor: Kini nga pahina wala himoa nga kinatibuk-ang pagpasabut sa pimiling mga bersikulo sa Doctrinal Mastery, usa lamang ka punto sa pagsugod sa inyong kaugalingon nga pagtuon.

Celestial NGA MGA HIGAYON

Usahay mobati kita nga ang langit dili ingon niana kalayo.

Ni Hollie Megan Laura Hunter

Usa ka adlaw, ang akong mga lider sa Young Women mitudlo kanamo kabahin sa espesyal nga mga higayon sa dihang tinuod gayud nga mobati ka sa Espiritu ug mobati nga duol sa Dios. Ilang gitawag kini og “celestial nga mga higayon,” usa ka yano nga mga pulong nga sayon ra hinumduman. Alang kanako, nasayud gayud ako unsa kining “celestial nga higayon”; nabati ko kini sa una, sama sa higayon kon mobati ka og gamay kaayo o makatilaw man lang og unsaang kinabuhi sa celestial nga gingharian. Ug daghan kaayo ko niini nga mga higayon!

Human ang among mga lider mihatag sa ideya, nanggawas mi. Ang adlaw misanag sa mga kahoy. Mipiyong kami. Gibati nako nga ang adlaw diha sa akong nawong samtang ang init nga hangin mihuyop. Ang mga langgam nagkanta-kanta ug ang mga kahoy nagsayaw-sayaw sa kahanginan samtang kami nagtagamtam sa mga hinimo sa Dios. Usa kadto ka celestial nga higayon.

Laing panahon nga akong naangkon nga usa ka celestial nga higayon mao kadtong human nabunyagan ang akong suod nga higala. Sa among paglakaw balik sa chapel alang sa pagtiwas sa tulumanon, iya kong gigunitan ug nag-istorya mi bahin sa katalagsaon nga kami managhigala ug sa kanunay managhigala—bisan ngadto sa kahangturan. Dili ko gayud kadto kalimtan. Nadasig ko, nalipay ug mapasalamaton!

Mga usa ka tuig human niadto, gibati na usab namo kadtong sama nga kalipay samtang nagbarug kami sa bunyaganan ug nagtan-aw sa iyang mama nga bunyagan. Naa gayud ang kaanindot sa palibut.

Tingali ang pinakanindot nga dapit nga maangkon kini nga mga kasinatian mao sa sulod sa balay sa Ginoo. Sa unang higayon nga ako misulod sa templo, napanalanginan ako nga makatambong kauban sa akong mga ginikanan ug akong igsoon nga babaye. Gibunyagan ko alang sa akong lola sa tuhod, ug mibati ko nga nalipay siya.

Ang mga celestial nga mga higayon mahitabo bisan asa ug bisan kanus-a—samtang maminaw sa musika o atol sa family home evening o sa eskwelahan. Nahinumdom ko sa usa ka family home evening diin ang tanan dili makahungon og katawa! Usa kadto sa akong paborito nga mga higayon.

Kini nga celestial nga mga higayon milig-on sa akong pagpamatuod ug nakatabang kanako sa pag-angkon og dugang nga diwa sa pagpasalamat. Nakatudlo kini kanako og mahinungdanon nga mga leksyon. Ilabi na, nakapalipay kini kanako ug nakapadasig bahin sa ebanghelyo! Nasayud ko nga kon mopadayon ko sa pagsunod sa ebanghelyo, tanang kanindot, kalipay, kalinaw, ug gugma nga akong mabati sa matag celestial nga higayon mahimong usa ka butang nga mabati gayud nako—sa mas dako nga sukod—didto sa celestial nga gingharian. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa North Lanarkshire, Scotland.

ATONG LUNA

Ibabaw: Kini nga litrato nagrepresentar sa gugma sa Dios alang kanako sa personal ug alang sa akong igsoon nga mga babaye, ang usa full-time na nga misyonaryo karon. Ang ebanghelyo ni Jesukristo mao ang dili mahulagway nga kalipay sa atong kinabuhi.

Kenia R. sa Monterrey Mexico Temple

Litrato sa Nauvoo Illinois Temple ni Michaela S., Florida, USA

PAGDAWAT OG #HAGITSATEMPLO

Nabunyagan ko pagka 2012 ug nagtambong sa branch sa Ipoméia Brazil District. Sukad 2014, kanunay gayud akong nagbuhat sa family history. Nagsugod kini sa imbitasyon gikan kang Elder Neil L. Andersen sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa RootsTech sa pagbuhat og mga bunyag alang sa akong kaugalingong mga pangalan sa pamilya. Gibati ko gayud nga masaligon sa pagbuhat sa family history, nasayud nga kon ako “manuk-tok,” kini “pagaablihan” (tan-awa sa Mateo 7:7).

Karon ako adunay daghang mga henerasyon, mga litrato, mga dokumento, ug, labing importante, daghang mga istorya sa pamilya, nga makapatingala. Sa pag-angkon niini nga impormasyon, misulat ako og libro nga may mga litrato ug mga petsa gikan sa akong family history. Kini nga proyekto nakatabang kanako sa pagkontak sa akong dili miyembro nga mga sakop sa pamilya ug mihatag kanako og kahigayunan sa pagpakigbahin sa akong pagpamatuod nga ang mga pamilya mahimong mahangturan.

Kini nga buhat nakatabang kanako sa pagbarug sa balaan nga mga dapit, sa pagpabiling aktibo sa Simbahan, ug pagdawat sa tawag nga magmisyon sa pag-alagad sa Ginoo.

Ako adunay pagpamatuod nga ang buhat sa kaluwasan nga gibuhat niini nga Simbahan sa duha ka bahin sa tabil tinuod ug dinasig sa atong Langitnong Amahan. Sa wala pa ang akong misyon, ako adunay kahigayunan sa pagbunyag sa akong mga katigulangan, ug karon isip misyonaryo ako adunay kahigayunan sa pagbunyag sa mga tawo nga buhi ug gustong mousab sa ilang kinabuhi sa kahangturan. ■

Elder Claudio Klaus Jr., Arizona Mesa Mission

**Ni Elder
M. Russell Ballard**
Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

UNSAON SA PAGPAKIGBAHIN SA EBANGHELYO

Dili kita kinahanglan mangayo og pasaylo alang sa atong pagtuo o mosibug sa atong nahibaloan nga tinuod. Apan kita mahimong mopakigbahin niini diha sa diwa sa mahigugmaong pagsabut—**walay kahadlok ug kamasaligon**, uban ang bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios—sa walay pagpamugos sa atong mga tigpaminaw o pagbati nga kita napakyas sa atong katungdanan kon sila dili dayon modawat sa unsay atong gituohan.

Kon anaa kanato ang pakig-uban sa Espiritu Santo, makahimo kita og yano nga mga butang aron sa pagtabang nga mahatag ang mas maayo nga pagsabut sa ebanghelyo ngadto sa kinabuhi niining mga dili kaayo aktibo nga mga miyembro sa Simbahan ingon man kadtong dili sakop sa atong pagtuo. Wala kinahanglana ang bisan unsang bag-o nga programa sa paghimo niini. Wala kita magkinahanglan og handbook o usa ka calling o miting sa pagbansay. Ang bug-tong gikinahanglan mao ang maayong mga miyembro sa Simbahan nga makaton sa **pagsalig sa gahum sa Espiritu Santo** ug, uban niining gahum, motabang ug motandog sa kinabuhi sa mga anak sa atong Langitnong Amahan. Wala nay laing mas molabaw pa nga sebisyo nga atong mahatag kay sa pagpakigbahin sa atong **personal nga mga pagpamatuod** ngadto sa nagkulang sa pagsabut sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Busa, mga kaigsoonan, andam na ba kita sa pagbuhat og usa ka butang? Mahimo bang mag-usab kita karon sa **pagpadugang sa atong personal nga espirituhanong pagpangandam** pinaagi sa pagtinguha sa giya sa Espiritu Santo ug dayon, uban sa Iyang gahum isip atong kompanyon, mopanalangin og mas daghan sa mga anak sa atong Amahan uban sa pagsabut ug kahibalo nga ang Simbahan tinuod?

Ako mopamatuod nga ang Manluluwas buhi ug Siya mopanalangin sa matag usa kanato kon buhaton nato ang tanan sa pagpadayon niining talagsaong buhat sa Iyang Simbahan. Hinaut nga ang matag usa kanato modesisyon sa paghimo og butang nga mas labaw pa. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa Abril 2000 nga kinatibuk-ang komperensya.

GIUNSA NINYO KINI SA PAGGAMIT?

Mapasalamaton kaayo ko nga gipadako ako diha sa Simbahan. Ganahan ko nga mopakigbahin sa ebanghelyo, ug maningkamot sa pagpakita og maayong ehemplo, tungod kay nasayud ko nga ang akong mga higala ug ang uban nagtan-aw kanako, ilabi na ang akong Langitnong Amahan. Walay butang nga inyong gibuhay nga palabyan o ibaliwala ra sa atong Amahan sa Langit. Kinahanglan gayud nga maningkamot kamo sa pagbuhat og husto ug mopakigbahin sa ebanghelyo uban sa Iyang mga anak, tungod kay anaa ang walay kinutuban nga gidaghanon sa mga oportunidad sa pagbuhat niana; kinahanglan lang gayud kamong mag-ampo aron makit-an ug magamit kana nga mga oportunidad.

Chari G., Arkansas, USA

MUBO UG DIREKTA

Ngano nga mas dakong sala ang dili pagpasaylo kay sa paghimo og sala ngadto sa uban?

Ang Ginoo mitudlo: “Kamo kinahanglan gayud nga mopasaylo sa usag usa; kay siya nga dili mopasaylo sa iyang igsoon ang iyang mga kalapasan magpabilin nga gipang-himaraut sa atubangan sa Ginoo; kay magpabilin diha kaniya ang dakong sala.

“Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo” (D&P 64:9–10).

Kon ihikaw nato ang pagpasaylo, atong gibutang ang atong limitado nga paghukom nga mas labaw kay sa hingpit nga paghukom sa Ginoo. Siya adunay hingpit nga pagtan-aw sa mga kasingkasing ug sirkumstansya sa mga tawo, ug ang paghukom Iya lamang. Iyang hatagan og hingpit nga hustisya ug hingpit nga kalooy ang tanan—kadtong kinsa nakasala sa uban ug kadtong nasad-an.

Dugang pa, pinaagi sa pagsugo nato sa pagpasaylo, ang Ginoo nagtabang nato sa pagpili sa kalipay kay sa kasubo, sa pagbiya sa atong grabe nga kasuko ug kasilag ug modawat sa pagkaayo pinaagi sa Iyang grasya. Dayon atong nadiskobrehan nga, sama sa gipahinumdom kanato ni Elder Kevin R. Duncan sa Seventy, “Ang Pag-ula sa Manluluwas dili lamang alang niadtong kinahanglan nga maghinulsol; alang usab kini niadtong nagkinahanglan nga mopasaylo.” (“Ang Makaalim nga Haplas sa Pagpasaylo,” *Liahona*, Mayo 2016, 35). ■

Unsa man ang posisyon sa Simbahan mahitungod sa depresyon, ug unsaon man nako pag-atubang ang depresyon?

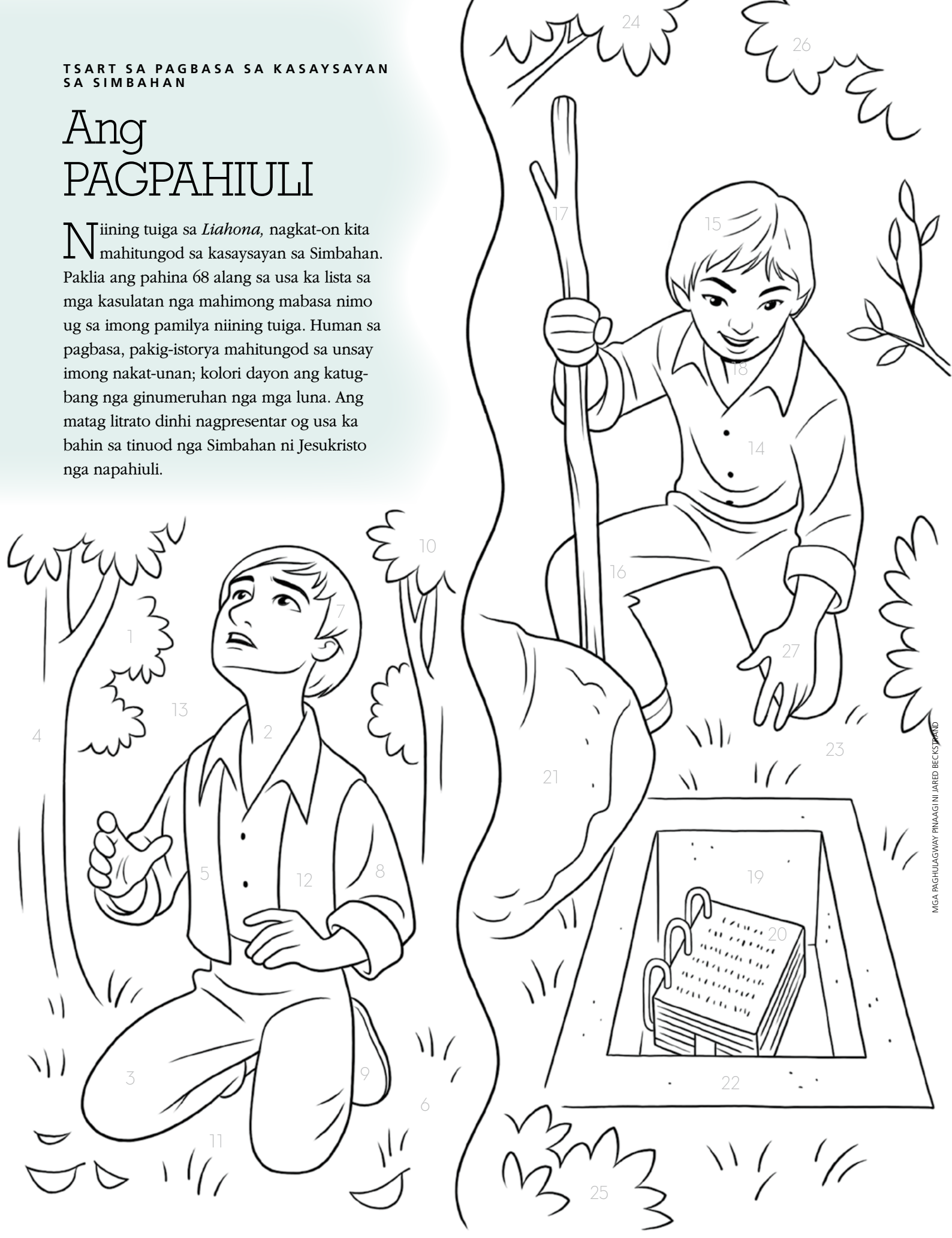
Ang matag usa mobati usahay og kaguol, ug ang napahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo ug ang suporta sa pamilya, mga lider, ug sa uban makatabang kanato nga makakita pag-usab og kahupayan, kalipay, ug kalinaw. Apan ang mga lider sa Simbahan miuyon nga ang grabe nga depresyon, o major depressive disorder (MDD), mao ang usa ka mas seryoso nga kondisyon nga nagpugong sa abilidad sa tawo paglihok sa hingpit. Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles misugyot og daghang butang nga buhaton kon kamo nakasinati og hilabihan nga depresyon:

- Ayaw kawala og hugot nga pagtuo sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.
- Buhata ang mga butang nga makadala sa Espiritu sa inyong kinabuhi (mag-ampo, magtuon sa mga kasulatan, ug uban pa).
- Magpatambag sa mga ginikanan ug mga lider sa priesthood.
- Mangayo og mga panalangin sa priesthood.
- Moambit sa sakrament matag semana, ug sundon kanunay ang mga saad sa Pag-ula ni Jesukristo.
- Pagmatngon sa mga timailhan sama sa stress kakapoy, ug dayon paghimo og mga kausaban.
- Kon ang imong problema mopadayon, pakigsulti sa mga ginikanan o mga lider sa priesthood mahitungod sa pagpangita og tambag sa sertipikadong propesyonal nga may maayong mga hiyas.

(Tan-awa sa “Sama sa Usa ka Sudlanan nga Nabuak,” *Liahona*, Nob. 2013, 40–42.) ■

Ang PAGPAHIULI

Niining tuiga sa *Liahona*, nagkat-on kita mahitungod sa kasaysayan sa Simbahan. Paklia ang pahina 68 alang sa usa ka lista sa mga kasulatan nga mahimong mabasa nimo ug sa imong pamilya niining tuiga. Human sa pagbasa, pakig-istorya mahitungod sa unsay imong nakat-unan; kolori dayon ang katug-bang nga ginumeruhan nga mga luna. Ang matag litrato dinhi nagpresentar og usa ka bahin sa tinuod nga Simbahan ni Jesukristo nga napahiuli.

MGA LISTA SA KASULATAN

Kadaghanan niining mga kasulatan mga pinadayag gikan sa Ginoo ngadto ni Joseph Smith.
Kolori ang paghulagway nga naa sa mga pahina 66–67 samtang ikaw nagbasa niini!

1. Joseph Smith—Kasaysayan 1:10–13	27. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9,–10, 15–19
2. Joseph Smith—Kasaysayan 1:14–17	28. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:9–11
3. Joseph Smith—Kasaysayan 1:30, 33–34	29. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33–34
4. Joseph Smith—Kasaysayan 1:51–53	30. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:19–24, 40–41
5. Joseph Smith—Kasaysayan 1:66–69	31. Doktrina ug mga Pakigsaad 78:17–19
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:37–38	32. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5–6
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:1–2	33. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:3, 10, 14
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:1–7	34. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:46–47, 62
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:34–37	35. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:78–80
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2–3, 9–10	36. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:118–120
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 10:5, 69	37. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:123–126
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 11:6–7	38. Doktrina ug mga Pakigsaad 89:1; 18–21
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 13:1	39. Doktrina ug mga Pakigsaad 90:15, 24
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10–13	40. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:15–16, 21
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15–16	41. Doktrina ug mga Pakigsaad 98:11–12
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16–19; 23–24	42. Doktrina ug mga Pakigsaad 100:5–8
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:75–79	43. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16, 32, 36
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:10–13	44. Doktrina ug mga Pakigsaad 105:39–41
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 27:15–18	45. Doktrina ug mga Pakigsaad 107:6, 8, 13
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 39:20–23	46. Doktrina ug mga Pakigsaad 110:1–10
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:10–12, 32–33	47. Doktrina ug mga Pakigsaad 119:4; 6–7
22. Doktrina ug mga Pakigsaad 49:25–28	48. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7–9, 46
23. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:40–46	49. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–45
24. Doktrina ug mga Pakigsaad 51:13, 19	50. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7–9
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:26–28	51. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:20–23
26. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42–43	52. Doktrina ug mga Pakigsaad 131:1–4

Ni Elder
Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

Ang Langitnong Amahan motubag ba KANUNAY sa akong mga pag-ampo?

Ang Langitnong
Amahan nasayud labaw
pa kanato. Siya motubag
sa atong mga pag-ampo
sa paagi nga labing maayo.

Kon kita adunay
hugot nga pagtuo sa
Langitnong Amahan
ug ni Jesukristo, kita
nagsalig Kanila.

Salig nga ang
Langitnong Amahan
nakaila kanimo ug nahi-
gugma kanimo. Salig nga
Siya maminaw sa imong mga
pag-ampo ug motubag niini
sa unsay labing maayo alang
kanimo. (Tan-awa sa
3 Nephi 18:20.)

Gikan sa "Faith in the Lord Jesus Christ," Ensign, Mayo 1994, 98–100.

ATONG PAHINA

Ni Alexandra M., edad 10, Maryland, USA

Ang Ginoo ang mihimo sa Paglalalang alang sa mga anak sa Langitnong Amahan. Ganahan ko sa sa mga hayop ug sa kinaiyahan.

Ni Samuel M., edad 7, Madrid, Spain

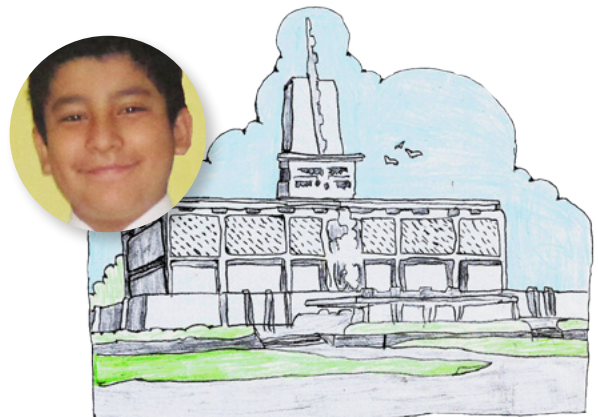

Ni Lissette N., edad 5, Madrid, Spain

Akong nakat-unan diha sa miting sa sakrament ug sa akong mga klase sa Dominggo nga ang pipila ka mga butang dili sama kaimportante sa uban. Ang labing importanting mga butang mao ang ebanghelyo ni Jesukristo ug ang pagkamasulundon ngadto sa atong Langitnong Amahan. Ganahan kong magkat-on.

Ian A., edad 5, Morelos, Mexico

Sa dihang mibisita ko sa templo uban sa akong pamilya, nabati nako ang Espiritu nga kusog kaayo tungod kay nasayud ko nga ang Ginoo nagauban kanamo. Siya miingon, "Paduola kanako ang gagmayng kabataan" (tan-awa sa Mateo 19:14).

Heitor A., edad 10, Paraná, Brazil

**Ni Elder
Walter F.
González**
Sa Seventy

“Siksik, pag-ampo ang pagabuhaton ko”
(Songbook sa mga Bata, 66).

Nag-edad ko og 12 sa dihang nakadungog ko mahitungod sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Nahimamat nako ang duha ka LDS nga mga misyonaryo sa bus. Mihangyo sila kon makatudlo ba sila sa akong pamilya.

Ang mga misyonaryo nagbiling namo og kopya sa Basahon ni Mormon ug usa ka pamphlet sa pagpamatuod ni Joseph Smith. Ang akong mga ginikanan talagsaon nga mga

tawo. Apan wala sila moapil sa Simbahan nianang higayuna.

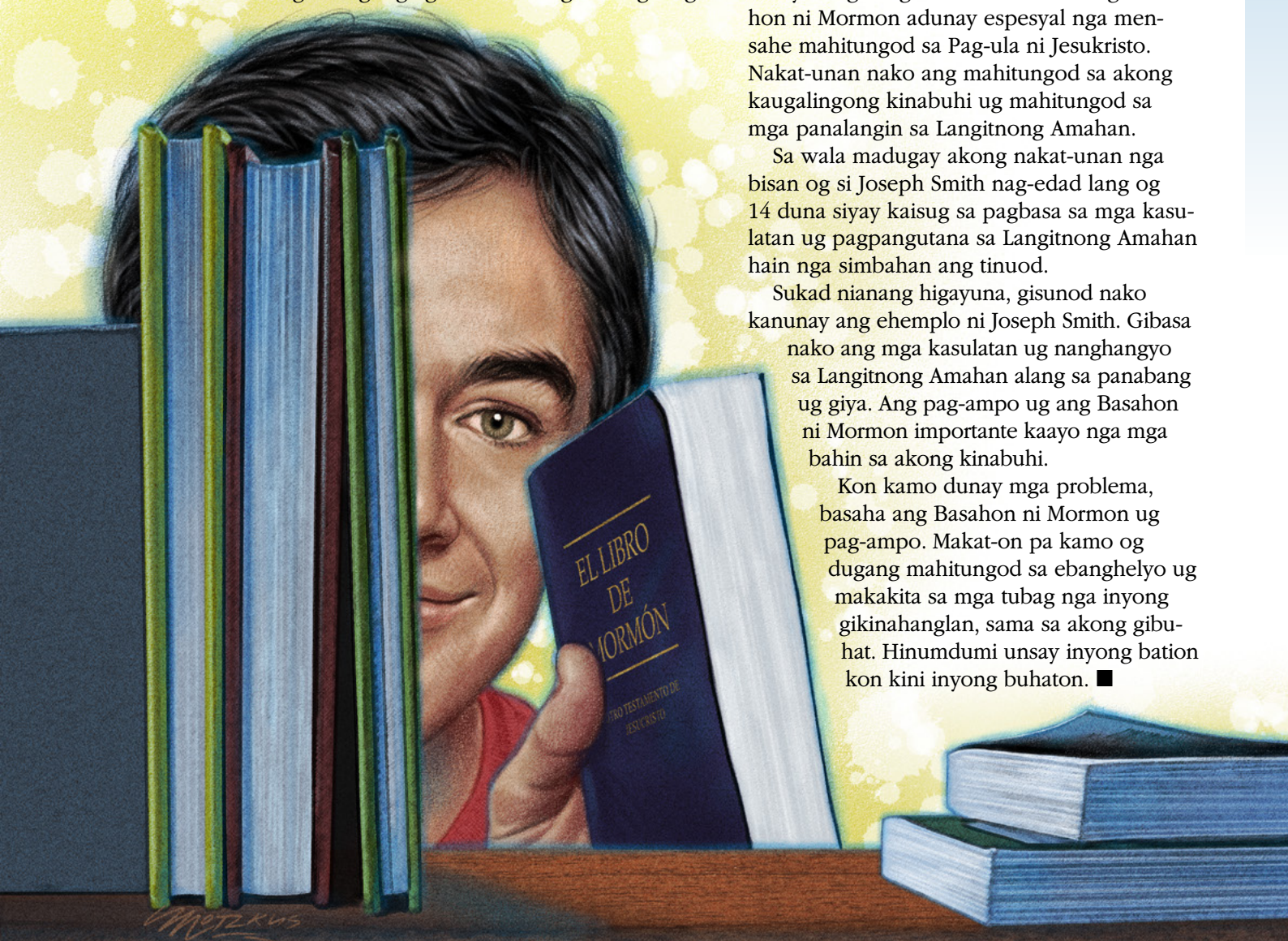
Ang maong duha ka butang nagpabilin ra sa among estante sulod sa daghang katuigan. Dayon usa ka adlaw sa nag-edad na ko og 18, nangita ko sa among estante og butang nga maayong basahon. Gikuha nako ang Basahon ni Mormon ug mibasa sa unang kapitulo. Usa ka espesyal nga pagbati ang miabut nako samtang ako nagbasa.

Aduna koy lahi nga kasinatian diin ako nasayud nga ang basahon tinuod. Ang Basahon ni Mormon adunay espesyal nga mensahe mahitungod sa Pag-ula ni Jesukristo. Nakat-unan nako ang mahitungod sa akong kaugalingong kinabuhi ug mahitungod sa mga panalangin sa Langitnong Amahan.

Sa wala madugay akong nakat-unan nga bisan og si Joseph Smith nag-edad lang og 14 duna siyay kaisug sa pagbasa sa mga kasulatan ug pagpangutana sa Langitnong Amahan hain nga simbahan ang tinuod.

Sukad nianang higayuna, gisunod nako kanunay ang ehemplo ni Joseph Smith. Gibasa nako ang mga kasulatan ug nanghangyo sa Langitnong Amahan alang sa panabang ug giya. Ang pag-ampo ug ang Basahon ni Mormon importante kaayo nga mga bahin sa akong kinabuhi.

Kon kamo dunay mga problema, basaha ang Basahon ni Mormon ug pag-ampo. Makat-on pa kamo og dugang mahitungod sa ebanghelyo ug makakita sa mga tubag nga inyong gikinahanglan, sama sa akong gibuhat. Hinumdumi unsay inyong bation kon kini inyong buhaton. ■

Si Min-Jun Adunay Bili

Ni Kelly Hunsaker

Gibase sa usa ka tinuod
nga istorya

*“Si Jesus ang atong mahi-
gugmaong higala. . . .
Kada bata pinangga”*
(Songbook sa mga
Bata, 37).

Si Min-Jun mitan-aw
Sa mga panganud
diha sa bintana. “Mora
og moulan ugma,”
miingon siya.

Si Lolo mihangad gikan
nagbasa sa mantalaan ug mitando.
Ulahing bahin na kadto sa ting-init
sa Seoul, South Korea, ug nagsugod
na ang panahon sa ting-ulan.

Si Min-Jun nag-andam og payong
tupad sa iyang sinina alang sa
Dominggo. “Mora og kinahanglan
tang mobiya og sayo ugma.”

Mipahiyom si Lolo. “Maayo
nga ideya. Moagi kita sa mas layo
nga agianan, inkaso bahaan ang
karsada.”

“Sa imong hunahuna maayo ra
kaha ang building sa Simbahan?”

Nangutana si Min-Jun. Sa miaging
tuig ang silong nabahaan atol sa
panahon sa ting-ulan.

“Oo,” matud ni Lolo. “Apan walay
kumo sa pag-ampo.”

“Nan, mag-ampo ko alang sa
simbahan karong gabii. Ug aron
makaabut kita didto nga luwas.
Jal-ja-yo (maayong gabii).” Si
Min-Jun miyukbo ug dayon natulog.

Pagkabuntag migikan sila og
sayo sa apartment. Mihangad si
Min-Jun sa itom nga panganud
nga mipuno sa langit.

“Pagbaton og pagtuo,” matud
ni Lolo.

Misunod si Min-Jun ni Lolo sa
pagsaka sa pig-ot nga ang-ang sa
bungtod duol sa ilang apartment.
Mihunong sila sa ibabaw aron pag-
ginhawa. Ang ilang puti nga pulo
nag-umog na gumikan sa bagang
yamog sa hangin.

Gibukhad ni Lolo ang iyang mga
palad aron bation ang unang lusok

PADAYON SA PAGPANINGKAMOT

"Ang talagsaong butang kalabut sa ebanghelyo mao nga kita magantihan sa *pagpaningkamot*, bisan kon kita dili kanunayng magmalampuson."

Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, "Ugma ang Ginoo Mobuhat og Katingalahan diha Kaninyo," *Liahona*, Mayo 2016, 125–126.

sa uwan. "Nabatyagan ba nimo kana? Nagsugod na sa pag-ulan."

Ilang gibukhad ang ilang mga payong. Pag-abut nila sa sunod nga ang-ang, ang ulan mikusog. Si Min-Jun nagpasiplat sa matag lakang diha sa uwan. "Agoy!" nakasinggit siya sa dihang nadakin-as siya ug naluhod.

"Nasakitan ka ba?" Nangu-tana si Lolo. Iyang gitan-aw ang nabuslot nga karsones ni Min-Jun.

"Pangus ra man kini," matud ni Min-Jun, nagkurog ang iyang tingog.

"Ato nang ayuhon sa simbahan," matud ni Lolo.

Gilahos og saka ni Min-Jun ug ni Lolo ang hagdan ug ngadto na sa mas ibabaw nga karsada.

"Mas grabe ang hangin dinhi," matud ni Lolo, gihugtan og gunit ang iyang payong. Naglisud og pugong si Min-Jun sa iyang payong. Sa kalit lang mihuros ang hangin ug nabaliktad ang payong, nagisi ang sidsid niini. Nanghuyhoy ang mga abaga ni Min-Jun.

Giisa ni Lolo ang iyang payong. "Dali anhi nako. Hapit na ta moabut."

Nagsalo si Min-Jun ug si Lolo sa payong, apan gamay ra ang nahimo niini sa nagpadayon nga ulan. Sa nagkaduol na sila sa simbahan, nadungog ni Min-Jun ang musika.

"Nagsugod na sila!" Midagan si Min-Jun sa pultahan sa atubangan. Unya nakita niya ang iyang kaugalingon diha sa bildo. Ang iyang buhok nahumod ug nagtulo, ang iyang karsones nagisi, ug ang iyang sapatos

nagkalapuk. Miatras siya gikan sa pultahan ug misibug og pila ka lakang.

"Dili . . . ko mahimong mosulod," miingon si Min-Jun. "Maayo ra ka," miingon si Lolo.

"Pero bulingit ug basa na ko!"

Mitan-aw si lolo ni Min-Jun, dayon mitan-aw sa sukdan sa ulan nga gitaud sa paril.

"Dali ra ang pagsukod sa ulan, Min-Jun, apan unsaon nato sa pagsukod ang atong kaugalingon?"

Si Min-Jun mikidhat sa iyang Lolo.

"Ang imong nakita lapukon nga sapatos, napangos nga tuhod, ug kalkag nga buhok ug sa imong hunahuna wala na kay bili," matud ni Lolo. "Apan si Jesukristo adunay mas maayong paagi sa pagsukod. Nakita Niya ang imong kasingkasing ug nasayud nga gibuhat nimo ang husto. Kon imong

sukdon ang imong kaugalingon diha sa Iyang pamaagi, makita nimo nga mag-awas ang sukdanan."

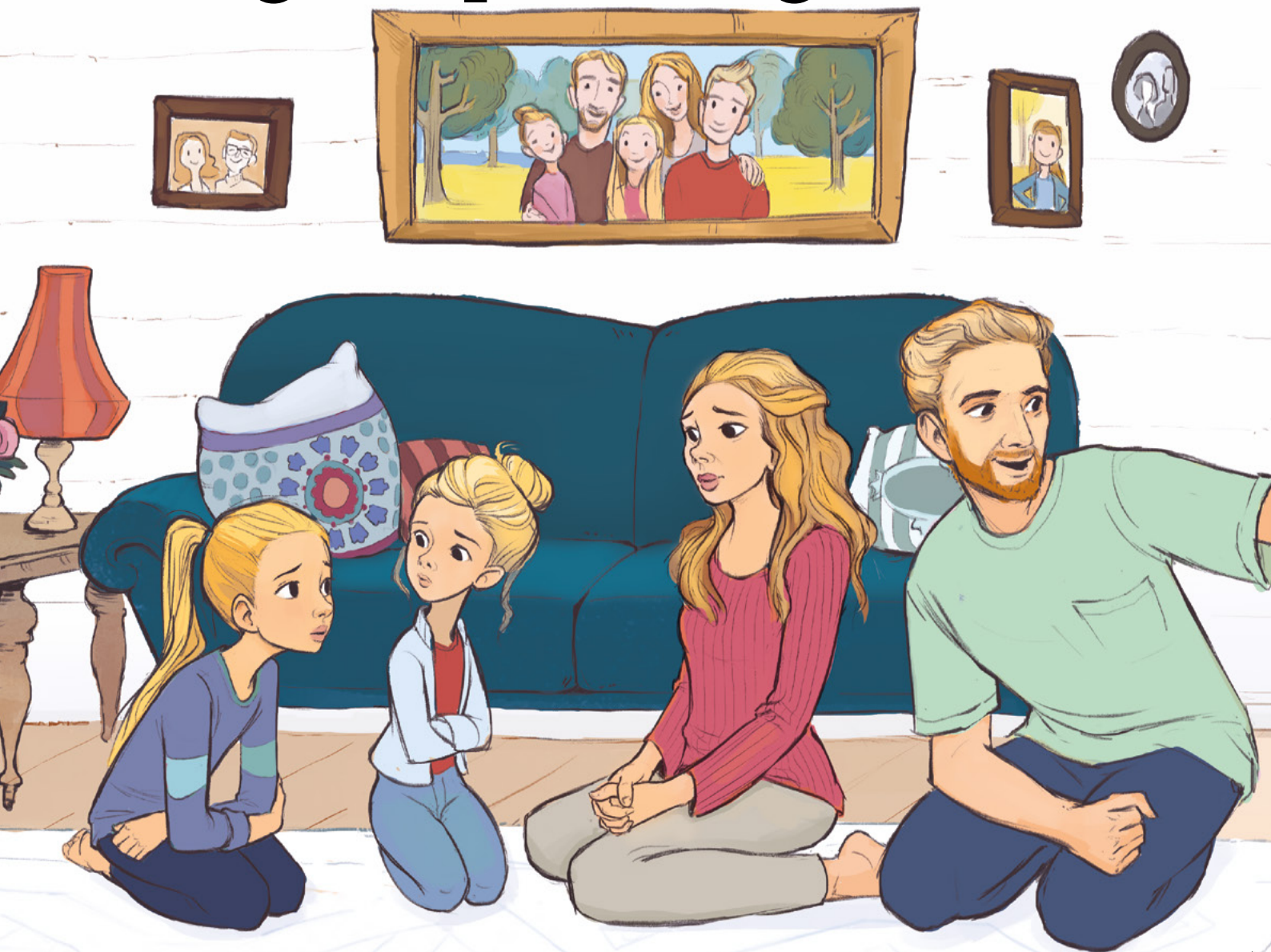
Mitan-aw si Min-Jun sa sukdan sa ulan. Nagpadayon kini og saka sa matag lusok sa ulan. Naghunahuna siya kon unsa ka lisud ang iyang gibuhat aron makaabut sa simbahan ug unsa kamainiton ug kamalipayon ang iyang gibati sa dihang naa na siya didto. Naghunahuna siya kon unsa kadako ang gugma niya sa Manluluwas ug unsa siya ka pinangga sa Manluluwas.

Migakos si Min-Jun sa iyang Lolo, ug nagdungan silang nanulod sa simbahan. ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Colorado, USA.

Ayaw Kalimot sa Pag-ampo alang ni Erik

Ni Julie Cornelius-Huang

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Matag kalag gawasnon sa pagpili sa iyang kinabuhi ug unsay iyang gusto” (Hymns, nu. 240).

Ang pamilya ni Kari nanguhod sa may sopa alang sa pag-ampo sa pamilya. Ang tanan sa balaan nga paagi mikyugpos sa ilang mga buktion. Mihangyo si Papa ni Liv, manghud ni Kari, nga maoy mag-ampo.

“Ayaw kalimot sa pagpasalamat sa Langitnong Amahan sa atong *daghang* mga panalangin,” mipahinumdom si Papa.

“Ug ayaw kalimot sa pag-ampo alang ni Erik,” midugang si Mama. Kanunay nga magpahinumdom nila si Mama sa pag-ampo alang ni Erik.

Si Erik magulang nga igsoong lalaki ni Kari. Sa wala pa siya mobiya aron moeskwela sa unibersidad, siya ug

si Kari suod nga mga higala. Gimingaw siya sa tanang mga butang nga ilang gipanghimo.

Dayon pipila ka bulan ang milabay, si Erik misulti nila ni Mama ug Papa nga dili na siya gusto nga mamiyembro pa sa Simbahan. Si Kari ug ang iyang pamilya nasurprisa ug nasubo. Nagsugod sila sa pag-ampo alang ni Erik kada gabii. Usahay mag-ampo sila nga unta mobati siya sa Espiritu Santo ug mobalik sa simbahan. Si Papa nag-ampo nga malamdagan ang hunahuna ni Erik aron makahimo og maayong mga pagpili. Si Mama nag-ampo kanunay nga dunay tawo nga iyang gisaligan nga makatabang niya pagpangita sa sakto nga dalan. Human sa ilang tanang mga pag-ampo, wala makalikay si Kari nga mibati og gamay nga kasuko. Ngano nga ang Langitnong Amahan wala modala og balik ni Erik sa simbahan?

Sa katapusan, sa nagsugod na pag-ampo si Liv, si Kari wala na makapugong. “Ngano nga ang Langitnong Amahan wala motubag sa atong mga pag-ampo?” misagbat siya. Ang tanan mitan-aw ni Kari nga nasurprisa, apan kay naglagot kaayo siya wala siya manumbaling. Usa ka gutlo walay usa ang misulti.

“Kari,” miingon si Papa, “sa imong pag-abut gikan sa eskwelahan karon, gihipos ba nimo ang imong backpack?”

“Unsa?” Nangutana si Kari, nga naglibug. Unsay kalabutan sa iyang backpack? Mitan-aw siya sa pul-tahan ug nakita ang iyang backpack nga giitsa ra sa may bongbong imbis ibitay tupad sa kang Liv. “Wala . . . sorry.”

“Dili ba nagpahinumdom si Mama nimo nga ibitay kini?”

“Oo,” mitubag si Kari. Miduko siya nagtan-aw sa iyang tuhod.

“Dili ba nagpahinumdom si Mama nimo pirme sa pagbitay niini?”

“Oo,” hagawhaw ni Kari. Wala gihapon siya

makahibalo kon unsay buot ipasabut niini. Wala ba ser-yusuha ni Papa ang iyang pangutana?

“Nasayud ko nga kon kita mag-ampo alang ni Erik, ang Langitnong Amahan motubag *gayud* sa atong mga pag-ampo—kada higayon. Ang problema mao nga si Erik basin wala maminaw karon. Si Erik makapili kon maminaw ba siya sa Espiritu Santo, sama nga ikaw makapili sa pagpaminaw ni Mama bahin sa imong back-pack. Apan sa imong hunahuna ikaw ba *kanunay* kaha nga mobaliwala ni Mama kon siya mohangyo nimo sa pagbitay sa imong backpack?”

“Dili, dili siguro,” miingon si Kari.

“Sa umaabut maminaw ra siya!” Miingon si Mama, mikidhat ni Kari. Mipahiyom si Kari.

“Mao nga tingali moabut ang adlaw nga si Erik mami-naw usab,” midugang si Kari.

“Mao gyud,” miingon si Mama. “Ang pagpaminaw sa Espiritu Santo usa ka kahanas nga kinahanglan nga imong palambo. Tingali si Erik wala pa makakat-on niana nga kahanas.” Nindot na ang gibati ni Kari.

Giduko nilang tanan ang ilang ulo samtang si Liv nag-ampo. Nag-ampo siya nga si Erik makat-on sa pagpaminaw sa Espiritu Santo. Samtang nag-ampo si Liv, gibati ni Kari ang kalinaw ug kainit. Nasayud siya nga ang Langitnong Amahan naminaw sa iyang mga pag-ampo. Samtang si Liv milista sa mga paagi diin ang ilang pamilya napanalanginan, si Kari nakahunahuna og laing panalangin nga idugang sa lista—mas nakasabut na siya sa pag-ampo karon!

Pagkahuman sa pag-ampo, si Kari nasayud nga ang Langitnong Amahan wala makalimot ni Erik. Nasayud usab siya nga Siya dili gayud makalimot niya. ■

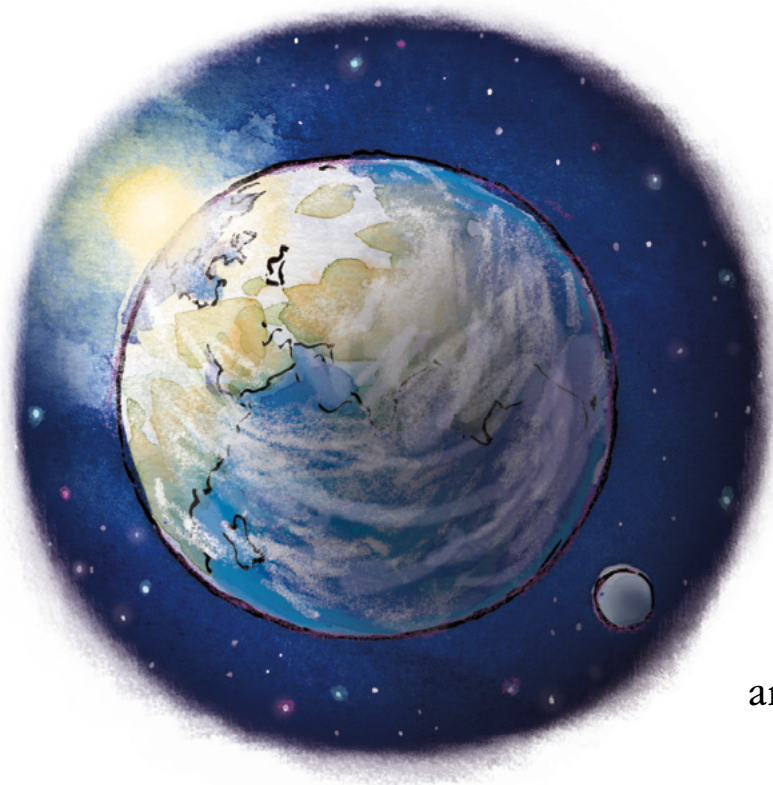
Ang tagsulat nagpuyo sa Nevada, USA.

UNSA ANG KABUBUT-ON?

Ang kabubut-on usa ka gasa sa Langitnong Amahan nga gihatag ngadto sa tanan. Gasa kini sa pagpili sa unsay atong buhaton. Ang Langitnong Amahan motabang nato, apan Siya dili mamugos nato sa paghimo og mga butang. Hinoon, papilion ta Niya alang sa atong kaugalingon.

Si Jesus Nahigugma Nako

Ni Kim Webb Reid

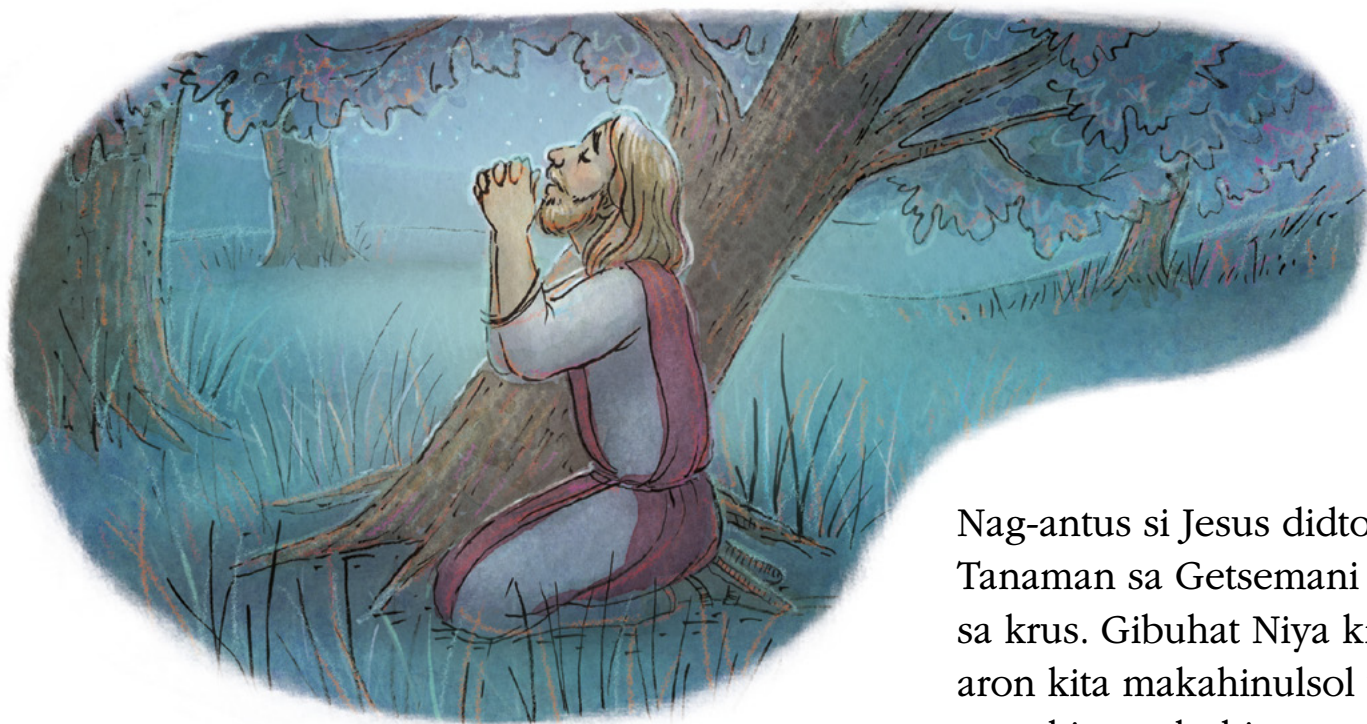
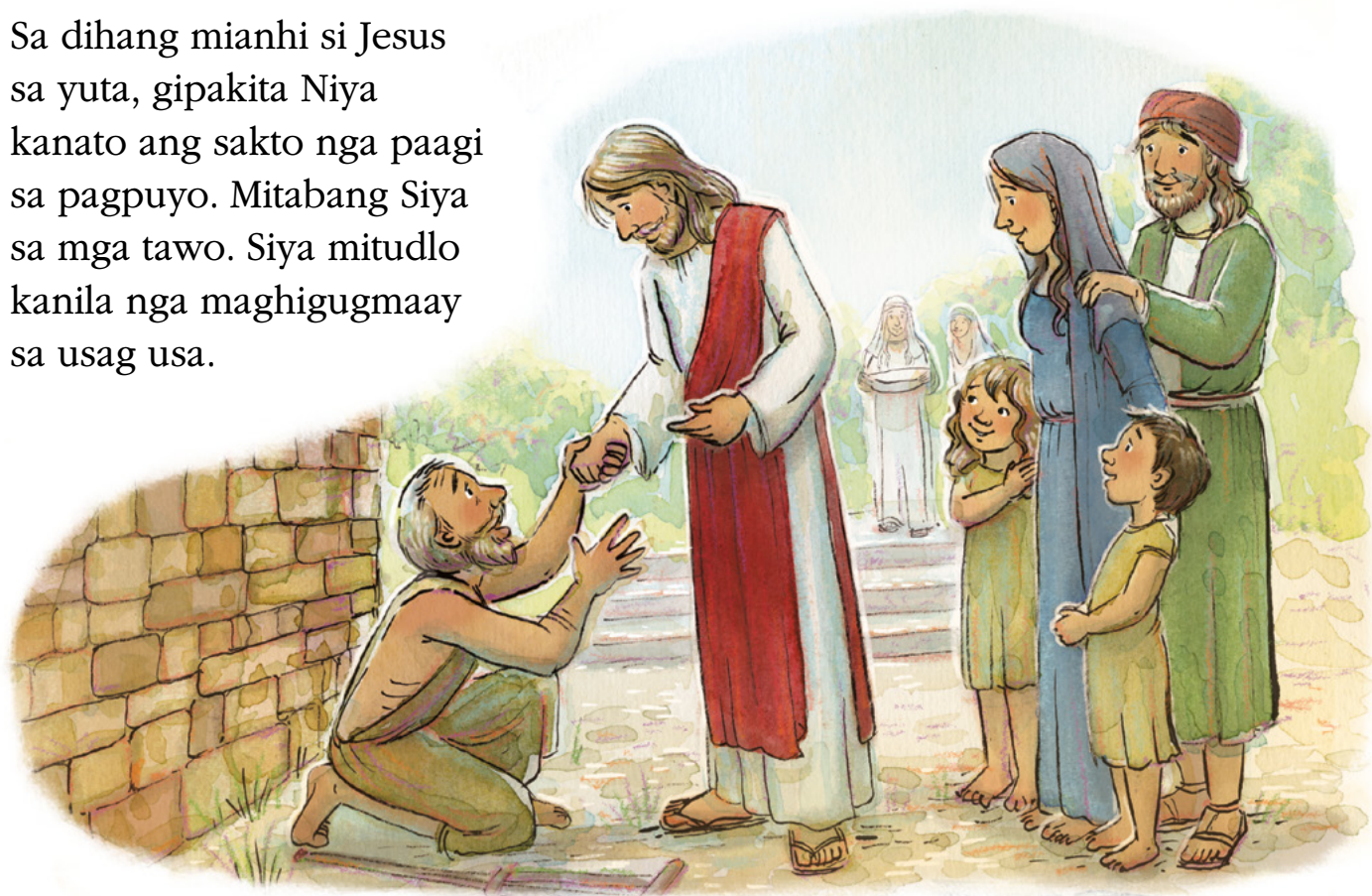

Sa wala pa buhata ang yuta, kitang tanan nagpuyo sa langit uban sa atong langitnong mga ginikanan ug sa atong magulang nga Igsoon, si Jesus. Malipayon kita, ug gihigugma nato pag-ayo ang usag usa.

Usa ka adlaw ang Langitnong Amahan misulti kanato nga Siya magbuhat og yuta nga atong kapuy-an. Nasayud Siya nga kita usahay dili motuman sa Iyang mga sugo samtang kita ania sa yuta. Magkinahanglan kita og Manluluwas aron sa pagtabang nato nga makabalik ngadto Kaniya. Ang Langitnong Amahan mipili kang Jesus nga mahimo natong Manluluwas.

Sa dihang mianhi si Jesus sa yuta, gipakita Niya kanato ang sakto nga paagi sa pagpuyo. Mitabang Siya sa mga tawo. Siya mitudlo kanila nga maghigugmaay sa usag usa.

Nag-antus si Jesus didto sa Tanaman sa Getsemani ug sa krus. Gibuhat Niya kini aron kita makahinulsol ug aron kita mabuhi pag-usab human kita mamatay.

Sa dihang nakat-on ko bahin ni Jesus,
gibati nako ang Iyang gugma alang nako. ■

Ako Anak sa Langitnong mga Ginikanan

**Ni Presidente
Hugh B. Brown
(1883-1975)**

Unang Magtatambag
sa Unang Kapangulohan

PAG-USISA ALANG SA USA KA BUHI NGA PROPETA

Niadtong 1939, sa wala pa ang Ika-2 nga Gubat sa Kalibutan, si Brother Brown giimbatar sa sakop sa House of Commons sa England aron sa paghatag og legal nga argumento sa gisulti ni Brother Brown nga si Joseph Smith usa ka propeta. Sa usa ka pakigpulong nga gihatag didto sa Brigham Young University niadtong Oktubre 4, 1955, nga giulohan og “Ang Profile sa usa ka Propeta,” si Presidente Brown mihulagway sa ilang pakig-istoryahanay (tan-awa sa speeches.byu.edu).

Gisugdan nako . . . , “Moingon mo nga ang akong gituohan nga ang Dios nakigsulti ngadto sa usa ka tawo niini nga kapanahunan usa ka salik-waut ug dili tinuod?”

“Alang kanako mao kini.”

“Motuo ka ba nga ang Dios nakigsulti gayud sa usa ka tawo?”

“Sa pagkatinuod, sa tibuok Biblia duna tay ebidensya niana.”

“Nakigsulti ba siya kang Adan?”

“Oo.”

“Ngadto kang Enoch, Noe, Abraham, Moises, Jacob, Joseph, ug ngadto sa mga propeta?”

“Mituo ko nga Siya nakigsulti sa matag usa kanila.”

“Mituo ka ba nga mihunong ang pakigsulti tali sa Dios ug sa tawo sa dihang si Jesus mipakita dinhi sa yuta?”

“Wala, ang mao nga komunikasyon miabut sa kinatumyan niini, sa kinatas-an niini, niadtong higayuna.”

“Mituo ba ikaw, sir, nga human si Jesus nabanhaw, dunay usa ka abogado—kinsa usa usab ka tighimo og tent sa pangalan nga Saulo sa Tarsus—sa dihang padulong siya sa Damascus nakigsulti kang Jesus sa Nazareth, nga nalansang, nabanhaw, ug misaka ngadto sa langit?”

“Mituo ako.”

“Kang kinsang tingog ang nadungog ni Saulo?”

“Tingog kadto ni Jesukristo, kay Siya mipaila sa Iyang kaugalingon.”

“Nan, ako mosumiter kanimo sa tanang ka seryuso nga mao kadto ang naandan nga paagi sa kapanahunan sa Biblia sa pagpakigsulti sa Dios ngadto sa tawo.”

“Tingali moadmitar ako niana, apan nahunong kini sa makadiyot human sa unang siglo sa kapanahunan sa Kristiyanismo.”

“Ngano kaha nga nahunong man kini?”

“Dili ko makaingon.”

“Sa imong hunahuna ang Dios wala na kaha makigsulti sukad niadto?”

“Nakasiguro ko nga Siya wala gayud.”

“Aduna gayud kanay rason.

Makahatag ka ba kanako og rason?”

“Wala ko kahibalo.”

“Mahimo bang mosugyot ako og posibleng mga rason? Tingali ang Dios dili na makigsulti sa tawo tungod kay dili na Siya makahimo. Nawagtang na Kaniya ang gahum.”

Miingon siya, “Siyempre matampalason kana.”

“Hinoon, kon dili ka modawat niana, tingali dili na Siya makigsulti sa katawhan tungod kay wala na Siya mahigugma kanato ug dili na Siya interesado sa mga kalihokan sa katawhan.”

“Dili,” miingon siya, “Ang Dios nahigugma sa tanang katawhan, ug Siya walay pinalabi sa mga tawo.”

“Nan, hinoon, kon Siya makasulti, ug kon Siya nahigugma kanato, nan ang mao lamang nga laing posible nga tubag, sa akong tan-aw, mao nga wala nato Siya kinahanglana. Nakahimo na kita og paspas nga mga kalamboan sa siyensya ug edukado na kaayo kita nga wala na kita magkinahanglan sa Dios.”

Ug dayon siya miingon—ug ang iyang tingog mikurog sa iyang paghunahuna sa nagsingabut nga gubat—“Mr. Brown, wala pa gayud mahitabo sa kasaysayan sa kalibutan nga ang tingog sa Dios gikinahanglan sama sa gikinahanglan karon. Tingali makasulti ka kanako nganong dili Siya makigsulti.”

Ang akong tubag mao: “Siya *gayud* nakigsulti, Siya nakigsulti na; apan ang katawhan nagkinahanglan og hugot nga pagtuo aron makadungog Kaniya.” ■

**ANG UNANG PANAN-AWON,
NI JORGE COOCO SANTANGELO**

"Sa diha nga ang kahayag midapat kanako ako nakakita og duha ka Personahe, kansang kahayag ug himaya dili mahulagway, nagtindog ibabaw kanako diha sa kawanangan. Usa kanila misulti ngari kanako, nagtawag kanako sa akong ngalan, ug miingon, nagtudlo ngadto sa lain—Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Niya!" (Joseph Smith—Kasaysayan 1:17).

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

p. 44

PROPETIKANHONG MGA BARUGANAN SA **PAGKAMATINUD-ANON**

Unsa nga mga desisyon ang imong kinahanglan nga buhaton karon aron magpabiling matinud-anon sa umaabut? Ikonsiderar kining 10 ka mga baruganan.

ALANG SA MGA KABATAN-ONAN

2017 NGA TEMA SA MUTUAL

Gusto ka bang magpaduol sa Langitnong Amahan? Tun-i ang tema sa Mutual karong tuiga bahin sa pag-ampo.

p. 50

PARA SA MGA BATA

Ang Pagpahiuli

Sulayi kini nga kalihokan alang sa makalingaw nga paagi sa pag-adto sa Doktrina ug mga Pakigsaad.

p. 66

